

TMMOB

Şehir Plancıları Odası

Haber Bülteni

Sayı: 142

ISSN 1300-7300

Eylül- Ekim 2003

8 KASIM DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ

27. KOLOKYUMU "ŞEHİRCİLİKTE REFORM"U TARTIŞIYOR

6-8 Kasım 2003 - Mersin Üniversitesi İstemihan Talay Toplantı Salonu
Yenişehir Kampusu-Mersin

TMMOB Şehir Plancıları Odası ve Mersin Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü tarafından ortaklaşa olarak 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü ve Kutlama Haftası etkinlikleri kapsamında düzenlenen Dünya Şehircilik Günü 27. Kolokyumu 6-8 Kasım 2003 tarihlerinde Mersin'de yapıyor.

Dünya Şehircilik Günü 27. Kolokyumu çalışmalarını her yıl olduğu gibi bu yıl da, Kolokyumun konusu ve yerinin belirlenmesi amacıyla Düzenleme Kurulunca yapılan toplantılar ile başlamıştır. Düzenleme Kurulunda bu yıl, Odamızın yanı sıra, Kültür Bakanlığı, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Erciyes Üniversitesi (Kayseri), Dokuz Eylül Üniversitesi (İzmir), İstanbul Teknik Üniversitesi (İstanbul), Mimar Sinan Üniversitesi (İstanbul), Yıldız Teknik Üniversitesi (İstanbul), Mersin Yenişehir Belediyesi temsilcileri yer almışlardır. Ülkemizde son yıllarda yerel yönetimlerin reformu, imar mevzuatında köklü değişiklik talepleri, Şehircilik ve Yerleşmeler (İskan) Bakanlığı gibi yeni kurumsal yapılaşma arayışları, kentlerimizin büyüme sorunlarının içerik değiştirmeye başlaması, şehir planlaması faaliyetlerinde yeni uygulama araçlarına duyulan ihtiyaç ve benzeri konuları değerlendiren Kolokyum Düzenleme Kurulu, bütün bu teknik, mesleki, sosyal ve politik içerikli konuların, "Şehircilikte Reform" başlığı altında tartışmaya açılmasını ve farklı kesimlerin belirli bazı noktalarda ortak fikirler geliştirmesinin yararlı olacağı kanısına varmıştır.

Kolokyum temasının "Şehircilikte Reform" olarak belirlenmesinde büyük ölçüde, Türkiye'de kentlerin içinde bulunduğu sorunlardan hareket edilmiştir. Diğer bir ifadeyle; bir yandan kentlerdeki sorunların zorladığı yeni yaklaşım ve çözümleme ihtiyaçları, diğer yandan Türkiye'de son yıllarda kentlere ve planlama kurum ve araçlarına yönelik olarak yeniden yapılandırma çabaları "Şehircilikte Reform" konusunun seçiminde belirleyici olmuştur. Bu

devamı 2. sayfada

KOLOKYUM PROGRAMI	3	BİLİRKİŞİLİK BAŞVURULARI İÇİN SÜRE BAŞLIYOR	14
TURİZM TEŞVİK KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK	8	KIZILAY'DAKİ TRAFİK DÜZENLEMESİNE TEPKİLER	17
KAMU İHALE KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK	8	FORMULA-1 HAKKINDA BASIN AÇIKLAMASI	25
PLAN DEĞİŞİKLİKLERİ HAKKINDA GENELGE	9	FOÇA'DA PARSEL ÖLÇEĞİNDEKİ KARARA DAVA AÇILDI	28

bağlamda, Kolokyum esnasında sunulacak bildirilerin ve yapılacak tartışmaların ekonomik, sosyal ve siyasal alandaki değişimler paralelinde şehircilik ve planlamanın teorik yaklaşımlarındaki yeni açılımları ve planlamanın yasal ve kurumsal arayışlarını ortaya koyması, bu çerçevede “Şehirlerin Gelişim, Değişim ve Dönüşümüne Yönelik Müdahale Biçimleri ve Araçlarının Yeniden Düşünülmesi”, “Şehirlerin Gelişimine Yön Veren Kurumsal Yapıların Reformu” konularında somut düşünceler geliştirmesi beklendiği, Bildiri Çağrı Metninde vurgulanmıştır.

Odamız tarafından bildiri çağrı metninin ilgili kurum ve kuruluşlar ile üniversitelere sirküle edilmesinin ardından gelen talepler neticesinde, bildiri çağrısında 16 Ağustos olarak belirtilen bildiri özetlerinin son teslim tarihi 5 Eylül 2003 olarak değiştirilmiştir. Bu tarihe kadar Odamıza tamamı Türkiye’den olmak üzere 40 adet bildiri özeti iletilmiştir. Söz konusu bildiri özetleri, Bilim Kurulu üyelerine, bildiri özeti sahiplerinin isimleri gizli tutularak iletilmiş ve değerlendirmeleri istenmiştir. Bilim Kurulu’ndan söz konusu özetleri, çağrı metninde yer alan tartışma konuları çerçevesinde, Şehircilikte Reform konusunu siyasi, sosyal ve ekonomik boyutlarıyla ortaya koyan ve bu eksenle alternatif yaklaşımları öneren ve tartışan, konu çeşitliliğini sağlayıcı, yaratıcı ve özgün nitelikte olması gibi kriterler bağlamında değerlendirilerek sınıflandırması istenmiştir.

Kolokyum Bilim Kurulu’ndan gelen değerlendirmelerden hareketle çalışmalarını sürdüren Yürütme Kurulunun çalışmaları sonucunda konunun farklı boyutlarıyla ele alınmasına olanak verecek oturum başlıkları belirlenmiştir. Buna göre “Şehircilikte Reform” konusu “Kuramsal Açılımlar”, “Yasal ve Kurumsal Arayışlar”, “Kentsel Dönüşüm Yaklaşımları”, “Uygulamalar Işığında Planlama Tartışmaları” ve “Güncel Temalar” oturum başlıkları altında sunulacak bildirilerle tartışılacaktır. Her yıl geleneksel olarak düzenlenen “Öğrenci Paneli”nin de bu yıl kolokyum programında yer alması kararlaştırılmıştır.

Bunların yanı sıra, Mersin ilinin planlama deneyimlerini tartışmak üzere “Mersin’de Planlama Deneyimi” başlıklı bir oturumun düzenlenmesi de programlanmıştır. Bu oturumda, çeşitli mesleki roller çerçevesinde Mersin’in yakın geçmişteki planlama deneyimlerine yakından tanıklık etmiş meslektaşlarımızın ve diğer ilgililerin katılımları öngörülmüştür.

Bunların dışında ayrıca, milletvekilleri ile belediye başkanlarının konuya yaklaşımlarını sunacakları “2 Vekil, 3 Başkan: Deneyimler, Fikirler” başlıklı bir oturumun da kolokyum dahilinde gerçekleştirilmesi düşünülmüştür. Bu oturumda, gerek merkez gerekse yerel düzeyde yaptığı çalışmalar ile kentleşme ve planlama konularında deneyim sahibi olan siyasal aktörlerin söz konusu deneyimlerinden hareketle yeni bir şehircilik ve planlama yaklaşımı tartışmalarına olası katkılarının alınması hedeflenmektedir.

Yürütme Kurulu çalışmaları neticesinde bu yıl ki Kolokyumda sonuç bildirgesinin hazırlanarak deklare edilmesi programlanmıştır. Dolayısıyla geçtiğimiz yıllarda düzenlenen kolokyumlarda yer alan genel değerlendirme paneli bu yıl programlanmamış, onun yerine hazırlanacak sonuç bildirgesinin deklarasyonu kolokyum programında yer almıştır. Bu çerçevede her oturum için, oturum başkanının yanı sıra bir raportör görevlendirilerek, oturumlarda yer alacak tartışmaların sonuç bildirgesine dahil edilmesi hedeflenmiştir. Sonuç Bildirgesi Hazırlanması çalışmaları raportörlerden oluşacak ve Odamız üyesi Bülent Tanık’ın başkanlığında çalışacak bir komisyon marifetiyle gerçekleştirilecektir. Bildirgenin deklarasyonu ise yine Bülent Tanık tarafından kolokyumun üçüncü ve son günü kapanışın hemen öncesinde yapılacaktır. Böylelikle önceki yılların aksine bu yıl ki kolokyumda, yapılan tartışmaların bir sonucu niteliği taşıyacak bildirge metni kolokyumun bitişini müteakip ilgilere duyurulabilecektir.

Bu yılki Kolokyuma, kamu kurum ve kuruluşları ile ilgililer tarafından kurumsal destek de verilmektedir. Odamız Yönetim Kurulu üyelerinden Ü. Nevzat Uğural, Erhan Demirdizen, Nevzat Can ile Çukurova Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Bülent Şahin ve Odamız üyesi Fikret Ünlüer 7 Ekim 2003 günü Mersin’de kamu kurum ve kuruluşları ve ilgililer nezhinde girişimlerde bulundular. Bu kapsamda Mersin Vali Yardımcısı, Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri, Yenişehir Belediye Başkanı ve Belediye Başkan Yardımcısı, Akdeniz Belediye Başkanı, Mersin Ticaret Odası Başkanı ile biraraya gelindi. Yapılan görüşmelerde ilgililere, Dünya Şehircilik Gününün anlamı, bugüne kadar yapılan Kolokyumlar hakkında bilgilerin yanı sıra Mersin’de yapılacak Dünya Şehircilik Günü 27. Kolokyumunun konusu, programı ve içeriği hakkında bilgiler verildi. Mersin’de düzenlenecek 27. Kolokyumun Mersin açısından önemi de vurgulanarak, Kolokyumun ilgili kurumlarla birlikte, kolektif olarak gerçekleştirilmesinin gereği üzerinde duruldu, destek ve katkıları istendi. Mersin Valiliği, Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Yenişehir Belediye Başkanlığı, Akdeniz Belediye Başkanlığı ve Mersin Ticaret Odası tarafından kolokyuma her türlü katkıya hazır oldukları ifade edilmiştir. Bu yıl ki kolokyuma ayrıca Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından da katkı yapılmaktadır. Konya Büyükşehir Belediyesi, Konya’dan gelecek katılımcılarının ulaşımını sağlamak suretiyle Kolokyumu destekleyen kuruluşlar arasında yer almaktadır.

Kolokyum, 6 Kasım 2003 tarihinde yapılacak sabah oturumunda yer alacak açılış konuşmaları ile açılacak ve Dünya Şehircilik Günü Bildirgesi sunulacaktır. Öğleden sonra ise Doç. Dr. Baykan Günay ve Doç. Dr. Tarık Şengül’ün konuşmacı olarak katılacakları “Tematik Açılımlar” oturumu yapılacaktır. Aynı gün yapılacak “Kuramsal Açılımlar” başlıklı ilk oturumda dört adet bildiri yer almaktadır. Bildirilerde planlamanın yeniden yapılandırılması gerektiği ve bu yapılandırmanın yalnızca

biçimsel değil, yapısal olma zorunluluğuna ilişkin tartışmalara yer verilecek. Şehir planlamanın yeniden yapılanma süreçleri ve araçlarını tanımlamak için kent planlamanın sınırının ne olduğu da bu oturumda tartışılacaktır. Ayrıca, plancının kendisini “yapabilir” olmaktan ya da hissetmekten uzaklaştığı tezinden hareketle çözümün sadece planlamanın içinden çıkmayacağı ve geniş bir düzlemde ele alınması gerektiği vurgulanacaktır. Şehirlerin gelişim, değişim ve dönüşümünde “sosyal kapital”in rolünün tartışıldığı bildiri de kurumsal tartışmalara katkıda bulunacaktır.

Kolokyumun ikinci günü yasal ve kurumsal arayışlara ve kentsel dönüşüm yaklaşımlarına ayrılmış durumdadır. Öğleden önceki ilk oturumda, yürürlükteki yasaların ve mevzuatın bir değerlendirmesi yapılarak, geleceğe ilişkin yapılacak çalışmalara ipuçları verilecek, toplum yararı ve demokratikleşme açısından iyi yönetim modeli tartışılacak ve yerel yönetimler farklı açılardan ele alınacaktır. İkinci oturumda yer alan bir bildiri ise; kentlerin 1990’lı yıllarda geldiği noktada, yerel siyasal alanda ortaya çıkan boşluğu doldurmaya başlayan “kent patronu” kavramı çerçevesinde planlama pratiğinin nasıl etkilendiği üzerinde durulacaktır. Alternatif yönetsel model oluşturma potansiyeli olarak görülen Yerel Gündem 21 hareketinin planlama, plancı ve kentsel mekanı ne ölçüde etkilediği bir diğer bildiri incelenecektir. Ayrıca, İstanbul Büyükşehir Belediyesi örneğinde mevcut bilişim altyapısı ve politikaları ile, planlama sorunlarında bilişim teknolojilerinin yarattığı açılımlar bu oturumda değerlendirilecektir.

Öğleden sonra kentsel dönüşüm yaklaşımları beş bildiri özelinde farklı açılardan tartışılacaktır. Yürürlükteki yasa ve mekanizmaların yatırımları yönlendirmedeki, kapsamlı iyileştirme ve yenileme projelerini yürütmedeki yetersizliğinden yola çıkılarak, mevzuattaki değişimlerin nasıl olması gerektiği ele alınacaktır. Kentsel dönüşüm olgusu içinde, ekonomik, sosyal ve mekansal sorunların çözümünde katılımcı, esnek ve değerleyici bir kentsel dönüşüm modeli ihtiyacı ortaya konulacaktır. Kentsel dönüşüm projelerinin uygulanma süreci; imar haklarının toplulaştırılması, imar haklarının transferi, menkulleştirme gibi araçlardan hareketle anlatılacak, imar hakkı transferinin tarihi dokuların korunmasında yeni bir araç olma özelliği tartışılacaktır.

Öğleden sonra yapılacak ikinci oturumda ise, planlama sistemi bazı kentler özelinde yapılan uygulamalardan hareketle tartışılacak. Planlamanın organizasyonu ve planlama yaklaşımı açısından üst ölçekli strateji planı deneyimleri, bir paylaşım sorunu olarak Konya kentinde kent planlarının uygulanması deneyimleri bu oturumda yer alan iki bildiri kapsamında açıklanacak. Diğer bir bildiri ise, kentsel teknik altyapı planlarının planlama, tasarım, imalat aşamaları ile kent planlama sürecine entegre edilmemesinden kaynaklanan sorunlar tartışma konusu yapılacaktır.

Üçüncü günün ilk oturumunda ise “güncel temalar” a ilişkin bildirimler sunulacaktır. Bu oturumda, doğal kaynaklarının kullanımının düzenlenmesi ve planlanması; bölge ölçeğinde afet yönetim politika ve uygulamalarını gerçekleştirecek bir yönetim birimi; kent planlama sürecinde etkin olan aktörlerin kentsel tarım ve kent çevresi tarımı konusunda neler yapabileceği; planların uygulanması sonucu ortaya çıkan kentsel kimlik ve ulaşılan çevre kalitesi ayrı bildirimler halinde ele alınacaktır.

Kolokyum Yürütme Kurulu ve Odamız sekreteryasının yaptığı çalışmalar neticesinde büyük ölçüde kesinleşen kolokyum programı aşağıda yer almaktadır. Programın kesinleşmiş hali iletişim listesinden ayrıca duyurulacak ve kolokyum sırasında dağıtılacaktır.

KOLOKYUM PROGRAMI

1. GÜN

09:00-10:00 KAYIT

10:00-11:30 AÇILIŞ KONUŞMALARI

Tevfik Yıldırım
TMMOB Şehir Plancıları Odası
Çukurova Şubesi Başkanı

Ü. Nevzat UĞUREL
TMMOB Şehir Plancıları Odası
Genel Başkanı

Prof. Dr. Tamer GÖK
Mersin Üniversitesi
Mimarlık Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Uğur ORAL
Mersin Üniversitesi Rektörü

Dr. H. Hami YILDIRIM
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Teknik
Araştırma ve Uygulama Genel Müdürü

Macit ÖZCAN
Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı

Atila Osman ÇELEBİOĞLU
Mersin Valisi

Zeki ERGEZEN
Bayındırlık ve İskan Bakanı

11:30-11:45 ÖDÜL TÖRENİ

Basın Ödülleri ile Katkı ve Teşekkür
Plaketleri

11:45-12:00 DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ
BİLDİRGESİ

TMMOB Şehir Plancıları Odası

12:00-13:00 Öğle Arası

13:00-14:30 TEMATİK AÇIKLAMALAR

Doç Dr. Baykan GÜNAY
Doç. Dr. H. Tarık ŞENGÜL

14:30-15:00 Çay-Kahve Arası

15:00-17:00 ŞEHİRCİLİKTE REFORM:

Kuramsal Açılımlar

Oturum Başkanı:
Prof. Dr. Cevat GERAY
Raportör: Osman BALABAN

Planlamada Yeni Bir Süreç, Yeni Bir Dil ve Yeni Bir Yapı Gerekliği Üzerine

Semahat Özdemir

Planlamanın Yeni Sınırlarının Tanımlanmasına ve Bugünkü Şehirciliğin Dönüşümüne Giriş

Gökhan H. Erkan

Planlamanın 'Yapabilirlik' Krizinde Özgürleştirici Arayışlar Üzerine

Gülây Aşikoğlu, Eylem Bal, H. Evren Erdin, Derya Öncül, Pervin Şenol, Neriman Yörür, Funda Altınçekiç

Ekonomik Büyümeye Sosyal Kapital Temelinde Yerel Gözetim

Levent Özaydın

17:00-19:00 Açılış Kokteyli

2. GÜN

09:00-10:30 ŞEHİRCİLİKTE REFORM:

Yasal ve Kurumsal Arayışlar I

Oturum Başkanı : Belma BABACAN
Raportör : E. Serdar KARADUMAN

Yasalar Değişirken Şehir Planlama ve Kurumlar

Feridun Duygulu

Sosyal Devlet Modelinden 'Good Governance' Modeline Geçiş Sürecinde Kalkınma ve Planlama Anlayışında Gerçekleşen Değişim

Yeşim Ediz Şahin

Belediyecilikten Kent Yönetimine

Fatma Ünsal

10:30-11:00 Çay-Kahve Arası

11:00-12:30 ŞEHİRCİLİKTE REFORM:

Yasal ve Kurumsal Arayışlar II

Oturum Başkanı :
Prof. Dr. Zekai GÖRGÜLÜ
Raportör : Tolga Ünlü

Metropolitan Kentlerde Siyasal Mobilizasyonun Aracıları Olarak Büyükşehir Belediye Başkanları ve Kent Planlaması: Kent Patronlarının Kentleri Savaş Zafer Şahin

Yerel Yönetimlerin Yeniden Yapılanmasına Yönelik Bir Araç Olarak Yerel Gündem 21 Hareketi
Yıldız Tokman, Deniz Altay, Birben Kut

**Büyükşehir Belediyesi Modelinde İletişim ve Esgü-
düm Süreçlerinin Bilişim Teknolojileri Çerçevesin-
de İstanbul Örneğinde Değerlendirilmesi**
Ulaş Akın

12:30-13:30 Öğle Arası

13:30-15:30 ŞEHİRCİLİKTE REFORM:

Kentsel Dönüşüm Yaklaşımları

Oturum Başkanı: Ömer KIRAL
Raportör : Fikret ZORLU

**Türkiye'de Mevcut Yapılaşmış Alanlarda Ve Yapı Stokunda Yeniden Yatırım Ve Yasal Çerçeve-
de Gerçekleşen Değişiklikler**
Özgül Burcu Özdemir

Kentsel Dönüşümde Katılımcı Esnek Değerleyici (Ked) Model

Seniha Çelikhan, Esra Demircioğlu, Özge Çavuşoğlu

Kent Planlamada Yenilikçi Uygulama Araçları (İht-İhtr.-Menkulleştirme)

A. Faruk Göksu

İmar (Gelişme) Hakkı Transferi Kavramı Ve Bu Kavramın Uygulanmasına Dair Örnekler

Asım Mustafa Ayten

Eski Kent Dokularının Korunmasında, Sağlıklılaştırılmasında İmar Haklarına Dayanan Uygulamaların Olası Katkıları Üzerine Bir Değerlendirme
Savaş Zafer Şahin, M. İpek Yalçın

15:30-16:00 Çay-Kahve Arası

16:00-18:00 ŞEHİRCİLİKTE REFORM:
Uygulamalar Işığında
Planlama Tartışmaları

Oturum Başkanı :
Prof. Dr. Güven BİLSEL
Raportör : Ali Cenap YOLOĞLU

Üst Ölçekli Planlarda Yeni Yaklaşım Arayışları
Esin Mihçi

Paylaşırma - Mekan Üretme İkileminde Kaybolan Kentler

M. Çağlar Meşhur, Rahmi Erdem

Kent Planlama Sürecinde Çok Katmanlı Arazi Kullanım Kararları İle 'Compact' Kent Formu Arayışları

Tankut Gökçen

18:00-18:30 TMMOB Şehir Plancıları Odası ve Selçuk Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü tarafından hazırlanan "Plan Uygulama Sorumluluğu" Konulu Çalışmasının Sunuşu

Rahmi ERDEM, Hasan GÜMÜŞ

3. GÜN

09:00-10:45 ŞEHİRCİLİKTE REFORM:
Güncel Temalar

Oturum Başkanı : Doç Dr. H. Çağatay KESKİNOK
Raportör : Nevzat CAN

Pazar Toplumunun Yarattığı Çevresel Sorunların Çözümünde Planlamanın Üstlenebileceği Roller ve Ekolojik Planlama

N. Tunga Köroğlu

Planlama ve Afet Yönetiminde Bölge Yönetimlerinin Önemi

İ. Bakır Kanlı

Kentsel Tarım Ve Şehir Planlamaya Entegrasyonu
Mercan Efe

Kent Kimliği ve Çevresel Kalite İlişkilerinde Yerel Yönetimlerin Sorumlulukları

Mustafa Yeğın

10:45-11:00 Çay-Kahve Arası

11:00-12:30 ÖĞRENCİ PANELİ

Oturum Başkanı :
Erhan DEMİRDİZEN
Raportör : Eser ATAK

Ayça Yusufoglu, Elif Gençtürk, Firdevs Atıla – Erciyes Üni.

Önder Ulusoy – Dokuz Eylül Üni.

Burçın Yıldırım, Neşe Ançer – Yıldız Teknik Üni.

İlknur Urkun – ODTÜ

Tayfun Kahraman (ekip adına) – Mimar Sinan Üni.

İrem Ayrancı – İTÜ

Ümit Çoban – Selçuk Üni.

Çiğdem Durukan – İzmir Yüksek Teknoloji Ens.

Gazi Üniversitesi Temsilcisi

12:30-13:30 Öğle Arası

13:30-15:00 2 VEKİL, 3 BAŞKAN: Deneyimler, Fikirler

Oturum Başkanı : Ü. Nevzat UĞUREL

Şefik Zengin – CHP Mersin Milletvekili

AKP Milletvekili

Zekeriya Özgür – Yenişehir Belediye Başkanı (Mersin)

Fazıl Türk – Akdeniz Belediye Başkanı (Mersin)

Mustafa Demirci – Toroslar Belediye Başkanı (Mersin)

15:00-15:30 Çay-Kahve Arası

15:30-18:00 MERSİN'DE PLANLAMA DENEYİMLERİ

Oturum Başkanı : Prof. Dr. Tamer GÖK

Bülent Şahin- TMMOB ŞPO Çukurova Şubesi İkinci Başkanı

Sabri Konak- TMMOB Mimarlar Odası Mersin Şubesi Başkanı

Cansen Sayılğan- Mersin Büyükşehir Belediyesi Planlama Şubesi Müdürü

M. Remzi Sönmez- Şehir Plancısı

Ömer Kırıl- Şehir Plancısı

Orhan Beker- Şehir Plancısı

İsmet Güllü- Mersin Yenişehir Belediyesi Başkan Yardımcısı

18:00-18:30 Sonuç Bildirgesi Deklarasyonu

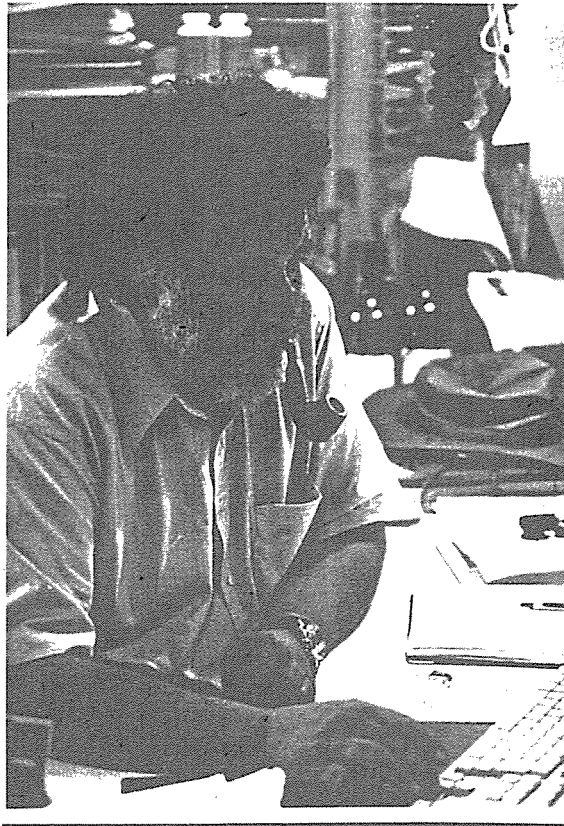
H. Bülent TANIK

ACI KAYBIMIZ

Şehir Planlama mesleğinin önder isimlerinden olan, Odamızın 219 nolu üyesi, ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi ve hepimizin hocası Prof. Dr. R. Raci BADEMLİ 01/09/2003 günü aramızdan ayrıldı. Hocamız için 02/09/2003 günü saat 10.30'da ODTÜ Mimarlık Fakültesinde bir tören düzenlendi. Hocamızı, aynı gün Hacı Bayram Camiinde kılınan öğle namazını müteakip Cebeci Asri Mezarlığında son yolculuğuna uğurladık. Başta kederli ailesi olmak üzere, tüm meslektaşlarımıza, öğrencilerine ve tüm sevenlerine başsağlığı dileriz

Mesleğimize ve Odamız çalışmalarına önemli katkıları olan, “neticeye değil, haticeye bakın” diyerek planlamanın, bir sonuç ürün elde etmekten çok süreç tasarlamak ve yönetmek işi olduğunu sıklıkla dile getiren, planlama mesleğine ve şehirciliğe sadece akademik yönden değil uygulama alanında da katkılar yapmış sevgili hocamızın belki de en verimli çağında aramızdan ayrılması, sadece şehir planlama meslek topluluğu için değil Türkiye toplumu için büyük bir kayıp olarak değerlendirilmelidir. Odamız Yönetim Kurulu, sevgili hocamızın çalışmalarını, eserlerini ve görüşlerini yaygınlaştırmayı, bu konuda etkinlik ve girişimlerde bulunmayı önemli bir görev saymaktadır. Öncelikle yakın bir süre sonra yayınlanacak olan planlama dergisinin 2003/2 sayısında Raci Bademli hocamızın çalışmalarından bazılarını sizlere sunacağız. 15 Ekim 2003 tarihinde ise, Sevgili Hocamız Raci Bademli'yi, “Prof. Dr. Raci Bademli aramızda, meslektaşları, dostları, öğrencileri anlatıyor” adı altında, Ankara Şubemiz tarafından düzenlenen Sohbet Odası etkinliğinde andık. Başkan Günay, Gülten Kubin, Funda Erkal ve Ziya Tanalı'nın konuşmacı olarak katıldığı etkinlikte, Raci Hocanın sıradışı kişiliği ve mesleğimize olan katkıları anlatıldı.

Bu çerçevede başlatılan çalışmalar artarak devam edecektir.

Raci'li zamanlar

HASAN BÜLENT
KAHRAMAN

Onu da elbette o yılların pırılrlı Ankara'sından hatırlıyorum şimdi. Ama asla yalnız değil. Daima bir grup insanla beraber. O, bizim, yani, Naring'in, Ahter'in, Şule'nin, Nuran'ın, Tosun'un, hatta Nihal'in ve Ülker'in ve daha birçoğumuzun arasına o kadar karışmazdı. İş her zaman çok, her zaman başından aşkındı. Ne yazık, benim de öyleydi.

Bir defasında kardeşi Ahter hakkımızı teslim etti: 'Sabaha karşı' dedi, 'İşçi yanar bir cam görsen ya abimdir, ya Hasan Bülent.' Gene de o benden daha çok çalıştı her zaman. Fakat bu, yoğunluk bir fırsat düşüp beraber olduğumuzda içimide en çok neşelenenin o olmasını engellemeydi.

Ben onu değil, ilkin eşi Şule'yi tanıdım.

Sonra onu. Bugün gibi aklımda. Ankara'nın buz gibi soğuk, cam gibi bir kış günüydü.

O yıllar: 1980'lerin başı. Türkiye'nin ağır bir hastalıktan silkinip kalkmaya çalıştığı yıllar. Herkes askeri darbenin etkisiyle şöyle veya böyle dağılmış hayatını yeniden toparlamaya çalışıyordu. Belki bunun için hayata biraz daha umutlu bakıyor, en azından bakmaya çalışıyor, belki bunun için belli bir enerjile yaşamaya kendisini zorunlu görüyordu.

En çok evlerde toplanılır ve en çok politikayla sanat konuşulurdu. Onlar, Türkiye'nin yetiştirdiği en parlak insanlardı. Mesela Raci dünyanın en iyi okullarında okumuştü, doktorasını ef-sanevi MIT'den almış, mimar ve şehir plancısı olmuştu. Babası da döneminin en parlak bilim adamlarından birisiydi. ODTÜ'de profesördü. Ama bunların hiçbirisi bu onun tevazuunu etkilememişti. Bu, hayata dönük duyarlılığında, onu her zaman ciddiye alışımda apaçık görüyordum.

O yılların Ankara'sı çokça ODTÜ demekti. Onun dayanışması ve duyarlılığıydı. O da bir çoklarımızda orada hayatta hocalığı birbirine kariyordu.

Bir de o insanların toplumsal bir sorumluluk duygusu vardı, her şeyden önde gelen. Raci Bademli, Türkiye'nin en iyi kamu üniversitesinde hocalık yaptı, sonuna kadar. Çağrılan her kamusal göreve, asla külfet saymadan bütün özverisiyle gitti. Koruma kurullarında, Ankara Belediyesi'nde bu duygularla görev yaptı. Daima yaratıcı, daima üretkendi. Bu, sadece dört çocuğunu yetiştirme heyecanına bakarak bile anlaşılabilirdi.

Bir süre önce birbirini tanımayan insanlardan oluşan bir grupta toplantı halindeydim. Onu tanıdığımı bilmiyorlardı. İçlerinden birisi, 'ben' dedi, 'hayatta 'uçuk' adam diye onu gösteririm.' Yüksek bir kamu görevlisiydi. Raci Bademli'yle beraber çalışmışlar, onun nasıl kim-senin düşünmediği şeyleri düşünen, herkesin olmaz dediği projeleri uygulayan ve sonunda onların olabilirliğini kanıtlayan birisi olduğunu gözleri çakmaklanarak anlatıyordu.

O yıllar: Raci daima çalışır ve gülerdi, Ahter heyecanlı ve çok içten, Nuran sevecen ve coşkulu, Şule güzel ve anlayışlı, Naring sevgili, ince ve duyarlı, Tosun dikkatli ve ciddiye. Arada bir o yılların dostu Mehmet Güleriyüz gelir giderdi Ankara'ya. O her zaman ataktı.

Şimdi, gidenler gitti. Kalanların çoğu birbirinden ayrı. Ötüm haberi nerede olsun gelip buluyor bizi. O kadar uzakta Raci'nin zamansız haberini aldığımda aklımdan şu geçti: Ben dünyanın bir ucundayım, o bir uca gidiyor. Henüz elli yaşlarının içindeyken.

'Ölüm adil' diyormuş bir Acem şairi, Nazım'ın söylediğine göre. Şimdi bu adaleti onaylamak mümkün mü? Üstelik, Raci'nin birkaç insanın hayatını yaşamış olması bile bu haksızlığın ağırlığını ve acısını hafifletmiyor. Daima yapılacaklar, tamamlanmamış bir şeyler kalıyor geride. Hayat kalıyor!

Bir süre önce bir dostumun arkasından yazarken, 'Ankara gitgide benden uzaklaşıyor' demiştim.

İnsan bazen yanlışmış olmayı o kadar

retirecektir

ÇED KOŞESİ

OKTAY EKİNCİ

Raci'nin '40. Mumu'
Her Yerde Yanıyor...

Yaşamını Anadolu'ya, tüm insanlık değerlerine ve "barışa" adayan sevgili arkadaşımız Raci Bademli'yle 1 Eylül 2003'teki "Dünya Barış Günü"nü karşılarken vedalaştık...

Bugünlerde de "40'm" çikardık... Yani ölümünün üzerinden geçen 40 günün acısını içimize gömüldük... Sadece ODTÜ'nün değil, "Türkiye'nin sevgili şehircisini" sonsuzluğun büyüklüğüne teslim ettik...

Bu gibi "dayanılmaz ayrılıkların" ardından yine yazmıştım... "Azerilerin" inancına göre, çok sevdiğinizden ayrıldığınız zaman, yüreğinizde "40 mum" birden yanar ve ruhunuzu dağlar... Geçen her gün biri söner... 40. gün tek kalan mum ise artık siz yaşadıkça yanar durur... Ne zaman içinizde bir sıcaklık olsa, işte o, yüreğinizdeki sönmeyen son mumdur... Raci'nin 40. mumu ise artık her yerde ve her zaman kendini hissettirecek...

Nalet hastalığının henüz umutla birlleştiği günlerde, yıllardır birlikte tasarladığımız "imar cinllikler" kitabımızdan söz etmişim... Uyak vatandaşlarımızın imar düzenbaz-

çekleşebilir miydi?...

Tarihî Kentler Birliği'nin 25-27 Eylül 2003 günlerindeki İzmir buluşmasında sunuş yapan Bursa Büyükşehir Belediyesi planları, 2020 yılına hedefleyen master planlarını anlattıkları; "Raci Bademli hocanın yaşam kayıplarını üzerindeki tüm hassasiyetini sürdürüyoruz." dediler... Aynı toplantıdan bir hafta önceki Yapı-Yaşam Kongresi'nde de Bursa mimarlar, mesleklerinin kente karşı sorumluluklarını öğretene sevgili hocaları için bir saygı panosu düzenlemişlerdi...

Raci Bademli, bir bakıma "Kars'tan Edirne'ye kadar" ülkemizin hemen her yerindeki kültür ve çevre mirasını koruması çabalarına ya katıldı ya destek verdi; ya fikir üretti ya da kollarını sıvayıp kendisi sorumluluk üstlendi... Metin Sözen, bu nedenle "Kentler Düşüneni Yitirdi" diye yazdı... (Cumhuriyet-16 Eylül 2003)

Kıbrıs'tan Kâbil'e...

Raci Bademli, Türkiye dışında da aynı sevdanın peşini bırakmadı... Orneğin herkes

Kıbrıs'ta tatil yapıp, "iş" takibinde dolanırken, Prof. Dr. Ruşen Keleş'e birlikte önce Lefkoşa'nın sonra da tüm Kuzey Kıbrıs'ın artık "planlı gelişmesi" çalışmalarına bilgisini ve birikimlerini kattı...

Ağa Han Mimarlık Ödülleri Vakfı Genel Sekreteri İstanbul-2005 Dünya Mimarlık Kongresi Başkanı Suha Özkan anılatıyor: "Savaşın tahrip ettiği Afganistan'ın başkenti Kâbil'i yeniden planlaması çalışmamza Raci Bademli'ye birlikte başladık... Sokakları çocuklardan 1 dolara aldığı kent haritası, ilk planlama belgemiz oldu..."

Şimdi bütün bu kentlerle, bütün bu projelerle, bütün bu duyguyla çalışmalarla ve her yerde, her zaman doğa, tarih ve insanlarla birlikte olurken, yüreğimizdeki 40. mumun sıcaklığı da hep bizlerle dolaşacak, bizlerle yaşayacak...

Hem de aynı kentlerin ruhunda "kuşaktan kuşağa" aktarılarak...

Okeinci@cumhuriyet.com.tr

Şimdi, nerede bir "imar oyunuyla" karşılaşmamızla yüreğimizdeki sıcaklık artıyor... Eğilimli arazide "kottan kat kazanmaları", yoğunluk hesabını arsanın "brüt alanı" üzerinden yapıp inşaat büyüklüğünü arttıranları; yapı alanına girmeyen balkonları o da boyutunda tutarak, iskanından sonra kapatılan, ve daha sayısız cinllikleri gördükçe, Raci sanık kulağına fısıldıyor: "Kabahat biraz da bu akılları veren mimar ve planlar da değil mi?..."

Gelibolu'dan Bursa'ya...

Geçenlerde Assos'taki bir toplantıda İstanbul'a dönerken, Gelibolu Tarihî Milli Parkı'nı insanlığın "Dünya Barış Parkı"na dönüştüren projeye de Raci'yi anarak konuştuk... Onun emekleri ve katkuları olmasaydı, ülkemizin gururu olan böyle bir proje yarınması, bu denli insan, doğa ve tarih sevgisiyle yüklü olarak ger-

ODTÜ öğretim üyesi

Prof. Bademli uğurlandı

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu)-ODTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim üyesi Prof. Dr. Raci Bademli, dün öğretileri meslektaşları ve yakınları tarafından son yolculuğuna uğurlandı.

Önceki gün yaşamını yitiren Prof. Dr. Bademli için ilk tören dün ODTÜ Mimarlık Fakültesi'nde düzenlendi. Törenin ardından Bademli'nin naaşı cenaze na-

mazı kılınmak üzere Hacı Paşa Camii'ne götürüldü. Bademli daha sonra Cecebi Asrı Mezarlığı'nda düzenlenen törenle son yolculuğuna uğurlandı.

TMMOB Şehir Plancıları Odası Başkanı Ümit Nevzat Uğurel, Bademli'nin mesleğine tutkuyla bağlı olan çok nadir insanlardan biri olduğunu söyledi.

3 Eylül 2003, Cumhuriyet

Kentler Düşüneni Yitirdi...

Onun nerede doğduğu, nerede okuduğu, nerede öğretilerini öğittiği önemli değildi. Ayakta dik durduğu her toprak parçası, onun için öğrenme-öğretme-paylaşma alanıydı. Ankaralıydı. ODTÜ Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nde öğretim üyesiydi. Bunun yeri gelince anlardık. Çünkü dünyanın her yerinde düşüncesini-bilgisini aktardığında, ülkesinin-kentinin-yetiştirdiği kurumuna yaşamına ne kattığını belirtmeden edemedizi.

Prof. Dr. Metin SÖZEN ÇEKÜL Vakfı Başkanı

Ölümü doğrudur... Özellikle ülkemizde büyük bir kesimin, günlük kaygılarıyla yaşıyor. Yaşamın yitirilmesi paylaşılmaya zaman ayrılmadığı, ayrılmadığı bir düşünme-öğretme-öğrenme süreci, Türkiye hangi değerleri yitirdiğini düşünmeye çağırıyor. Bazı duyarlı kimselerin telefonları, e-benlerin mesajları alanlarında bırakılan değerler anımsanmaya çalışıldı. Bu telefonlar Prof. Dr. Raci Bademli'ye de ilgiliydi. Herkes birbirine, onun birikimine ülkenin uzun yıllar gereksinim duyacağına, birikimini tümüyle yazmaya dönüştürmeden, "kimseyi ölümlüne inandırmadan" aramızdan ayrıldığını söylüyordu...

Ölenin ardından yazı yazmak

Ölenin ardından yazı yazarken soğukkanlı olmak zordur. Ancak ölen bu dünyadan "geldiği gibi gitmişse", söylenecik sözlerin önceliğini sapmamak güç değildir. Duyguların bir noktaya kadar anımsak olasıdır. Örneğin ben "Bu ülke ciddi bir şekilde düşündüğüne, niçinini açık bir dille açıklayanların başında Raci Bademli geliyordu. Önce dünyayı düşünüyordu, ülkesini bunun içine doğru oturtuyordu. Çünkü her olaya, her olaya bakma alışkanlığın geliştirmişti. İnsanlığın gelişimine, insanlığın yaşamına, ülkemizin geleceğini doğru planlama-

ni, herkesin kaçınılmaz ortak görevi olduğuna inanıyordu... Onun nerede doğduğu, nerede okuduğu, nerede öğretilerini öğittiği önemli değildi. Ayakta dik durduğu her toprak parçası, onun için öğrenme-öğretme-paylaşma alanıydı. Ankaralıydı. ODTÜ Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nde öğretim üyesiydi. Bunun yeri gelince anlardık. Çünkü dünyanın her yerinde düşüncesini-bilgisini aktardığında, ülkesinin-kentinin-yetiştirdiği kurumuna yaşamına ne kattığını belirtmeden edemedizi.

Kimlikli kentlerin altüst olduğu bir ülkede kent planı olarak o, hep bir "doğru yol bulmak" için çalıştı. Şeye sığınmadan, gözüm yolları aradı. Sati eleştiriyi rahatsızlamadı... Masa başı kilitleriyle, çeviri cümlelerle, dünyadan örnekler vererek rahatsızlamadı...

Kaygısız, "sürekliliği" için doğrudan doğruya perspektifini istedi. Türkiye'nin her noktasında, birlikte olduğumuz her değişik yerinde, orası için doğrudan bulmaya çalıştı. Bu doğruların bir bitüme, kavranabilir "dün-bugün-yarın ilişkisine" bağlamaya çalıştı.

Beni en çok etkileyen, gördüğüm, düşünen-yüzünün-varlığının, "Raci Bademli'nin kendi yüzü, kendi varlığı" olmasındı.

Bu yüzün her gün kendini geliştirmesi, doğa-insan-kültür süreci içinde her şeyi bir biründen kopmaz parça olarak ilimlili kılması, sonunda ülkesi için bundan "hayır" bir sonuç çıkarması, bunu yaşamın doğal bir sorumluluğu olarak nitelmesi, hep farklı bir kimliğe işaret etti.

Ankara'da Dünya Barış Günü'nde toprağa vermeden önce yapılan konuşmalar, onun çok yönlü varlığına göndermeler içeriyordu. Altı yetenece çizilmeyen ise her öleş-

te koruma için verdiği bitmez tükenmez çabalandı. "Doğa ve kültürel var olduğuna" sözün kadar inananak, doğal ve kültürel mirasını korumaya yolumda, tasarımdan uygulamaya, eğitmeden hukukal düzenlemelere uzanan bir genişlikte, bir gün olsun yorulmuş adımı, duraksama göstermeden, kendisini-yaşamını adamasını bilmesiydi. Anadolu'da ölümünü duyan herkesin üzüntüsünü arttıran, onun gibi insanların sayısının yeterince olmamasıydı. Bu topraklarda yaratılmış uygarlık adına, onun yaşatılması adına her yolu denedi. Her yükü taşıdı.

Her alanda görev aldı

Her alanda yüksünmeden görev aldı. Soğukkanlı düşüncü, Gelibolu Yarımadası, Kapadokya, Türkiye'nin her köşesi Prof. Raci Bademli'ye çok şey buldu. Doğa ve kültürel ilgili bakandırlar, yerel yönetimler, sivil toplum örgütleri, öğrencileri, arkadaşları, meslektaşları ona çok şey buldular...

Türkiye'de en çok da "onu tanıyanlar" ona çok şey buldular... Çünkü bu toprakların yaşantırlarını kılınması için onlar adına, enar bilimlenmeye kadar ülkede bir şeyler, bazı köklü değerlerin kalmasını için tüm yaşamını adanmış bir bilim insanıydı...

Ben ise evlerden sokaklara, kentlere, havzalara, bölgelere, ülkeye uzanan yeni bir anlayış-kimlikli egemen kılınak için çıktığımız yolda, düşünür-ürten-destekleyen-güven veren yüzü-varlığı yitirdim. Raci Bademli bu ülkede yarın anımsanacaksa, "ülkesinin doğasını-insanlık-kültürünü doğru yaşatmak için" kendinin-adamış-böyle özel bir kimlik olarak anımsanacak, yakından tanıyanlar ise hep özelecek...

DOĞAL VE KÜLTÜREL DEĞERLERİMİZ “TURİZM YATIRIMLARI”NIN HİZMETİNE SUNULUYOR

Turizm Teşvik Kanununda yapılan değişikliklerle, Kültür ve Turizm Bakanlığı planlama ve tahsis konularında çok geniş yetkilerle donatılıyor.

Anılan Bakanlık, tarihi ve kültürel değerlerin yaygın olarak yer aldığı ve/veya turizm potansiyelinin yüksek olduğu yöreleri korumak, kullanmak, sektörel kalkınmayı ve planlı gelişimi sağlamak amacıyla değerlendirilmek üzere sınırları Bakanlığın önerisi ve Bakanlar Kurulu kararıyla tespit ve ilan edilen “Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri” ve “Turizm Merkezleri” içinde her ölçekte planları yapma, yaptırma, resen onaylama ve tadil etme yetkisini Kanunla alıyor.

Kanun, bu bölge ve merkezlerde diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yapılacak satış, tahsis, kiralama, sınır ilanı ve değişiklik işlemleri ile çevresel etki yaratacak altyapı ve üst yapı projelerinden önce Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın olumlu görüşünün alınmasını zorunlu kılıyor. Böylece Bakanlık, “Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri” ve “Turizm Merkezleri” olarak ilan edilen alanlarda diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile yerel yönetimlerin üzerinde bir konuma getiriliyor. Önceleri Müsteşarlık biçiminde örgütlenmesi, bir başka ifadeyle küçültülmesi öngörülen bir Bakanlığa, aşırı merkeziyetçilik biçiminde nitelendirilebilecek ve kırtasiyeciliği arttırabilecek bir yetkinin verilmesi düşündürücüdür.

Böylesi bir düzenleme ile ülkenin bir çok bölgesinin turizm sektörünün olası yatırım alanları haline getirilmesi sağlanmaya çalışılıyor. Daha net bir ifadeyle, ülkenin doğal, tarihi ve kültürel değerleri turizm sektörü üzerinden mali kaynağa dönüştürülmeye çalışıldığı izlenimi alınıyor. Böylelikle de bölgelerin yöresel özelliklerinin, kendilerine özgü ve farklı sektörel ve yatırım hedeflerinin göz ardı edilmesi ve turizm açısından karlı olmayan bölgelerin yok sayılması riski ortaya çıkmaktadır.

Bilindiği gibi turizm bölge, alan ve merkezlerine ilişkin mevcut uygulamanın belirli sorunları bulunmaktadır. Bu tür alanların, dünyadaki ve ülkedeki gelişmeleri referans alan araştırma ve incelemelere dayanılmadan, yatırımcı ve politikacıların günübirlik kararlarına göre belirlendiği bilinen bir gerçektir. Yine bu alanların ilanında, sayıca gereğinden fazlalık, yörenin özgün koşullarının gözlemlenmemesi, nitelikli olmayan alanların belirlenmesi, koruma kararlarının dikkate alınmaması ve uzun erimli olmayan, bütünsellik taşımayan bir yaklaşımın varlığı gibi sorunlar da yaşanmaktadır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, aldığı yetki ile anılan sorunların çözümünden ziyade yalnızca, kamu ya da özel mülkiyete konu olan pek çok alanın bir bütün halinde

yatırımcıya tahsis edilmesini ve işlettirilmesinin sağlanmasını amaçlamaktadır. Kamu kurum ve kuruluşlarına ait turizm, eğitim ve dinlenme tesisleri ile buraların arazileri de bu kapsamda ele alınmaktadır. Bakanlar Kurulu kararı ile ilan edilen bölgelerde kullanım, işletim ve yönetim yetkileri turizm yatırımcısına veriliyor. Bu bölgelerde ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile yerel yönetimlere devre dışı bırakılarak, kamu sektörü yerine “Ana Yatırımcı” kuruluş marifetiyle özel sektör sorumlu kılınıyor.

Bu amaçlarla özel mülkiyete konu arazi ve arsaların, turizm yatırımlarına tahsisi amacıyla ivedilikle kamulaştırılması öngörülmüyor. Buradan da anlaşıldığı üzere, Anayasanın 46. maddesi gereği kamu yararının gerektirdiği hallerde yapılması gereken kamulaştırma işleminin, özel sektör kuruluşlarının çıkarları için yapılması hükmüne bağlanmış oluyor.

Ayrıca; 6831 sayılı Orman Kanununa göre Devlet ormanı sayılan yerler ile 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu ve 383 sayılı Özel Çevre Koruma Kurulu Kurulmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname gereğince tespit ve ilan edilen yerlerde, turizm yatırımı için arazi tahsisinin Çevre ve Orman Bakanlığının uygun görüşü alınarak Kültür ve Turizm Bakanlığınca yapılacağı da Kanunda belirtiliyor.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın yetkisi altında bulunan alanlarda yer alan orman ve meralar gibi korunması gereken alanlarda, plan kararları ile yapılaşma koşulları getirilmesi öngörülerek bu alanların özelliklerinin yok edilmesi, yatırımcılara diğer kullanım alanları ile birlikte tahsis edilmesi de yasa değişikliği ile gündeme getirilmiştir.

Alınan bu yetkilerle Kültür ve Turizm Bakanlığı diğer yasalara karşı öncelikli bir konuma getirilmekte, üst bir kuruluş olarak örgütlenmektedir. Tüm bunların amacı ise, özel sektör kuruluşları ile turizm yatırımcılarına her türlü kolaylığın sağlanmasıdır.

PLANLAMA ALANINDA YAPILACAK İHALELERDE İHALE USULLERİ VE BİÇİMİNDE DEĞİŞİKLİKLER OLDU

4734 sayılı Kamu İhale kanununda değişiklik yapıldı. Kamu iktisadi kuruluşları ile iktisadi devlet teşekküllerinden oluşan kamu iktisadi teşebbüsleri, sosyal güvenlik kuruluşları ile enerji, su, ulaştırma ve telekomünikasyon sektörlerinde faaliyet gösteren teşebbüs, işletme ve şirketler Kanun kapsamı dışında bırakıldı.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununu değiştiren ve 15.08.2003 tarih ve 25200 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”un meslek alanımızla ilgili düzenlemeleri

değişikliğe uğradı. Kanunda "hizmet" tanımı içine "etüt ve proje", "harita ve kadastro", "imar uygulama" ifadelerinin yanı sıra Odamızın yaptığı girişimler sonucunda "her ölçekte imar planı" ifadesi de konuldu. Bu hüküm ile her ölçekteki imar planlarının ihalelerinde, uygulanacak ihale usulünü belirleme yetkisi ise idarelerde olmak kaydıyla, açık ihale usulü, belli istekliler arasında ihale usulü ve pazarlık usulü ile ihale yapmak mümkün olacak. Belirleme yapılırken önceliğin açık ihale usulüne verileceği, hangi hallerde hangi ihale usulünün yapılacağı 11.09.2003 tarih ve 25226 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği"nde açıklığa kavuşturulmuştur. İhaleye girecek isteklilerin ekonomik ve mali yeterlilikleri ile mesleki ve teknik yeterliliklerinin değerlendirilmesi amacıyla idarelerce istenecek belgeler de anılan yönetmelikte yer almaktadır.

Kamu İhale Kanununun 48. maddesinde de "plan" ifadesi aynen korunduğundan her tür ve ölçekteki imar planları dışında kalan plan işlerinin ihalesinde sadece "belli istekliler arasında ihale usulü"nü uygulanması gerektir. Bu hükme göre ihale edilecek ihaleler ise 11.09.2003 tarih ve 25226 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği" hükümlerine tabidir.

PLAN DEĞİŞİKLİKLERİNİN PLAN MÜELLİFLERİNCE YAPILDIKTAN SONRA BELEDİYE MECLİSLERİNE SUNULMASI GEREKİYOR

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'ne yazdığı yazısına istinaden İçişleri Bakanlığı'nca 26.06.2003 tarih ve 80769 sayılı Genelge yayımlanmıştır. Bu genelgede, plan değişikliklerinin "Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik" hükümleri uyarınca hangi süreçlere ve esaslara göre yapılacağı açıklanmış ve aşağıda özetlenen açıklamalar yer almıştır.

Plan değişikliğinin; plan ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğünü, teknik ve sosyal donatı dengesini bozmayacak nitelikte, bilimsel, nesnel ve teknik gereklere dayanan, kamu yararının zorunlu kılması halinde yapılan plan düzenlemeleri olduğu,

İmar planlarında bulunan sosyal ve teknik altyapı alanlarının kaldırılması, küçültülmesi veya yerinin değiştirilmesinin zorunlu olması halinde; ilgili yatırımcı Bakanlık ve kuruluşlarının görüşünün alınması, bölge içinde eşdeğer yeni bir alanın ayrılması, plan müellifinin gerekçeli uygun görüşünün alınması gerektiği,

Her tür ve ölçekteki planlar ile bu planlara ait değişikliklerin 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun ve "İmar Planlarının Yapımını Yükümlenecek Müellif ve Müellif Kuruluşlarının Ehliyet Durumlarına

Ait Yönetmelik" hükümlerine göre plan müelliflerince yapılması gerektiği,

Plan müellifleri tarafından yapılmayan, gerekli ihtiyaçları analiz etmeyen, kamu yararına aykırı olan, ranta yönelik kararlar içeren, kat artırımı getiren, tarım alanları ile korunması gereken alanları yapılaşmaya açan, insanların yaşam kalitesini artıran yeşil alan, park, açık alanlar, eğitim, sağlık vb. alanları konut ve ticaret alanına dönüştüren ve Belediye meclislerince onaylanan plan değişikliklerinin telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurduğu,

Hiçbir inceleme ve çalışma yapılmadan, sadece belediye meclislerince onaylanan ve dolayısıyla imar mevzuatına, kamu yararına, planlama esaslarına, şehircilik ilkelerine aykırı olan plan değişikliklerinin açılan davalar sonucu iptal edildiği,

Böylesi olumsuz sonuçları olan işlemlerin engellenmesi için, her tür ve ölçekteki planların konuyla ilgili uzman olan şehir plancıları tarafından; planlama esasları, şehircilik ilkeleri, kamu yararı ve ilgili mevzuata uygun olarak hazırlanan plan değişikliği tekliflerinin belediye meclislerine sunulmasının gerektiği, belediye meclislerinin plan müelliflerince hazırlanmayan planlara ilişkin karar almaması gerektiği,

Planlama esaslarına, şehircilik ilkelerine, kamu yararı ve ilgili mevzuata aykırı olduğu düşünülen plan tekliflerinin rapora bağlanarak, plan müellifi veya imar komisyonu görüşü ile birlikte belediye meclisine sunulması, bu işlemler yapıldıktan sonra belediye meclisince karara bağlanması gerektiği,

Her tür ve ölçekteki planlar ile bu planlara ilişkin revizyon, değişiklik ve ilavelerde ilgili imar mevzuat hükümlerinin yerine getirilmesinden plan müelliflerinin, kamu yöneticilerinin, belediye meclis üyelerinin ve belediye başkanının sorumlu ve yükümlü oldukları,

Plan müellifinin imar mevzuatına aykırı şekilde planları imzalaması durumunda, planın ilgili idarelerce onaylanmış olsa bile plan müellifinin sorumluluğunun ortadan kalkmadığı,

Söz konusu genelde dahilinde belirtilen hususlar arasındadır.

"LPG PİYASASI KANUN TASARISI" HAKKINDAKİ ODAMIZ GÖRÜŞÜ HAZIRLANDI

Söz Konusu Tasarının Can ve Mal Güvenliğini Sağlamaya Yönelik Olarak Yeniden Gözden Geçirilmesini Önerdik

Ülkemizde son zamanlarda farklı kentlerde LPG tanklarının ve istasyonlarının patlaması sonucunda LPG tesislerinin yarattığı tehlikeler gündeme geldi. Ne yazık ki

bu patlamaların pek çoğunda yaralanmalar, ölümler ve mal kayıpları oldu. Bu kayıplar 'LPG tehlikesini' bir kez daha gözler önüne serdi. Yerleşme yerleri içinde bulunan LPG istasyonlarının büyük bölümünün ruhsatsız olduğu yetkililer tarafından açıklandığı gibi bu tesislerin can ve mal güvenliği açısından taşıdıkları riskler de ifade edildi.

Meydana gelen patlamaların ardından sorunu çözmek amacıyla Hükümet tarafından "LPG Piyasası Kanunu Tasarısı" hazırlandı. Ne var ki, Kanun tasarısı çalışmalarına konuyla ilgili meslek odaları davet edilmedi. Tasarının hazırlık çalışmalarında kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri yanı sıra, LPG piyasasında faaliyet gösteren sektör temsilcileri yer aldı. Hazırlanan tasarıda, sektör temsilcilerin etkisiyle yalnızca LPG piyasasının gözetimine ve denetimine yönelik hükümler yer aldı.

Odamız Genel Merkezi ve Ankara Şubesi tarafından tasarı hakkında görüşlerin yer aldığı bir rapor hazırlandı. Odamızın tasarı hakkındaki öncelikli tespiti, LPG istasyonlarının insan ve çevre sağlığı açısından güvenilirliğini sağlamak amacıyla başlanan çalışmaların amacından uzaklaştığı şeklinde oldu. Tasarının temel motivasyonun söz konusu piyasanın daha etkin işleminin sağlanması olduğu tespiti yapıldı. Tasarının, Akaryakıt ve LPG istasyonlarının yarattığı ve yaratacağı risklerin ortadan kaldırılması ve/veya en aza indirilmesi amaçlı olarak yeniden ele alınmasını vurgulayan rapor, Başbakanlığa, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına, Bayındırlık ve İskan Bakanlığına ve Sağlık Bakanlığına dağıtım olarak gönderildi. Hazırlanan taslağın Odamıza gönderilmesi halinde daha detaylı görüşlerimizin iletileceği bildirildi.

Bunun üzerine Petrol İşleri Genel Müdürlüğü, LPG Piyasası Kanunu Tasarısının incelenerek varsa yeni görüş ve önerilerimizin Genel Müdürlüklerine bildirilmesini isteyen bir yazıyı Odamıza ilettiler. Odamız aşağıda sunduğumuz görüşlerimizin tasarıya yansıtılmadığını belirterek, eleştirilerini ve önerilerini maddeleştirerek Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'ne tekrar yazılı olarak ilettiler. Odamız konuyla ilgili olarak yapılan düzenlemeleri yakından izleyerek, gerekli çalışmaları yapmaya devam edecektir.

SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI (LPG) PİYASASI KANUNU TASARISINA İLİŞKİN ŞEHİR PLANCILARI ODASININ GÖRÜŞLERİ

05/07/2003 tarihinde Ankara İncesu'da patlayan LPG istasyonu ile, kamuoyunun gündemine gelen LPG istasyonlarının yer seçimi, planlama ve denetleme esaslarına ilişkin endişelerini Odamız öteden beri dile getirmiştir. Odamız bu konularda görüşlerini açıklamış, olası tehlikelerin önlenmesi için yargı yoluna başvurmuş ancak sesini duyuramamıştır.

Diğer afet olaylarında olduğu gibi, LPG İstasyonlarında da, afet meydana geldikten sonra konu kamuoyunun gündemine gelmiştir. Oysa esas olan bu tür olayların meydana gelmeden önce önlenmesi, zararların en aza indirilmesi için gerekli önlemlerin alınması, gerekli yasal işlemlerin zamanında yerine getirilmesidir.

Ancak Akaryakıt İstasyonları ve LPG İstasyonlarının yarattığı tehlikeler görmezden gelinmiş, can ve mal güvenliği açısından yeni Akaryakıt ve LPG İstasyonlarına imar mevzuatına aykırı olarak izin verilmiş, izinsiz istasyonların yapılmasına göz yumulmuş, gerekli cezai yaptırımlar ve denetimler uygulanmamıştır.

Kanun Kapsamına Akaryakıt İstasyonları da Alınmalıdır

LPG İstasyonları ile ilgili olarak yürürlükte bulunan mevzuatın yetersizliğinden dolayı Sivilaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu Tasarısı hazırlanmıştır. Öncelikle konunun Kanun düzeyinde çözümlenmesi doğru bir yaklaşımdır. Farklı mevzuatta yer alan hükümlerin tek bir bütünlüğü kanun kapsamında ele alınması gerekmektedir. İstasyonlara ilişkin yer seçimi, planlama, ruhsat, işletme, kullanım ve denetim aşamaları tek bir kanunda toplanmış olup, cezaların da bu kanunda yer alması sağlanmış olacaktır. Ancak söz konusu Kanun Tasarısının sadece Sivilaştırılmış Petrol Gazlarını kapsamaması yetersizdir. Kanun Tasarısında Akaryakıt İstasyonlarının da ele alınması zorunludur. Akaryakıt istasyonları da can ve mal güvenliği açısından ciddi tehditler içermektedir. Akaryakıt istasyonlarının bu Kanun kapsamına alınması veya yeni Kanun hazırlanması için yeni patlamaların meydana gelmesi, can ve mal kayıplarının olması mı beklenmektedir? Böyle bir sorumluluktan kaçmak mümkün değildir. Konuya can ve mal güvenliği açısından bakılmalıdır. Olası ekonomik kayıplar da dikkate alınmalıdır.

LPG istasyonlarının da, akaryakıt istasyonlarının açılmasında aranan tüm şartları sağlaması gerekliliğinin tüm düzenlemelerde vurgulanması sağlanmalıdır. Bu tip kamu yararı ve toplum sağlığı açısından çok büyük önem taşıyan işletmelerin yer seçimine ilişkin belirlenen ölçütlerin bilimsel analiz ve saptamalar üzerinden hayata geçmesini sağlayacak planlama çalışmalarının yapılması şart koşulmalı ve imar planlarında bu alanların "LPG İstasyonu", "Akaryakıt İstasyonu" alanı olarak belirtilmeleri sağlanmalıdır. İmar planlarında bu amaçlarla ayrılmış yerlerin dışında, söz konusu tesislerin açılabilmesi engellenmelidir.

Mevcutta bir çok alanda akaryakıt ve LPG istasyonları birlikte, aynı alan içinde bulunmaktadır. LPG İstasyonlarına birtakım hükümler uygulanıp akaryakıt istasyonlarına bu hükümlerin uygulanmaması hukuksal ve teknik açıdan ciddi sorunlara yol açacaktır. Akaryakıt istasyonları içinde kaçak LPG istasyonlarının oluşumu engellenemeyecektir.

Bu nedenle Kanun Akaryakıt İstasyonlarını da içerecek şekilde yeniden düzenlenmelidir. Kanunun adında yer alan "Piyasası" ifadesi de çıkarılmalıdır. Kanunun asıl amacı akaryakıt ve sıvılaştırılmış petrol gazlarının piyasa gözetimi ve denetimini yapmak değil, bu istasyonların olası risklerini en aza indirmek olmalıdır.

Zararların Önlemesi İçin Plan Yapılması Zorunludur

Akaryakıt ve LPG İstasyonlarının yaratacağı tehlikelerin önlenmesi ve en aza indirilmesi planlama kararları ile mümkündür. Can ve mal güvenliğinin sağlanması, sağlıklı çevrelerde yaşanması imar planlarının usulüne uygun bir biçimde hazırlanıp onanmasını zorunlu kılmaktadır. Akaryakıt ve LPG İstasyonlarının yerleşim yerleri içinde uygun yer seçimi, bu alanlardan optimum biçimde yararlanmak için planlama bir ön koşuldur. Planlama koşullarının yerine getirilmemesi halinde diğer ruhsatlar tek başına sorunu çözemeyecektir. Bunun için istasyonların planlama esasları, şehircilik ilkeleri ve kamu yararına göre yapılması zorunludur.

Toplum sağlığı açısından büyük önem taşıyan bu tür tesislerin yer seçimi; ilgili tüm standart ve ölçütler oluşturduktan sonra, plan kararına bırakılmalı ve bu tesislerin planlarda ancak "LPG İstasyonu", "Akaryakıt Servis İstasyonu" olarak işaretlenmesi halinde faaliyet göstermesine izin verilmelidir. İmar Kanununda bu konuda var olan sorunun giderilebilmesi amacıyla; konut dışı kentsel çalışma alanları tanımı içerisinde: "... yanıcı, parlayıcı, patlayıcı işlevler içermeyen imalathaneler ve akaryakıt istasyonları..."nın bir arada bulunmasından kaynaklanan çelişki giderilmelidir. Bunun için, konut dışı kentsel çalışma alanları tanımlaması içerisinde akaryakıt istasyonu tanımı çıkarılmalı ve bu tesislerin kendi özel gösterimi ve yapılaşma - yer seçim koşulları dışında hayata geçebilmesi engellenmelidir.

Akaryakıt ve LPG depolama, dolun, bayii ve istasyonlarında imar planı yapılmalı, planlamaya ilişkin koşullar her biri için uygulanmalıdır. Anılan Kanun Tasarısının 6/B maddesinde, imar planı yapımının sadece otogaz bayileri ve istasyonlarına getirilmesi yetersizdir. Diğer Akaryakıt ve LPG tesislerinin bütünü için getirilmelidir. Yürürlükteki imar mevzuatı açısından da bu tür tesislere imar planı yapılması zorunludur.

Günümüzde sadece ev tipi LPG satışı yapan bayilerin yanı sıra, LPG ile çalışan motorlu taşıtların akaryakıt gereksinimini karşılamak amacıyla kurulan LPG satış ve servis istasyonları da eklenmiştir. Bu servis birimleri ise; gerek daha önce kuruluş ve yer seçimlerini belirleyen bir yasal düzenleme bulunmaması, gerek bu istasyonların yasal düzenleme olmaksızın ruhsatsız kurulmuş ve faaliyetlerini sürdürmüş olmaları ve gerekse de yer seçimi ve işletmelerinde gerekli yer seçim, işletim ve etkin denetim mekanizmalarının işletilememesi ne-

denleriyle acil önlem alınması gereken bir nitelik taşımaktadır.

Plan Esas ve İlkeleri Belirlenmelidir

LPG ve Akaryakıt istasyonları; üretim-depolama-satış özelliklerinden dolayı, insan-çevre sağlığı açısından yer seçimi, planlama ve denetlenmesinde bir dizi ölçüt belirlenerek titizlikle uygulanması gerekli olan bir kentsel servis niteliği taşımaktadır.

LPG ve Akaryakıt tesislerinin yapılacak planlarda uygun yer seçiminin sağlanması için özel ilkeler getirilmeli ve bunlar yönetmeliklerde detaylandırılmalıdır. Bu tesislerin yer seçiminde ulaşım önemli bir faktördür. Bunun için Kanunda Karayolları Genel Müdürlüğünden geçiş yolu izin belgesi alınması zorunluluğu hükmüne bağlanmalıdır. Bunun dışında yer seçiminde ulaşım açısından da değerlendirme yapılması gerektiği belirtilmelidir.

Aynı yol güzergahı üzerinde ne kadar mesafe içinde LPG ve Akaryakıt istasyonu bulunabileceği de teknik açıdan tespit edilmelidir. Bu amaçla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ilkeler tespit etmeli ve bu konuda görüşler vermemelidir. Aksi halde ihtiyaç olup olmadığına bakılmaksızın, çok sık aralıklarla istasyonların yapımı gerçekleştirilecektir. Bu durum ekonomik açıdan da önemli bir kayıptır. Bulunan yolun genişliği, geçen araç sayısı ve yoğunluğa göre belli ölçütler belirlenebilir. Yürürlükte olan ve karayolu kenarında yapılacak akaryakıt mesafelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 11 Eylül 1996 tarih ve 22754 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan tebliği bu açıdan bilimsel nitelik taşımamaktadır. Şehir plancılarına istasyonlarla ilgili bilimsel veriler verilmek suretiyle konunun diğer veriler bütününde değerlendirilmesi sağlanmalıdır.

LPG ve Akaryakıt tesislerinin etrafında bulunan kullanımlarla birlikte düşünülmesi gerekmektedir. Özellikle herhangi bir afet anında bu tesislerin patlaması ile tehlikenin artmasına neden olabilecek kullanımlara izin verilmemelidir. Bu alanların etrafında diğer patlayıcı tesislere izin verilmemesi gereği de Kanun çalışmalarında dikkate alınmalıdır.

Aksi halde sanayi ve depolama alanları içerisinde ve çevresindeki diğer işlevler göz önünde bulundurulmadan herhangi bir yerde açılacak LPG - akaryakıt istasyonları yeni sakinleri beraberinde getirecektir. Sözelimi bir kimyevi nitelikli fabrika ile LPG istasyonu bir arada faaliyet gösterebilecek ya da organize sanayi alanlarının sosyal tesisleri ya da sağlık-egitim tesisleri bitişğinde LPG istasyonlarının açılması yönündeki hiçbir talep geri çevrilemeyecektir. Şüphesiz ki, bu tip toplu bulunmayı gerektirecek alanlarda LPG - akaryakıt istasyonu benzeri işlevler yer almamalıdır. Bu durumu belirleyip uygulayacak olan da imar planlarıdır. Bu tip bir planlama çalışması ve denetiminin dışlanması; mevcut, ruhsatsız ve toplum sağlığı açısından sakinler ta-

şıyan yerlerde yer seçmiş LPG istasyonlarının yasallaştırılması yönünde bir çabanın olduğu endişelerini haklı çıkarmaktadır.

Özellikle yoğun yerleşim yerlerinin bulunduğu, kent merkezleri içinde bu tür istasyonlara izin verilmemelidir.

Güvenlik Mesafeleri ve Sağlık Koruma Bantları İle Kuşatılmalıdır

Akaryakıt ve LPG tesisleri Gayri Sıhhi Müesseseler Yönetmeliğine tabi olmasına rağmen, bu yönetmelik hükümlerine uygun olarak sağlık koruma bantları uygulamada belirlenmediği görülmektedir. Bu nedenle Kanunda hangi tesislerin birinci ve ikinci sınıf gayri sıhhi müessese olduğu kanun ile öngörülmelidir. Koruma bantlarının da yeterli mesafede tespit edilmediği uygulamada karşılaşılan diğer bir sorundur. Bu konuda yeterli ve bilimsel mesafeler konulmamaktadır. Kanunda sağlık koruma mesafelerinin hangi ilkelere göre tespit edileceği de hükme bağlanmalıdır.

Ayrıca LPG ve Akaryakıt tesislerinin birbirlerine, okul, sağlık gibi umumi hizmet tesislere, yerleşme yerlerine, yollara ne kadar uzaklıkta olması gerektiğine ilişkin güvenlik mesafelerinin belirlenmesi de zorunludur. Tesislerin niteliğine (kapasitesi, yer altı, yerüstü, yapının niteliği vb.) göre mesafe koşulları da farklılaşmalıdır. Kanunda ilkeler belirlenmeli, yapılacak yönetmelikte detaylandırılmalıdır.

Güvenlik mesafeleri ve sağlık koruma bantlarının kapsayacağı alanda mülkiyet sorunları çözümlenmelidir. Kişilerin mülkiyet haklarının sınırlandırılmaması için bu alanların satın alınacağı veya kiralanacağı Kanunda yer almalıdır. Bu koşullar yerine getirildikten sonra, yapılacak planlarda mesafeler planlarda işaretlenmelidir. Bu mesafeler içinde Kanunda yer alan kullanımlar dışında hiçbir kullanıma izin verilmemelidir. Bu durumda insanların ve çevrenin korunması mümkün olacak ve sorun temelden çözümlenecektir.

Akaryakıt ve LPG Alanları İçinde Ticarete İzin Verilmemelidir

Akaryakıt istasyonu ya da konut dışı kentsel çalışma alanları tanımı kapsamında kurulmuş, akaryakıt ya da LPG istasyonları içerisinde yapılabilen ticari ünitelerden; toplu bulunmayı gerektirecek sosyal tesis, alışveriş merkezi, süpermarket, düğün salonu gibi işlevler böylesi tehlikeli alanlar içerisinden ayıklanmalıdır. Bu bakımdan LPG - akaryakıt istasyonları içerisindeki ünitelerden zorunlu olması halinde yalnızca servis-bakım-yönetim-küçük çaplı bakkal bulunabilmeli, bunun dışındaki ticari işlevlerin bu alanlar içerisinde bulunamayacağı Kanunda yer almalıdır. Kanun Tasarısında buna ilişkin getirilen hükümlerde yerinde görülmektedir. LPG-akaryakıt istasyonları içerisindeki ticari ünitelerde ne gibi faaliyetlere izin verilebileceği konusunda Belediyelerin Kuşat (İşletme Ruhsatı) birimlerinin uyarılması sağlanmalı, uzun vadede bu birimlerin İmar ile il-

gili birimlerle eşgüdüm içerisinde çalışmasını sağlayabilecek düzenlemeler araştırılmalıdır. Unutulmamalıdır ki; bir çok ruhsatlı benzin istasyonu alanı içerisinde imar planı ile verilen inşaat alanı içerisinde kalan ticari birimlere, yukarıda vurgulanan hassasiyet göz ardı edilerek ruhsat verilebilmektedir. Böylesi bir ticari işlevleri sınırlama-yönlendirme çabası olmaması ve birimler arası eşgüdüm eksikliği her açıdan yasal görüldüğü halde telafisi olanaksız sakıncalara yol açabilen tesislerin açılıp, işletilmesine neden olmaktadır. Sorunun yalnızca ruhsatsız LPG istasyonlarında olmadığı, konunun akaryakıt istasyonlarından bağımsız düşünülmemesi gerektiği unutulmamalı ve ruhsatlı-ruhsatsız tüm LPG - akaryakıt istasyonlarının tüm bu hassasiyetler üzerinden yeniden değerlendirilmesi sağlanmalıdır.

LPG ve Akaryakıt İstasyonuna Yönelik Plan Değişiklikleri Yapılması Engellenmeli

Yürürlükte bulunan imar planların bir çoğunda kamu yararına aykırı olarak plan değişiklikleri kolaylıkla yapılmakta ve hiçbir kurala uyulmamaktadır. Yapılan plan değişiklikleri ile bazı kişilere ayrıcalık yaratılmakta, rant aktarılmaktadır. Özellikle ticaret, yeşil alan, spor gibi sosyal ve teknik altyapı alanlarında bu tür değişikliklere gidilmektedir. Yapılan plan değişiklikleri planlama ilkelerine aykırı olarak yapılmaktadır. Bu tesisler can ve mal güvenliği açısından çok büyük tehditler içermektedir. Bu nedenle LPG ve Akaryakıt İstasyonuna ilişkin plan değişiklikleri zorlaştırılmalıdır.

Mevcut Tesisler Yeniden Gözden Geçirilmelidir

Kanun taslağının Geçici Madde 2'sinde "Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki mevzuat hükümlerine uygun oldukları tespit edilen ve açılma ruhsatına sahip olan otogaz istasyonlarının, depolama ve dolum tesislerinin müktesep hakları saklıdır" hükmü yer almaktadır. Ancak mevcut istasyonların nasıl ve kimler tarafından, ne kadar süre içinde tespit edileceği belli değildir. Ayrıca tespitlerin yürürlüğe girecek olan bu Kanun hükümlerine göre yapılması gerekmektedir. Bu Kanuna aykırı olanlara aykırılıklarını gidereceği belli bir süre verilmeli ve bu sürenin kesinlikle uzatılamayacağı da hükme bağlanmalıdır.

Kentlerimizin içinde bulunan tüm akaryakıt ve LPG istasyonları için, her kent için ayrı ayrı kurulacak "LPG-Akaryakıt İnceleme Komisyonları"na bir envanterinin çıkarılması zorunlu tutulmalıdır. Bu envanter uyarınca ilgili tüm mevzuat hükümlerine uygun olması nedeniyle ruhsat almış olsa dahi, kentteki konumu, çevre ilişkileri uyarınca LPG istasyonları için aranan şartları sağlayamayan, konut alanları içinde kalmış, gerekli sağlık-güvenlik koruma bandını bulunmayan, üzerinde veya güvenlik şeridi içinde tesise ait servis-bakım-yönetim yapıları dışında yapı yada işlev barındıran tüm istasyonların, olası tehlikeleri ve telafisi olanaksız sakıncaları göz önünde bulundurularak, her türlü maliyeti karşılanıp faaliyetlerinin durdurulması, uygun bulunacak ve ilgili mevzuat uyarınca sakınca görülmeyen alanlara ta-

şınması sağlanmalıdır. Hiç şüphesiz böylesi bir işlem, hazine yada orman arazilerinin veya kent merkezindeki okulların satışı anlamında kamuya para girişi! sağlayamayacaktır. Ancak "kamu"ya düşen temel görev; gerek doğal miras alanlarının ve gerekse kamuya ait tüm değerlerin tüketilerek, yaratıldığı düşünülen (gerçekte yitirilen) bu özel alanların işgalcilerine ödül verircesine satılması yerine, kentlerde kamu yararı ve toplum sağlığı açısından çok önemli sorunları (LPG-Akaryakıt istasyonlarının faaliyetlerinin durdurulup, sağlıklılaştırılması gibi) çözmek olmalıdır.

LPG Yönetmeliğinin yürürlüğe girmesinden önce açılmış, yönetmelik ve TS 11939 standardına aykırı unsurlar taşıyarak, ruhsatlı yada ruhsatsız faaliyet gösteren LPG istasyonlarından;

Ruhsatlı olup, yer seçimi, konumu ve faaliyet gösterdikleri alanlarda yakın ilişki içinde buldukları kentsel kullanımlar göz önünde bulundurulduğunda, kamu yararı ve toplum sağlığı açısından sakıncalar doğurabileceği, "LPG-Akaryakıt İnceleme Komisyonları"na tespit edilen LPG ve Akaryakıt İstasyonlarının; buldukları yerlerden taşınmalarının sağlanması bu istasyonların faaliyetlerinin acilen sona erdirilmesi,

Ruhsatlı olup, yer seçimi açısından kentsel yerleşim alanlarından yeterli uzaklık ve güvenlik ölçütlerini sağladığı kurulacak "LPG-Akaryakıt İnceleme Komisyonları"na tespit edilen LPG ve Akaryakıt istasyonlarının, en kısa sürede yönetmelik standarda uyumunun sağlanması, verilecek süre kısıtlarının titizlikle uygulanması,

Ruhsatsız olan LPG ve Akaryakıt istasyonlarının ise; her hangi bir süre verilmeksizin faaliyetlerine acilen son verilip, cezai işlem uygulanması,

gerekmektedir.

Cezai İşlemler Getirilmelidir

LPG ve Akaryakıt İstasyonları ile ilgili yasal düzenlemelerde ceza hükümleri getirmek olasıdır. Bu konuda yürürlükte herhangi bir Kanun olmadığı için bir ceza da söz konusu değildi. Öncelikle mevcutta kaçak olarak çalışan, imar planı ve ruhsatları olmayan LPG ve Akaryakıt İstasyonlarının gerekli tespitler yapıldıktan sonra hemen yıkılacağı yönünde hükümler getirilmelidir. Bununla ilgili belli bir süre verilmelidir. Kanuna aykırı hareket eden ve gerekli sürelerde işlemleri yapmayan idarelerle ilgili ağır cezalar getirilmeli ve sorumluluklar açıkça belirlenmelidir.

Belli süreler içinde yürürlüğe girecek Kanun hükümlerine aykırılıklarını gidermeyen istasyonlar içinde yıkım ve diğer cezai işlemler tanımlanmalı ve yeni süreler verilmemelidir.

Can ve mal güvenliğinin sağlanması için kaçak istasyonların ivedilikle tespit edilmesi ve gerekli işlemlerin yapılması, mevzuata aykırı hareket eden kişi ve kurumlar

rın sorumlulukları oranında cezalandırılması da Kanun da yer almalıdır.

KAMU YÖNETİMİ TEMEL KANUNU TASARISI TASLAĞI BAKANLAR KURULUNDA

Merkezi idare ile mahalli idarelerin görev, yetki ve sorumlulukların belirlenmesi; merkezi idare teşkilatının yeniden yapılandırılması ve kamu hizmetlerine ilişkin temel ilke ve esasları düzenleyen "Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı Taslağı" çalışmalarına hız verilmiş durumdadır.

Taslağın bazı maddelerinin sürekli değiştiriliyor oluşu nedeniyle öne sürülen görüşlerin anlaşılması kimi zaman güçleşmektedir. Taslağın Eylül ayında gündeme getirilen halinde, ülkedeki mevcut durumu önemli biçimde değiştirecek bazı düzenlemeler yer alıyor.

Bu taslakta sosyal devlet ilkesine ve kamu yararına ilişkin hükümlere yer verilmiyor. Kamu hizmetlerine ilişkin temel kararların alınmasında, ilgili kamu niteliğindeki meslek kuruluşları ve sivil toplum örgütlerinin görüş ve önerilerinden yararlanılacağı belirtiliyor.

Merkezi idarenin genel yetkileri arasında, ulusal ve bölgesel düzeyde ekonomik, sosyal ve fiziki planların hazırlanmasını, bölgeler arasındaki gelişmişlik farklılıklarının giderilmesine yönelik program ve projelerin uygulanmasını sağlamaya ilişkin görev ve hizmetler sıralanıyor.

Merkezi idare birimlerinin, mahalli idarelerin sorumluluk alanlarına giren görev ve hizmetler için yerel düzeyde teşkilatlar kuramayacağı, doğrudan ihale ve harcama yapılamayacağı öngörülüyor.

Bakanlıklarda, bakanlık stratejilerinin, amaç ve politikalarının belirlenmesine, bakanlık hizmet ve teşkilatının geliştirilmesine yardımcı olmak üzere strateji geliştirme kurulu oluşturuluyor.

Bakanlıkların hiyerarşik kademeleri yeniden belirleniyor. Müsteşar yardımcılıkları ile genel müdür yardımcılıkları kaldırılıyor. Bu düzenlemede; Türk Silahlı Kuvvetleri, Milli Savunma Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Milli Güvenlik Genel Sekreterliği ve Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı muaf tutuluyor.

Bilgi edinme hakkı ve saydamlığa yönelik düzenlemeler getiriliyor. Her ilde, mahalli idareler ve bunlara bağlı kuruluşlar ile bu idareler tarafından kurulan birlik ve işletmelerin, gerçek ve tüzel kişilerle ilgili işlem ve eylemlerinin hukuka uygunluğunu değerlendirmek, aralarındaki anlaşmazlıkların çözümüne yardımcı olmak üzere bir halk denetçisi seçilmesi öngörülüyor.

Kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde esnek çalışma modeli öngörülüyor. Kamu hizmetlerinin, memurlar yanında tam zamanlı ve kısmi zamanlı çalışan kamu görevlileri ve işçiler eliyle yürütülmesi hedefleniyor. Tam

zamanlı veya kısmi zamanlı çalışması düşünülenler, diğer kamu görevlileri ve işçiler gibi kadro şartına bağlı olmaksızın sözleşmeye dayalı olarak istihdam edilecek.

Adalet, savunma, güvenlik, istihbarat, dış ilişkiler, dış politika, maliye, hazine, dış ticaret, diyanet, sosyal güvenlik, tapu kadastro, nüfus ve vatandaşlık hizmetleri ile ulusal ve bölgesel politikaların belirlenmesi, milli eğitimde öğretim birliğinin sağlanması ve müfredat belirlenmesi konuları merkezi yönetimin yetki alanında kalırken, eğitim, sağlık ve diğer hizmetlerin yerel yönetimlerin görev alanına aktarılması hedefleniyor.

Taslakta ayrıca, kısa bir süre önce birleştirilen Çevre ve Orman Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlıkları tekrar ayrılmakta, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Çevre Bakanlığı'nın birleştirilmesi yoluyla, Çevre ve İmar Bakanlığı oluşturulması öngörülmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı ile Kültür ve Tanıtım Bakanlığı yeniden kurulacak Bakanlıkları olarak ifade edilmektedir.

Taslağa göre, İcracı 14 bakanlıktan, 11'i taşra teşkilatı kuramayacak. Adalet, Milli Savunma, Dışişleri, Milli Eğitim, Sağlık, Tarım ve Orman, Ulaştırma ve Haberleşme, Sanayi ve Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Kültür ve Tanıtım, Çevre ve İmar Bakanlıklarının taşra teşkilatı olmayacak. İçişleri, Maliye ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıkları ise taşra teşkilatı kurabilecekler.

PLANLAMA DERGİSİNİN 2003/2 SAYISI ÇIKIYOR

Odamız bütçe olanaklarının kısıtlılığı nedeniyle yayın faaliyetlerinde yaşanan aksaklıkların sonucunda basılması geciken Planlama Dergisinin 2003/2 sayısı çok yakında yayınlanacaktır. Planlama Dergisinin bu sayısında, meslek alanımızla ilgili yapılan ve yapılacak düzenlemeler tartışılıyor. Kamu Yönetimi Temel Kanunu ve Yerel Yönetimler Reformu konularına farklı bir açıdan yaklaşan tartışmalar dergide ahyor. Hali hazırda bu düzenlemelere yönelik tartışmaların çok dar bir çerçeveden ve özel konulardan hareketle yapıldığı göz önünde bulundurulduğunda, planlama dergisinde yer alan tartışmaların gündemin zenginleşmesine katkı yapacağını düşünmekteyiz. Kamu yönetimi sisteminin yeniden yapılandırılmasının nasıl düşünülmesi gerektiği, hangi problem alanlarının var olduğu, hangi süreçlerle konunun tartışılması gerektiğine ışık tutacak söyleşilere bu sayıda yer veriliyor.

Ayrıca kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması, yerel yönetimler reformu ile hazine arazilerinin işgalcilere satışına ilişkin Odamız, ODTÜ ve TMMOB bünyesinde üretilen raporları ve görüşleri de dergide bulmak mümkün olacak.

Dergide ayrıca birinci doğal sit alanlarını yapılaşmaya açan düzenleme taslaklarından yola çıkarak doğal, kül-

türel alanların korunmasını ele alan bir yazı da yer almaktadır. Diğer bir makalede ise, işgal edilen hazine arazilerinin işgalcilere satışına ilişkin yasanın kabul edilmesinin ardından, geçmişten günümüze yapılan imar afları ele alınmakta ve mevcut yasa düzenlemeleri bu bağlamda değerlendirilmektedir. Plan değişikliklerini Trabzon kenti örneğinde değerlendiren, yenilikle (innovation) ilgili hizmet ve destek sağlayan kurumların planlama sürecine katkılarını Ankara kenti özelinde inceleyen iki yazı da bu sayıda bulunmaktadır.

En verimli çağında kaybettiğimiz ve kaybının üzüntüsünü halen yaşamakta olduğumuz sevgili hocamız Prof. Dr. Raci Bademli'nin başka bir yerde yayımlanmamış olan kısa yazılarının bir kısmına bu sayıda yer verilmektedir. Planlama dergisinin bu sayısını; kitap tanıtımı, tez özetleri, geçmişten sayfalar bölümleri de Raci Bademli hocamızın eserlerine ayrılmıştır.

Planlama dergisinin 2003/3 sayısında da, 2003/2 nolu sayının devamı niteliğindeki konular yer alacaktır. Üyelerimizin, dergi ile ilgili katkı ve görüşlerini bekliyoruz.

BİLİRKİŞİLİK BAŞVURULARI İÇİN SÜRE BAŞLIYOR

"Şehir Plancıları Odası Planlama, İmar ve Şehircilik Hizmetleri Bilirkişilik, Ekspertiz, Hakemlik ve Teknik Müşavirlik Yönetmeliği"ne göre her yıl yenilenmekte olan bilirkişi listelerinde yer almak isteyen üyelerimiz için başvurular 1 Kasım 2003 tarihinde başlıyor. Anılan yönetmeliğin 8. maddesi uyarınca, bilirkişi listelerinde yer almak isteyen üyelerimizin her yıl 1-30 Kasım tarihleri arasında, hangi illerde bilirkişilik listelerinde yer almak istediklerini belirten dilekçelerine, uzmanlık alanları ve bilirkişilik konularına ilişkin deneyim ve bilgilerini de içeren bir özgeçmiş ekleyerek başvuruda bulunmaları gerekiyor.

Aynı yönetmeliğin 9. maddesine göre ise; bilirkişi listelerinde yer alabilmek için en az iki yıllık bir mesleki deneyim sahibi olmak, mesleki alanda bir lisans sonrası eğitim almış olmak, en az iki yıl öğretim elamanı olarak görev yapmış olmak, daha önce çeşitli kurum ve kuruluşlara bilirkişilik, danışmanlık gibi hizmetler vermiş olmak, Oda'nın veya benzer kuruluşların açtığı kurs seminer vb. programları tamamlanmış olmak, uzman unvanı almış olmak, mesleğin uygulamasına ilişkin kurumlardan birinde en az iki yıl çalışarak özel bir mesleki uzmanlık faaliyeti içinde bulunmuş olmak, Oda ve şube ve yönetim kurullarında en az bir dönem görev yapmış olmak vb. niteliklerden en az birini taşıyor olmak asgari koşuldur. Başvurularda bu konulara ilişkin açıklayıcı bilgilerin yer alması gereklidir. Yapılacak başvurular; Şube Yönetim Kurullarından birer kişi ve Oda Yönetim Kurulu'ndan iki kişinin katılımıyla oluşacak bir Komisyon tarafından, anılan niteliklere ve deneyimlere göre değerlendirilecektir. Başvuruların değerlendirilmesi, il-

gili komisyon tarafından 10 Aralık tarihine kadar sonuçlandırılarak, Yönetim Kurulu'nun onayına sunulacaktır. Yönetim Kurulu'nun onayı ile kesinleşen listeler, TMMOB'ne ve gerekli tüm kurum, kuruluş, mahkeme, vilayet, belediye ve idarelere gönderilecektir. Bilirkişi listelerinde yer almak isteyen üyelerimizin gerekli koşulları taşıyan nitelikte yapacakları başvurularını, 1-30 Kasım 2003 tarihleri arasında Oda Genel Merkezinin aşağıda yazılı iletişim adreslerine göndermeleri gerekmektedir.

Adres: Hatay Sokak No: 24/17 Kocatepe - ANKARA

Faks: (312) 4179055

E-posta: spo@spo.org.tr

KOCAELİ İL TEMSİLCİLİĞİNE YENİ ATAMA

Odamız Kocaeli İl Temsilciliği görevini yürütmekte olan Nesrin Cansever'in görevinden istifa etmesiyle boşalan İl Temsilciliği için eğilim belirlenmesi maksadıyla 04/10/2003 tarihinde seçimli temsilcilik toplantısı yapıldı. Toplantıya katılan üyelerimiz arasında belirlenen eğilim doğrultusunda Sinan Karabulgu Kocaeli İl Temsilcisi olarak seçildi. Oda Yönetim Kurulu toplantısında alınan kararla, Kocaeli'ndeki üyelerimizin eğilimi doğrultusunda Sinan Karabulgu İl Temsilciliği görevine atandı.

Nesrin Cansever'e İl Temsilciliği görevinde yaptığı katkı ve çalışmalarından ötürü teşekkür eder, Sinan Karabulgu'ya yeni görevinde başarılar dileriz.

BURSA ŞUBE YÖNETİM KURULUNDA GÖREV DEĞİŞİKLİĞİ

Odamız Bursa Şubesi Yönetim Kurulu'nun 31/10/2003 tarihli toplantısında alınan kararla yürütme görevlerinde değişiklik gerçekleştirilmişti. Yeni görev dağılımı gereğince, Şube Başkanı olarak Nilüfer Arda, II. Başkan olarak İsmet Betin, Yazman olarak Raşit Tuna ve Şube Saymanı olarak ise Tarık Demirdağ görev yapmaktaydı. İsmet Betin ve Tarık Demirdağ 25/09/2003 tarihinde değişiklik sonrası üstlenmiş oldukları yürütme görevlerinden istifa ettiler. İstifaların ardından boşalan görevlere, Şube Yönetim Kurulu toplantısında alınan kararla yeni üyeler atandılar. Bu değişikliklerin ardından Bursa Şube Yönetim Kurulunda görev dağılımı şu şekilde belirlendi:

Başkan: Nilüfer Arda

II. Başkan: Dilek Altan Türkmen

Yazman: Raşit Tuna

Sayman: Jülide Karaçar Alan

ÇUKUROVA ŞUBESİNDE GÖREV DAĞILIMI BELİRLENDİ

Odamızın 22. Olağan Genel Kurulunda; Adana, Mersin, Hatay ve Osmaniye illerini kapsayan Çukurova Şubesi'nin kurulması karara bağlanmıştı. Bu çerçevede Oda Yönetim Kurulunca yürütülen çalışmalar neticesinde ise, Çukurova Şube Kurucu Yönetim Kuruluna, Adana ilinde yerleşik üyelerimizden Tefik Yıldırım, Cüneyt Kamil Erginkaya ve Kaan Bozdoğan; Hatay ilinde yerleşik üyelerimizden Levent Horoz ve Müjgan Turunç; Mersin ilinde yerleşik üyelerimizden Bülent Şahin, Mehmet Kamil Carus ve Tülin Selvi Ünlü; Osmaniye İlinde Yerleşik üyelerimizden Pelin Güntürkün'ün atanmasına karar verilmişti. Çukurova Şube Kurucu Yönetim Kurulu yaptığı toplantıda görev dağılımını belirlemiştir. Buna göre, Şube Başkanlığını Tefik Yıldırım, II. Başkanlığı Bülent Şahin ve Saymanlığı ise Cüneyt Kamil Erginkaya yürüteceklerdir. Çukurova Şubemizde çalışmalarında başarılar dileriz.

'YOKSULLUK, KENT YOKSULLUĞU VE PLANLAMA BİLDİRİLER KİTABI ÇIKTI

Yoksulluk, Kent Yoksulluğu ve Planlama konusu ile geçtiğimiz yıl Ankara'da düzenlenen Dünya Şehircilik Günü 26. Kolokyumunda sunulan bildirilerden oluşan kitap baskısı tamamlanarak yayın haline getirildi.

İç Anadolu Belediyeler Birliği'nin katkıları ile basılan Kolokyum kitabında; yoksulluk konusunu çok farklı bağlamlarda ele alan ve tartışan bildiriler ile kolokyum sırasında gerçekleştirilen öğrenci panelinde ve genel değerlendirme panelinde yapılan tartışmalar yer alıyor.

Kolokyum kitabı 5.000.000 TL ücret karşılığında odamızdan temin edilebilir.

MÜLK ALIMI BAĞIŞ KAMPANYASI DEVAM EDİYOR

Mülk alımı sonrası odamız kaynaklarına katkı sağlaması amacıyla başlatılan bağış kampanyası devam ediyor.

Mülk alımının yarattığı mali sıkıntıların kısa sürede aşılması, üyelerimizin yapacağı bağışlara da bağlıdır. Üyelerimizin katkılarını bekliyoruz.

Bağış yapmak için kullanılacak hesaplar:

T. İş Bankası 4299- 496497

Posta Çeki: 107581

YANLIŞ BİLGİLER İÇEREN İÇİŞLERİ BAKANLIĞI GENELGESİNE İTİRAZ ETTİK

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın İçişleri Bakanlığı (Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü)'na gönderdiği yazı, İçişleri Bakanlığı'nca 81 İl Valiliğine 02.09.2003 tarih ve 81112 sayılı yazı ile bir genelge niteliğinde dağıtımli olarak iletilmiştir. Yazıda; 3194 sayılı İmar Kanununun 38. maddesi ve "İmar Planlarının Yapımını Yüklenecek Müellif ve Müellif Kuruluşlarının Yeterlilik Yönetmeliği" uyarınca imar planlarının şehir plancısı, mimar ve mühendislerce yapılmasının öngörüldüğü ve Şehir Plancıları Odasının vize yapmasının mümkün olmadığı, mesleki denetimlerin Oda içi bir düzenleme olarak Oda ile üyesi arasında bir ilişki olduğu, hukuki açıdan ilgili idareleri bağlayıcı olmadığı ve Odanın üyelerine yönelik sicil durum belgesi düzenlemesi gerektiği ifade edilmektedir.

Söz konusu genelge ve genelgeye esas yazı ile hukuka aykırı bazı husular yasalmiş gibi ve gerçekte olmayan bazı konular mevcutmuş gibi bilgiler verilmektedir. Yazı ile, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın hukuki metinleri şehir planlama meslek alanı bağlamında yanlış yorumladığı, kamu hizmeti ifa eden Odamıza karşı olumsuz bir tavır aldığı görülmektedir. Şöyleki, 3194 sayılı İmar Kanununun 38. maddesi, uzmanlık çalışma konularını sıralayarak, ilgili kanunlara göre her bir meslek konusunun ilgili uzmanlıklar tarafından yapılmasını öngörmektedir. Bu konuda, ilgili kanunlar olan 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun, YÖK Kanunu ve 6235 sayılı TMMOB Kanununda buna ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Müellif Yönetmeliğinde ise, planlama işlerini yapacak müellifler arasında yalnızca belirli koşulları haiz mimarlar sayılırken, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın genelgeye esas yazısında mühendisler de plan müellifleri arasında sayılmaktadır. Bakanlık tarafından yapılan bu yanlışlık hukuka aykırı bir durum yarattığı gibi, dört yıllık bir bilimsel ve teknik eğitimi geçen meslektaşlarımıza da haksızlık yapılması anlamı taşımaktadır. Buna karşın Odamız ve meslektaşlarımız her zaman diğer uzmanlık alanlarına karşı saygılı bir tutum takınmış ve hiç bir başka uzmanlık alanında söz ve yetki sahibi olma iddiasında bulunmamıştır.

İlgili yazıda yine Odamız tarafından planlara "vize" yapıldığı şeklinde yanlış bir başka bilgilendirme de yer almaktadır. 3194 sayılı İmar Kanunu ve yargı kararlarına göre meslek odaların vize yetkisi yoktur. Bu çerçevede de, Odamız yaptığı denetimleri hiç bir zaman vize olarak adlandırmamış ve ilgili yönetmeliklerimizde onay anlamına gelen vize ifadesine yer verilmemiştir. Bu durumda Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın, odamız tarafından yapılmayan ve ilgili mevzuatında yer almayan vize konusunda, sanki varmış ve yapılmış gibi görüştürmesini talihsizlik olarak değerlendirmek gerekir. Öte yandan, mesleki denetim uygulamasının sadece oda

içi bir düzenleme olduğu iddiası da geçerli değildir. Mesleki denetim konusunda açılan davalarda verilen bazı yargı kararları da bulunmaktadır. Bu kararlar, odaların mesleki denetiminden geçmeyen planların müellifi olan üyelerine verdiği cezaları da, bu cezalara esas Odamızın ilgili düzenlemelerini de hukuka aykırı bulunmamış, aksine odalar tarafından yapılan bu tür işlemlerin kamusal işlemler olması boyutuyla genel kamuyu ilgilendirdiğine hükmetmiştir. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı yazısı ile bu kararları da görmezden gelmektedir. Açıkça Bakanlık, Odaların mesleki denetim yapımlarında bir sakınca olmadığını belirtmekten imtina ederek, Odamız üyelerinin ilgili plan onama makamları nezdinde zor duruma düşmesi sonucunu yaratacak bir duruma neden olmaktadır.

Odamız gerek ilgili genelge ve gerekse Bakanlık yazısı hakkında yoğun girişimlerde bulunmaktadır. Herşeyden önce, konuya ilişkin olarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı'na yazılar yazılarak konu hakkındaki görüşlerimiz belirtilmiştir. Odamız tarafından dağıtımli olarak yazılan yazıda; yürürlükte olan mevzuata göre imar planlarının denetimlerinin yeterince yapılmadığı, denetimsizliğin telafisi mümkün olmayan sonuçlara yol açtığı ve Odamız tarafından yapılan denetimlerin ilgili idarelerin onamasından bağımsız olarak kamu yararına olduğu açıkça ortaya konulmuştur. Mesleki denetim uygulamalarının, 6235 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler uyarınca "meslek disiplininin ve ahlakının tesisi" amacıyla yapıldığı, İmar Kanununda bu uygulamaya ilişkin düzenlemelerden bahsedilmemesinin 6235 Sayılı yasanın görmezden gelinmesi anlamını taşımayacağı vurgulanmıştır.

Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin amacı ve kapsamı itibariyle kamuyu ilgilendirdiğinin, Danıştay Sekizinci Dairesinin (Esas No:2001/176, Karar No:2002/988) kararı ile belirlenmiş olduğu ve Danıştay Sekizinci Dairesince (Esas No:2002/3127) anılan Yönetmeliğimizin genel bir metin olarak hukuka uygun bulunduğu yazıda vurgulanmıştır. Bu hükümlerden anlaşılacağı üzere mesleki denetimin Oda ile üyesi arasındaki bir ilişki olmadığı ve kamuyu ilgilendiren bir düzenleme olduğu, mesleki denetim uygulamasının 6235 sayılı Kanunun Odamıza verdiği görevlerin gereği olarak yapıldığı hususları da yazıda ayrıca yer almıştır.

Odamız bu konudaki girişimlerini sadece yazı yazılması noktasında bırakmamıştır. İlk olarak, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürü Kayhan Kavas makamında tarafımızdan ziyaret edilerek görüşlerimiz kendisine aktarılmıştır. Oda Yönetim Kurulu üyelerimizden Erhan Demirdizen ve Osman Balaban tarafından yapılan ziyarette, söz konusu genelgenin yanlış tarafları ile yol açacağı olumsuz sonuçlar iletilmiştir. Genel Müdür Kayhan Kavas, bu konuda kendilerinin sadece Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'ndan gelen yazıyı ilgili kurumlara ilettiklerini ve herhangi bir değerlendirme yapmadıklarını, ikinci bir değerlendirme gelmesi halinde kendilerinin de ikinci bir tamim çıkaracaklarını vurgu-

lamıştır. Verdiğimiz örneklere referansla yazının mak-sadını aşan bir tarzda yorumlandığı tespitimizi de pay-laşmıştır. Bundan kısa bir süre sonra da, Mahalli İdare-ler Genel Müdürlüğü, Bayındırlık ve İskan Bakanlığına yazdığı bir yazı ile Odamızın ilettiği değerlendirmeler hususunda genelgeye esas olan yazıdaki görüşlerin Bakanlık tarafından yeniden değerlendirilmesini ve ikinci bir yazı ile kendilerine bildirilmesini istemiştir. Bu gelişmelere paralel olarak Odamız ikinci bir görüşmeyi de Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürü Hami Yıldırım ile yapmıştır. Görüşmeye; Oda Yönetim Kurulu üyelerimizden Erhan Demirdizen ve Osman Balaban ile Odamız Ankara Şube Başkanı Gülten Kubin ve Odamız İstanbul Şube Başkanı Ahmet Turgut katıldılar. Bu görüşmede de Bakanlığa görüşlerimizi aktararak, yanlışlıkların düzeltildiği ikinci bir yazının İçişleri Bakanlığı'na yazılmasını talep ettiğimiz bildirilmiştir.

Ankara Şubesi

KIZILAY'DAKİ YAYA GEÇİTLERİ KONUSUNDA ŞUBEMİZİN ÇALIŞMALARI

Ankara Valiliği İl Trafik Komisyonu'nun aldığı kararla; Büyükşehir Belediyesi'nce 3 Ekim 2003 tarihi itibari ile Kızılay Meydanı ve Atatürk Bulvarı üzerinde hemzemin yaya geçitleri kaldırılmaya başlanmıştır. Şubemiz, Atatürk Bulvarı'nı ve Kızılay Meydanı'nı dört parçaya ayıran ve kent merkezindeki yaya hareketlerini kısıtlamaya yönelik yeni düzenlemeyi, bu alanı yaya olarak kullanmak durumunda olan kentlilerin haklarının açık bir ihlali olarak değerlendirildi ve hızla çalışmalarına başladı.

4 Ekim 2003'de Kızılay'daki yaya geçitlerinin kapatılması ile ilgili yapılacak hazırlıklar konusunda Ankara İl Koordinasyon Kurulu'na üye Odalarla acilen ortak toplantı yapılarak uygulamaya bir an önce son verilmesi için el ilanı hazırlanması, imza kampanyası başlatılması ve basın açıklaması yapılması kararı alındı.

6 Ekim 2003'de Ankara Valiliği İl Trafik Komisyonu Başkanlığı'na konu ile ilgili itiraz dilekçesi gönderildi.

7 Ekim 2003'de Kızılay'daki yaya geçitlerinin kapatılması konusunda Şubemiz ve Çevre Mühendisleri Odası, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubeleri tarafından ortak basın duyurusu yapıldı.

8 Ekim 2003'de kentlileri konu hakkında bilgilendirmek ve uygulamaya tepki göstermelerini sağlamak amacıyla; yayalar için 10 bin, işyeri sahipleri için 2 bin el ilanının dağıtımına başlandı. Valiliğe gönderilmek üzere hazırlanan itiraz dilekçesi örnekleri stand açılarak

Kızılay'daki kullanıcılara imzaya açıldı. Öte yandan, üyelerimize elektronik ortamda itiraz dilekçesi örneği gönderildi.

14 Ekim 2003'de konuyu geniş toplum kesimlerine taşımak ve sivil toplum örgütleriyle ortak hareket etmek için çağrı yapıldı. Bu kapsamda, 16 Ekim 2003'de ortak eylem planı hazırlanması için yapılabileceklerin değerlendirildiği bir toplantı gerçekleştirildi.

18 Ekim 2003'de, çağrı yaptığımız sivil örgütler ve esnaf temsilcileri olan Altı Nokta Körler Derneği, Ankara Fotoğraf Sanatçıları Derneği, Ant Çarşısı Yönetimi, Büyük Çarşı Yönetimi, Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Merkezi, Çağdaş Hukukçular Derneği Ankara Şubesi, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Ankara Şubesi, Engürü Çarşısı Yönetimi, Esat Semt Dernekleri Platformu, Esatlılar Güzelleştirme Derneği, GAMA-GÜRİŞ Çarşısı Yönetimi, Hacı Bektaş Derneği, Halkevleri, İnsan Hakları Derneği Ankara Şubesi, Kavaklıdere Dayanışma ve Güzelleştirme Derneği, KESK Ankara Şubeleri, Mülkiyeliler Birliği, ODTÜ Mezunları Derneği, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Ankara Şubeleri, TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu Adına; Çevre Mühendisleri Odası, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası ve Mimarlar Odası Ankara Şubeleri, Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu, Yüksel Kuyumcular Çarşısı Yönetimi, Zafer Çarşısı Yönetimi, Zafir İşmerkezi Yönetimi, Zihinsel Özürlüler Federasyonu ile Şubemiz Kızılay'da ortak bir basın açıklaması ve karşıya geçiş eylemi gerçekleştirdi. Eylem sırasında, "araç için değil insan için kent", "kent merkezleri yayalarıdır", "utanç duvarları yıkılsın" şeklinde sloganlarla tepkimiz gösterildi.

Eylem öncesi aşağıdaki ortak basın açıklaması yapıldı:

Kent merkezleri yayalarıdır!

"Bizler, Ankara'da yaşayan KENTLİLER, SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI ve KIZILAY ESNAFI olarak, Kızılay'daki trafik düzenlemesi ve yayaların yeraltına indirilmesi ile ilgili Ankara Valiliğine ve Ankara Büyükşehir Belediyesi yöneticilerine şu çağırıyoruz:

Yürümek en temel ulaşım biçimidir. Yayaların en temel insan hakkı da engellenmeden, yavaşlatılmadan ve geciktirilmeden istediği yere ulaşabilmektir. Bu hak, hiçbir trafik düzenlemesi gerekçe gösterilerek ihlal edilemez. Ancak, tüm bu temel gerçeğe rağmen, öncelikle taşıt trafiği düşünülmekte, yayalar, sürekli engellenen taraf olmaktadır. Yaya olarak hareket edenler hiçe sayılmakta ve cezalandırılmakta, merdiven inip çıkmaya zorlanmaktadır!

Ankara'nın ticari, sosyal, kültürel yaşamının büyük bölümü Kızılay ve civarında gerçekleşmektedir. Dolayısıyla yüz binlerce Ankaralı, her gün Kızılay'a iş, alışveriş, eğlence ve toplumsal etkinlikler gibi amaçlarla gelmektedir. Kentin merkezi, gelen bu kişilerle yaşamakta-

dır. Merkez içindeki dolaşımın büyük bölümü de yaya olarak gerçekleşmektedir. Dolayısıyla yayaların merkez içindeki tüm faaliyetlere ve olanaklara rahat ve engellenmeden ulaşımı, temel bir insan hakkı olmasının yanında, kent merkezinin canlılığını sürdürmesi ve yaşaması için de bir zorunluluktur.

Yeni trafik düzeninin uygulanmasıyla birlikte Kızılay, yoğun taşıt trafiğinin bölüdüğü dört parçaya ayrılmakta, Bulvar adeta bir otobana dönüşmekte, yayaların bu bölgelerdeki ticari ve sosyal etkinliklere erişimi güçleşmekte, dolayısıyla ticari ve kültürel yaşam büyük zarar görmektedir.

Yeraltına indirilen ve üst geçitleri çıkmaya zorlanan yayalar, karşıdan karşıya geçerken öncekinin 6-7 katı zorlanmakta ve gideceği yere gecikmektedir.

Kentlilerin, özellikle kent merkezlerinde alt ve üst geçitleri kullanmaya zorlanması, tüm yayalara olduğu gibi, yaşlı, çocuk sahibi, elinde yük/paket taşıyan, özürü, sağlık sorunu olan yaya yurttaşlara karşı acımasız bir ayrımcılıktır. Artık, özürü, yaşlı, hasta, bebek arabalı kişiler için Kızılay tam anlamıyla ulaşılamaz olmuştur!

Ayrıca, yayaların geçişinin önlenmesi için yerleştirilen beton bariyerler nedeniyle Başkentimizin merkezi bir ulaşım duvarı haline gelmiştir!

Ankara Valiliğinin ve Ankara Büyükşehir Belediyesinin, öncelikle kavşaktaki ışıklı yaya geçitlerini tekrar yerleştirmesini, Ankara Ulaşım Planlarında öngörüldüğü gibi, KIZILAY'I YAYA ÖNCELİKLİ BİR BÖLGE HALİNE GETİRMESİNİ, ZEMİNDE ÇOK DAHA SIK IŞIKLI YAYA GEÇİDİ YAPMASINI, ÖZEL ARAÇ TRAFİĞİNİN AKIŞI İÇİN KENT MERKEZİNDEN GEÇMEYEN SEÇENEKLER üretmesini talep ediyoruz. 18 10. 2003."

ANKARADA YAŞAYANLARI KIZILAY'DAKİ DÜZENLEMİYİ DURDURMAYA ÇAĞIRIYORUZ!

7 Ekim 2003 tarihinde, Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, Mimarlar Odası Ankara Şubesi ve Şubemiz tarafından yapılan ortak basın duyurusu metnidir:

Melih Gökçek, araç merkezli uygulamalarına bir halka daha ekledi: Kızılay kavşağındaki ışıklı-düzayak yaya geçitleri yayalara kapatılıyor!

Kızılay kavşağındaki yaya geçitleri 3 Ekim 2003 tarihi itibarıyla bariyerlerle kapatıldı. Işıklar kaldırılıyor ve yayalar artık sadece metro inişlerini kullanmak zorunda bırakılıyor!

Kızılay ve Atatürk Bulvarı bir otoyola dönüştürülüyor!

Işıkların kaldırılması ile Kızılay'ın batısı ve doğusu bir otoyola dönüştürülerek bölünmektedir. Kızılay'da zaten

fazla olan taşıt trafiği hava kirliliği, gürültü ve trafik kazaları daha da artacaktır.

Ankara'nın merkezi Kızılay yayalara kapatılıyor!

Yayaların en temel hakkı, engellenmeden kent merkezini kullanmaktır. Bu hak, hiçbir trafik düzenlemesi gerekçe gösterilerek ihlal edilemez.

Yayalar yavaşlatılıyor ve geciktiriliyor!

Yayalar, önceki durumla karşılaştırıldığında, süre yönünden 4 ila 7 kat daha fazla zamanda karşıya geçebilmekte, mesafe yönünden de 3-ila 7 kat daha fazla yürümek zorunda kalmaktadır. Örneğin, Gima'dan Yapı Kredi Bankasının bulunduğu tarafa metro inişleri kullanıldığında tam 7 kat daha fazla zamanda geçilebilmektedir.

Metro alt geçitlerinde izdiham yaşanacak!

Metro istasyonu, Kızılay'daki yaya yoğunluğunu kaldıramayacaktır. Yayaların karşıya geçişlerde bu istasyonları kullanmaya zorlanmaları sonucu yoğun saatlerde izdiham ve yaya ulaşımında tıkanmalar olacaktır.

Özürü kişiler için Kızılay tam anlamıyla ulaşılamaz olacak!

Metro çıkışlarındaki yürüyen merdivenlerin kullanımı bütün yayalar için zor, özürü kişiler ve bebek arabalıları içinse imkansızdır. Metroya yapılan asansörün ise yalnızca Güvenpark'tan bir çıkışı vardır. Dolayısıyla özürülüler için Kızılay'da karşıya geçmek olanaksız duruma gelecektir.

Trafik sorununu bu uygulama da çözmeyecek!

Kent içi trafiğe sadece şoför mahallinden bakan Melih Gökçek, uzmanların uyarılarını hiçe sayarak Ankara'da bugüne değin 40 katlı kavşak yapmıştır. Akay Kavşağına Ankaralıların 60 Trilyonunu gömen Melih Gökçek, Meslek Odalarının açtığı davayı haklı bulan yargının "yok hükmü" verdiği Akay Kavşağındaki araç yığılmasını önlemek ve bu kavşağı çalışır göstermek için Kızılay'ı yayalara kapatmaktadır. Yani, hatalar dizisini başka bir yanlışla çözmeye çalışmaktadır. Bu uygulamanın ardından, bu kez insansızlaştırma sırası Zafer Meydanı ve Ordueyi önündeki yaya geçitlerine kayacak, yeni alt-üst geçitler ve katlı kavşaklar gündeme getirilecektir.

Kent merkezi çevresinde daha önce birer tampon olan ışıklı kavşaklar katlı kavşaklara dönüştürüldüğünden, taşıtlar kent merkezine yığılmaktadır. Oysa, kent içindeki trafik düzeninde, trafiğin boşalmasını ve dağılmasını kolaylaştırmak ve yayalara geçiş hakkı tanımak için trafiğin belirli aralıklarla durdurulması, trafik planlamasının başta gelen ilkesidir. Yapılan her katlı kavşak, trafiği bir sonraki kesişime taşımaktan ve yayaları üst-alt geçitlere mahkum etmekten başka bir işe yaramamıştır.

Ticari yaşam zarar görecektir ve Kızılay'ın cazibesi azalacaktır!

Kızılay merkezi, bu düzenleme ile yoğun taşıt trafiğinin bölüğü dört parçaya ayrılacak, yayaların bu bölgelerdeki ticari ve sosyal aktivitelere erişimi güçleşecek, çöküntüleşme süreci tetiklenecek, dolayısıyla ticari ve kültürel yaşam büyük zarar göreceklerdir.

Melih Gökçek yönetimini, Kent merkezlerinin bir otolyol olmadığını anlamaya, İnsansız bir kent merkezinin olamayacağını görmeye, Taşıt merkezli trafik düzenlemesinden vazgeçmeye, İnsan merkezli düzenlemelerin önünü açmaya davet ediyoruz.

BİZLERİ YOK SAYAN, YERALTINA İTEN BU UYGULAMAYA KARŞI TÜM ANKARALILARI, SESLERİNİ YÜKSELTMEYE, BAŞLATTIĞIMIZ BU HAREKETİ DESTEKLEMeye ÇAĞIRIYORUZ!

KIZILAY OTOBAN OLMAYACAK!

İŞIKLI GEÇİDİMİZİ İSTİYORUZ!

Ankara Şubesi

KATLI KAVŞAKLARA BELEDİYEDEN İPTAL KARARI

Ankara Büyükşehir Belediyesinin yapmayı planladığı katlı kavşakların 20.08.2003 tarihli Ankara Büyükşehir Belediye Meclis kararı ile iptal edilmesi dolayısıyla Şubemizde 4 Eylül 2003'de aşağıdaki basın açıklaması yapılmıştır:

Dava Açtığımız Katlı Kavşak Kararlarından Geriye Dönüldü!

"Ankara Büyükşehir Belediyesi'nce 20. 11. 2002 tarih ve 595 sayılı kararla onaylanan kentin merkezi bölgelerine yapılması planlanan kavşaklara ilişkin

plan değişiklikleri, 20 Ağustos 2003 tarihindeki meclis toplantısında iptal edilmiştir.

Şehir Plancıları Odası, TMMOB'ye bağlı 5 Meslek Odası ile birlikte Kolej Kavşağı, Aksu Kavşağı, Harsırcılar Kavşağı, Hergelen Meydanı Kavşağı, Heykel önünde Ulus Meydanı Kavşağı ve Stat Oteli Baruthane Kavşağının yapımına ilişkin plan değişikliklerinin iptali için dava açarak konuyu yargıya taşımıştır. Melih Gökçek yönetimi, bu kavşak kararlarından sonra Şehir Plancıları Odası ve Ulus bölgesi esnafından ciddi tepki görmüştür. Kavşak kararlarının iptal kararında bu tepkilerin ve açtığımız davaların önemli rolü olduğunu düşünmekteyiz.

Daha önce yapılan kavşaklar için meslek Odalarımızın ve uzmanların uyarılarına kulak asmayan Belediye yönetiminin, söz konusu kavşakların kentin ulaşım sisteminde ve çevresindeki kentsel kullanımlar üzerinde yaratacağı sorunları anlamış olmasını umuyoruz.

Her ne kadar politik nedenlere dayansa da, aslında bu iptal kararı Başkentimiz açısından olumlu olmuştur. Ulaşım Planına dair hiçbir bilimsel gerekçe ve etüt bulunmayan, mevcut durumda trafik açısından zaten sorunlu olmayan kent merkezindeki bu kavşakların yapılması halinde, kavşakların yapıldığı bölgeler ve kent merkezinin daha büyük sorunlarla karşı karşıya kalması kaçınılmazdır.

Belediye yönetiminin tekrar bu kavşakları gündeme getirmeyeceğini umuyoruz. Kavşak kararlarının gündeme gelmesi halinde yasal mücadelemizi sürdürceğimize ve kamuoyunu aydınlatma görevimizi kararlılıkla yerine getireceğimize hiç kimse şüphe duymamalıdır. 04.09. 2003"

Melih Gökçek, araç merkezli uygulamalarına bir halka daha ekleyerek Kızılay kavşakındaki ya geçitleri barlıyarak kapatmaya başladı. Gökçek'in bu uygulamasıyla başkent için Kızılay'da karışık kavşak geçmek "çile" haline dönüştü. (Fotoğraf: SERDAR ÖZSOY)

SİVİL TOPLAM ÖRGÜTLERİ HAREKETE GEÇTİ

'Gökçek Kızılay'ı otoban yapıyor'

ANKARA (Cumhuriyet Büro- su) - Melih Gökçek yönetimindeki Ankara Büyükşehir Belediyesi, Ankara'nın kalbi niteliğindeki Kızılay'ı otoban geçitlerine dönüştürmek için hazırladığı bir halka daha ekleyerek Kızılay kavşakındaki ya geçitlerini barlıyarak kapatmaya başladı. Başkanlık için Kızılay'da karışık kavşak geçmek "çile" haline dönüştürken TMMOB'ye bağlı 6 oda uygulamaya karşı dün inşa kampanyası başlattı. Oda başkanları, ta- marına yaya trafiğine kapalı olan Kızılay'ın yürütülebilir hale gelmesi için "ulaşılabilir" hale gelmesi için çek- tiler. Bildiride, Gökçek'in Türkiye'nin de yaşadığı "yaya hak- ları baskılarına" aykırı bir uygu-

lama bulunduğunu ifade edildi. TMMOB'ye bağlı Şehir Plancıları, Mimarlar, Harita ve Ka- rastro, Çevre, Makina, İnşaat Mühendisleri odaları düzenledikleri "yaya kampanyasıyla" Ankara- lıların uygulamaya geçitlerini destek olmasına çağırıda bulun- du. Gökçek'in kent merkezini bir otolyol- laştırdığını iddia edenler, kent merkezi- ni trafik düzenlemesinden vazgeçmeye davet eden odaların Ankara- na şube başkanları konuyla ilgili uyarılarını dile getirdiler. Şehir Plancıları Odası Başkanı Gülten Kubin, Melih Gökçek'in belediye başkanlığına geçitlerini iptal etmesiyle ilgili kavşaklara ilişkin kentiği- ni otoban haline getirdi. Kent merkezi yaya kullanımını ka- panıyordu. Gökçek, Türkiye'nin

de yaşadığı, Uluslararası Yaya Hakları Bildirgesi'ni uygulamaya- yor ve ihlal ediyor. Çevre Mühendisleri Odası Başkanı Kerem Akın, Belediye- ler, trafikte aklın dışı, bilinç dışı uygulamalarıyla çirkin bulanlar. İnsanları yerlerine tenbu uygulamaya karşı tüm Ankara'lıları dayar- olmaya davet ediyoruz. Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Başkanı İlyas Osman- gaoglu, Ankara'nın belediye yön- etimini elinde bulunduran Melih Gökçek, bilimsel gerekçelere açık olmak zorundadır. Makina Mühendisleri Odası Başkanı Mustafa Güran, Oda olarak, Gökçek'in bilim dışı, akl- dışı uygulamalarına seyirci kal- mayacağız.

Kavşaklar iptal

Belediye Meclisi, 9 ay önce aldığı şehir içine köprülül kavşaklar yapımına ilişkin kararın Başkan Melih Gökçek'in önerisi üzerine iptal etti

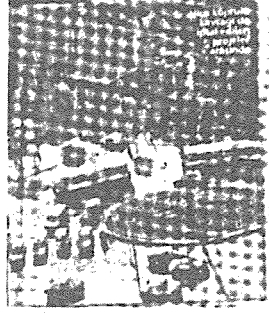
GÖKÇEK İSTEDİ, OYLAR TERSİNE DÖNDÜ

Belediye Meclisi, 9 ay önce aldığı şehir içine köprülül kavşak yapımına ilişkin kararın Başkan Melih Gökçek'in önerisi üzerine iptal kararı verdi.

BELEDİYE MECLİSİ 9 ay önce aldığı şehir içine köprülül kavşak yapımına ilişkin kararın Başkan Melih Gökçek'in önerisi üzerine iptal kararı verdi.

GÖKÇEK MECLİSE KALISIN

Belediye Meclisi, 9 ay önce aldığı şehir içine köprülül kavşak yapımına ilişkin kararın Başkan Melih Gökçek'in önerisi üzerine iptal kararı verdi.

TASARRUF KURBANİ KAVSAKLAR

- Geçdik Parkı
- Osmanlı Kavşağı
- Kızılay Kavşağı
- Kıyıkuyu Parkı
- Kolej Kavşağı
- Aksu Kavşağı
- Ulus Kavşağı
- Barutçhane Kavşağı
- Hergelen Kavşağı

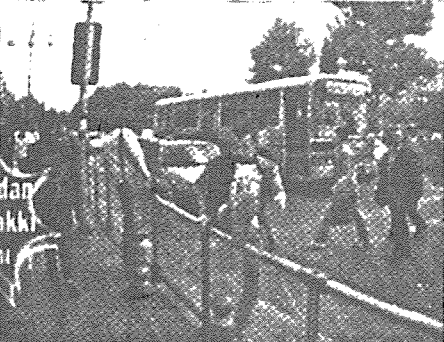
21 Ağustos 2003, Sabah

Ankaralı sesini yükselt

ANKARA Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'in, Kızılay kavşağındaki trafik düzeniyle ilgili yaptıkları çalışmaların sonuçlanmasını istediği oyları iptal kararı verildi.

Çevre Mühendisleri, Harita ve Kadastro Mühendisleri, İnşaat Mühendisleri, Mekansal Mühendisleri, Mimarlar ve Şehir Plancıları Odaları yöneticilerinin ortak bildiri ile Ankaralılara "Bildiri yok sayan, yeraltına taşınan bu uygulamaya karşı tüm Ankaralıları, seslerini yükseltmeye, desteklenmeye çağırıyoruz" çağrısını yaptı.

► YAYALARIN EN TEMEL HAKKI BİLDİRİ, 3 EKİM'DE KIZILAY'DA yayaların bariyerle kapatılmasıyla yayaların artık metro işlevlerini kullanmak zorunda kalacağı belirtilti.

Odalardan yaya hakkı isyanı

İstanbul'da yayaların bariyerle kapatılmasıyla yayaların artık metro işlevlerini kullanmak zorunda kalacağı belirtilti.

► TRAFİK SORUNUNU ÇÖZMEZ Gökçek'in Kızılay'da trafik düzeniyle ilgili yaptığı çalışmaların sonuçlanmasını istediği oyları iptal kararı verildi.

► ÖZÜRLÜLER İÇİN KIZILAY YOK Bildiriye "Kızılay'daki metro çıkartlarındaki yürüyen merdivenlerin kaldırılması, tüm yayalar için asar, denetim kipler ve bebek arabaları için ise imkânlar" istenildiği belirtildi.

► KIZILAY'DA GİZLİSİ ALZALACAK Kızılay'ın bu düzenlemeyle ilgili trafiğin bölünmesi, yürüyen merdivenlerin kaldırılması, "bu durumda beraber yayaların bölünmesi" iftihar ve sosyal aktivite ortamları güçleşecek ve ticari-kültürel yaşam büyük zarar görecektir" denildi.

8 Ekim 2003, Hürriyet

Bariyerlere sivil tepki

"YAYALAR HIÇE SAYILIYOR"

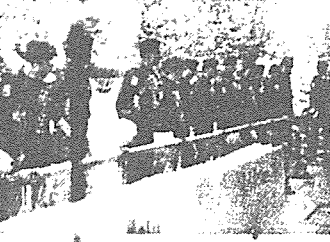
ŞEHİR Plancıları Odası Ankara Şube Sekreteri Eser Atak, grup adına yaptığı açıklamada, yaya geçişlerine beton bariyerlerin konulmasıyla Kızılay'da yaya ulaşımının felce uğradığını söyledi. Kızılay'ın özürsüz, yaşlı, hasta ve bebek arabalı kişiler için tam anlamıyla ulaşılmaz olduğunu ifade eden Atak, "Yaya olarak hareket edenler Kızılay'da hiçe sayılmakta, cezalandırılmakta ve merdiven inip çıkmaya zorlanmaktadır" dedi. Atak, Başkent'in sosyal ve ticari hayatının Kızılay ve çevresinde parçalandığını belirterek, "Yayaların merkez içindeki tüm faaliyetlere engellenmeden ulaşım, kent merkezinin canlılığını sürdürmesi ve yaşamı için bir zorunluluktur" diye konuştu.

CEVİK KUVVETİ ENGELLEMİ

Cok sayıda sivil toplum örgütüne üyesinin katıldığı protesto eylemi sırasında göstericilerin bariyerlerini parçalayarak karşıya geçmesini önlemek amacıyla Cevik Kuvvet'ten destek alındı.

Sivil toplum örgütleri, Kızılay Meydanı'ndaki yaya geçişlerinin beton bariyerlerle kapatılarak yayaların karsından karşıya geçişlerinin engellenmesini bir eylemle protesto etti.

BeTül KOTAN

KIZILAY'DA yayaların metro alt geçişlerine yeniden düzenlenmesiyle ilgili uygulamaya tepkiler sürüyor. TMMOB'a bağlı melek odaları, Alt Nokta Köter Derneği, Fotoğraf Sanatçıları Derneği, Çağdaş Gazeteciler Derneği, ODTÜ Mezunları Derneği, İnsan Hakları Derneği, Çağdaş Hukukçular Derneği, Çağdaş Yazarlar Derneği, Hacı Bektaş Derneği, Kavaklıdere Dayanışma ve Güzelleştirme Derneği, Etnikler Güçleştirmesi Derneği ve Nihayeler Ünlüleri Derneği de destek veriyor. İnanç merkezleri düzenlemelerin önünü açmaya davet ediyoruz" çağrısında da bulundu.

"BERLİN DUVARI YIKILSIN"

GAMA-GÜRİS Çarşısı Yönetim Kurulu Üyesi İsa Güven de, enaf ve sanatkarların haklarını gözetildiğini ifade ederek, "Bir an önce bu Berlin Duvarı yıkalsın" dedi. Alt Nokta Köter Derneği Ankara Şubesi Genel Sekreteri Fethi Kalpaçlı ise, düzenlemelerin yayaların engellenmesini protesto ettiklerini kaydedti. Açıklamalarında, "Bu düzenlemelerle Kızılay'daki bariyerlerin etrafından dolaşarak karşıya geçen grup, buradan benzer bariyerler binasının önüne yığılmak istedi. Karşıdan karışa geçiş için çevik kuvvetlerle engellenen grup bir süre sonra olayı dağıttı."

19 Ekim 2003, Sabah

Ankara Şubesi

DAVALARDA GELİŞMELER**DAVA AÇTIĞIMIZ ETLİK-KASALAR REVİZYON NAZIM İMAR PLANI MAHKEME TARAFINDAN İPTAL EDİLDİ**

Dava, Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin; Keçiören İlçesi Etlük-Kasalar Mevkiinde 1/5000 ölçekli imar planı revizyonunu uygun gören 08.05.2002 tarih ve 216 sayılı kararı ile, bu değişikliğe yönelik yapılan itirazların reddine ilişkin 15.07.2002 gün ve 361 sayılı kararının iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle vatan-daşlar tarafından açılmıştır. 24.06.2002 tarihinde, 1/5000 ölçekli Kasalar Revizyon Nazım İmar Planında kentsel yeşil alan ve sosyal donatı alanı olarak ayrılan alanın özel proje alanı adı altında konut ve ticari kullanıma açılmasına yönelik planlama kararının iptaline yönelik itiraz dilekçemiz Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne gönderilmiş, itirazımız 15.07.2002 gün ve 361 sayılı meclis kararı ile reddedilmiş, planın iptali için açılan davaya 05.11.2002 tarihinde davacılar yanında müdahil olunmuştur. 03.02.2003 tarihinde yapılan bilirkişi incelemesinin iptali üzerine, 27.02.2003 tarihinde bilirkişi incelemesi yeniden yapılmıştır. 31.03.2003 tarihli bilirkişi raporunda gerçekleştirilen nazım imar planı değişikliği kararının planlama esaslarına, şehircilik ilkelere, mevzuata ve kamu yararına aykırı olduğu belirtilmiştir. 03.06.2003 tarihinde dava konusu işlemin yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

SUSUZ KÖYÜ 1/5000 ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANI MAHKEME TARAFINDAN İPTAL EDİLDİ

Ankara Susuz Köyü Erdemkent, Müskent, Ankara İstanbul Çevre Yolu batısı, Belören Meşelik, Yeregiren Çiftliği, Taşlıksırtı mevkilerinde, Susuz 313, 314, 315, 316, 317 ve 318 nolu parseller ve civarlarına ait 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı, Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 30.06.2000 gün ve 317 sayılı kararı ile önerge yoluyla onaylanmıştır. 2025 Metropolitan Alanı Alt Bölge Nazım Planı çalışmaları sürdürülmekte iken ve 1990 Ankara Nazım İmar Planı'nda planlanan alanın büyük bir bölümü ağaçlandırılacak alan, bir bölümü diğer tarım alanları kullanımında yer almasına rağmen öneri gelişme alanlarına aykırı olarak, bu alanın yüksek yoğunluklu yerleşime açılması, plan bütünlüğünden uzak, parçacı bir yaklaşımla kent makroform ve plan bütünlüğünü ortadan kaldıracı veya engelleyici şekilde nazım plan ilkelerine aykırı olarak yapılması, şehircilik ilkelere, planlama esaslarına, planların kademeli birlikteliği ilkesine ve kamu yararına aykırı olması nedeniyle 1/5000 ölçekli nazım imar planının iptali ve yürütmenin durdurulması için dava açılmıştır.

20.03.2003'de, Ankara 5. İdare Mahkemesi tarafından söz konusu planın kabulüne ilişkin meclis kararının ip-

taline karar verildi. 19 Eylül 2003'de Şubemiz tarafından davanın iptali ile ilgili aşağıdaki basın duyurusu yapıldı:

"Ağaçlandırılacak alanı konuta açan planı iptal ettirdik!"

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 30 Haziran 2000 tarihinde Belediyenin imar konusunda yetkili teknik birimi olan İmar Daire Başkanlığı'nı bile atlayarak "önerge yolu"yla onayladığı ve yürürlükteki Ankara Nazım Planında tarım alanı ve ağaçlandırılacak alan olarak ayrılan bölgeyi konuta açan Ankara Susuz Köyü ve civarına ait 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı'na karşı açtığımız İPTAL DAVASI Ankara 5. İdare Mahkemesi'nde görüşülmüş ve plan iptal edilmiştir.

Mahkeme;

* "...dava konusu meclis kararı ile kabul edilen 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planının kapsadığı alanın önemli bir kısmının halen yürürlükte olan 1/50.000 ölçekli 1990 Ankara Nazım İmar Planı kapsamında bulunduğu ancak bu planda ağaçlandırılacak alan ve diğer tarım alanları olarak gösterilen alanların konut yerleşimine açıldığı,

* planla ilgili İmar Daire Başkanlığı görüşünün dahi olumsuz olduğunu saptayarak, dava konusu Nazım İmar Planının şehircilik ilkeleri ve planlama esaslarına uygun olmadığına kanaat getirmiş ve planı İPTAL etmiştir. Bu durumda, dava konusu Nazım İmar Planına dayalı olarak hazırlanan ya da hazırlanmakta olan uygulama imar planı işlemlerinin İPTAL edilmesi gereği ortaya çıkmıştır.

Mahkemenin aldığı bu karar ile Ankara'nın gelişme alanında gerçekleşmesi olası bir yeşil alan işgali ve üst ölçek nazım planın ihlali durdurulmuştur. Kentimizin yöneticilerini bu dava aracılığıyla bir kez daha yeşil alanlarımıza ve planlamaya sahip çıkmaya, meslek alanımıza ilişkin kararlarda öneri ve itirazlarımızı dikkate almaya çağırıyoruz. 19.10.2003."

BASINDA ANKARA ŞUBE

• Gazete Ankara'nın, 27 Haziran-3 Temmuz 2003 tarihli sayısında, "Kavşaklar Mahkemelik" başlığı ile yer alan haberde, altı meslek odası tarafından kent bütününde yapımı planlanan kavşaklara açılan dava hakkında bilgi verilerek, kavşakların Ankara Ulaşım Ana Planı'na aykırı olarak hazırlandığı, toplu taşımacılığın geliştirilmesi ve yaya bölgelerinin artırılması gerekirken taşıt öncelikli politikalar izlendiği belirtildi.

• Gazete Ankara'nın, 4-10 Temmuz 2003 tarihli sayısında, kavşak projelerinin çağdaş ulaşım politikalarına aykırı olarak planlandığını, ulaşım sorunlarının çözülmesi için kentin bütününe gözetim politikalarına ihtiyaç duyulduğunu, kavşak yapımıyla bir noktada yaratılan serbest akımın talebi artırılarak diğer bir kavşakta daha

fazla trafik yoğunluğuna yol açıldığını vurgulayan haberimize geniş yer verildi.

- 17 Temmuz 2003 tarihli Sabah Gazetesi Ankara sayfasında ve Evrensel Gazetesi'nde; katli kavşaklara açtığımız dava konusunda TMMOB'a bağlı 5 Oda ile birlikte yapılan ortak basın açıklaması yer aldı.

- 17 Temmuz 2003 tarihli Hürriyet Gazetesi'nde, katli kavşakların iptali için açılan dava konusunda yapılan ortak basın açıklamasına yer verilerek katli kavşakların hızlı ve transit trafik akışını sağlamayacağı gibi daha fazla trafik yoğunluğuna neden olacağı belirtildi.

- Gazete Ankara'nın, 18-24 Temmuz 2003 tarihli sayısındaki haberimizde, Çayyolu Metro Projesi'nin yapımına başlanması ile Kızılay metro çıkışının İçişleri Bakanlığı önünde iken Akay Kavşağı'nın yapılması nedeniyle TBMM bahçesinde yapılması planlandığı, bu değişikliğin TBMM bahçesinin dokusunun bozulmasına neden olacağı ve Çayyolu Metrosu'nun yapımı düşünülürken Eskişehir Yolu'nda genişletme çalışmalarının yapılmasının kaynakların savurganca kullanılmasına yol açtığı belirtildi.

- Gazete Ankara'nın, 25-31 Temmuz 2003 tarihli sayısında; Akay Kavşağı projesinin mahkeme tarafından iptal edilmesi ve yapımı süren kavşaklara açılan dava konusunda altı Oda tarafından yapılan basın açıklaması yer aldı.

- 31 Temmuz 2003 tarihli Sabah Gazetesi Ankara sayfasında; Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından 10 ayı noktada yapımı süren üst geçitlerin, Meşrutiyet ve Mithatpaşa Caddelerinde yapılan üst geçitler gibi kullanılmayacağı ve zamanla işlevsiz hale geleceği konusundaki haberimiz yer aldı.

- 8 Ağustos 2003 tarihli Sabah Gazetesi Ankara sayfasındaki haberde; görüş ve önerilerimiz doğrultusunda oluşturulan "Büfeler Yönetmeliği Taslağı" ile ilgili Komisyon çalışmaları konusunda bilgi verildi.

- 13 Eylül 2003 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde; Şube Sekreterimiz Eser Atak'ın, plansız ve programsız olarak yapılan kavşak inşaatlarının ulaşımı olumsuz yönde etkilediği ve katli kavşakların özellikle büyük metropollerde ulaşım sorunlarına çözüm olmadığı konusundaki açıklamalarına yer verildi.

- 8 Ekim 2003'de Kızılay'daki yaya geçitlerinin kapatılmasıyla ilgili Gülten Kubin, E. Serdar Karaduman ve Eser Atak Ulusal Kanal, Flash TV, Başkent TV ve TRT ile röportaj yapıldı.

- 8 Ekim 2003 tarihli Hürriyet Gazetesi'nde, Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından Kızılay'daki ışıklı yaya geçitlerinin kapatılması üzerine, yayaların temel haklarının ihlali olan bu uygulamanın durdurulması için altı Oda tarafından hazırlanan basın duyurusuna geniş yer verildi.

- 10 Ekim 2003 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde; Kızılay'daki yaya geçitlerinin kapatılması konusunda altı Oda tarafından başlatılan imza kampanyasına yer verildi. Şube Başkanımız Gülten Kubin'in açıklamalarında, bu uygulama ile Türkiye'nin de imzaladığı Uluslararası Yaya Hakları Bildirgesi'nin ihlal edildiği belirtildi.

- 18 Ekim 2003'de Kızılay'daki yaya geçitlerinin kapatılması konusunda yapılan ortak basın açıklaması ve uygulamanın protesto edilmesi, Star TV, Haber Türk ve TRT2 haber bültenlerinde yayımlandı.

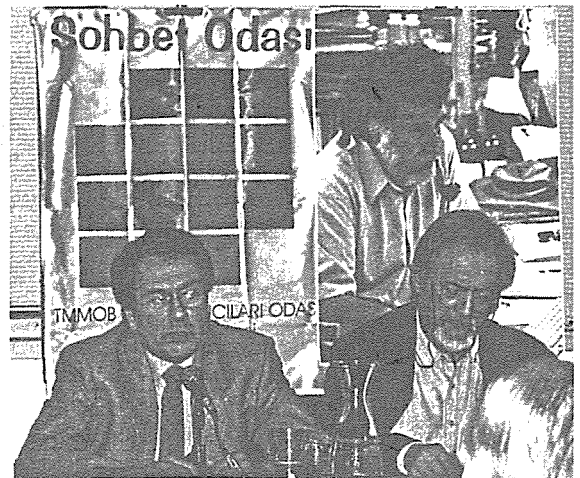
- 19 Ekim 2003 tarihli Sabah Gazetesi Ankara sayfasında, Cumhuriyet, Radikal, Akşam ve Posta Gazetelerinde; Kızılay Meydanı'ndaki yaya geçitlerinin beton bariyerlerle kapatılarak yayaların karşıdan karşıya geçişlerinin engellenmesi ile ilgili olarak yapılan ortak basın açıklaması konusundaki haber, geniş biçimde yer aldı.

YAPI 2003 ANKARA FUARINA KATILDIK

24-28 Eylül 2003 tarihleri arasında, Altımpark Expo Center'da düzenlenen Yapı 2003 Ankara Fuarı'nda beş gün süre ile Odamız yayınlarının sergilendiği stand açılarak fuara katılan yapı profesyonellerine ve ziyaretçilere meslek alanımız ile ilgili bilgi verildi.

HOCAMIZ RACİ BADEMLİ'Yİ ANDIK

15 Ekim 2003 tarihinde, Sevgili Hocamız Raci Bademli'yi, "Prof. Dr. Raci Bademli aramızda, meslektaşları, dostları, öğrencileri anlatıyor" adı altında düzenlediğimiz Sohbet Odası etkinliğinde andık. Baykan Günay, Gülten Kubin, Funda Erkal ve Ziya Tanah'nın konuşmacı olarak katıldığı etkinlikte, sıradışı kişiliği ve mesleğimize olan katkıları anlatılan sevgili hocamızı bir kez daha saygıyla anıyoruz.

ŞPO ANKARA ŞUBE RACİ BADEMLİ İYİ UYGULAMALAR ÖDÜLÜ

Şubemiz, " ŞPO Ankara Şube Raci Bademli İyi Uygulamalar Ödülü" adı altında kent planlama/şehirçilik konularında uygulanmış başarılı projelere ilişkin bir değerlendirme, envanter, arşivleme ve ödüllendirme amaçlı bir çalışma başlatmış ve Şubemiz tarafından Ankara ilindeki 71 kuruma ŞPO Ankara Şube Raci Bademli İyi Uygulamalar Ödülü Şartnamesi gönderilmiştir.

Bu çalışmanın amacı, belirli bir mekana veya konuya özgü proje tanıtımından öte, doğrudan ya da dolaylı olarak kent ile ilgili mekansal, sosyal, ekonomik, vb. konularda uygulanmış projelerin önemini vurgulamak ve örnek uygulamaları ortaya çıkarmaktır. Bu bağlamda çeşitli ölçek ve kapsamda kentsel koruma, kentsel yenileme, kentsel dönüşüm-sağlıklaştırma, kentsel ulaşım, (toplu taşıma, yayalaştırma vb.) gibi mekansal konular ile şeffaf yönetim, katılımcılık, ekonomi ve istihdam gibi sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde başarılı olan uygulamalardan ders çıkarmak, bu uygulamalarda pozitif süreçleri işleten idareleri, yöneticileri, plancıları, uygulayıcıları teşvik etmek, uygulanmış projelerin ve sonuçlarının yöntem, süreç, mevzuat, uygulama araçları, kaynak kullanımı vb. bağlamda değerlendirmesini yaparak Ankara kentinin şehirçilik ve kentsel yaşam deneyimine yeni bir bakış açısı kazandırmak ve böylece meslek alanımızda yeni bir birikim oluşturmaktır. Konu ile ilgili kurumlardan gelen projeler Değerlendirme Kurulu tarafından değerlendirilecek ve değerlendirme çalışmaları 22 Aralık 2003 tarihinde sonuçlandırılacaktır.

İstanbul Şubesi

BASIN AÇIKLAMALARI

KANUNSUZ ÇALIŞAN LPG VE DOLU İSTASYONLARINA KARŞI KAMU İNSİYATİFİ

15.08.2003 tarihinde Şubemiz, ilgili bazı meslek odaları ve sivil toplum örgütleri ile birlikte "Kanunsuz Çalışan LPG ve Dolu İstasyonlarına Karşı Kamu İnsiyatifi" başlıklı bir Basın Duyurusu yapmıştır. Basın Duyurusunun metni aşağıda yer almaktadır.

"Ülkemizde ve kentimizde meydana gelen deprem, sel gibi doğal afetlerden sonra ve özünde insanlardan özel de bir avuç rantçıya, yağmacıya kenti teslim etmiş yerel yöneticilerin, politikacıların neden olduğu plansız kentlerdeki patlama, yangın gibi doğal olmayan afetlerden sonra; hemen herkes konuşuyor, her şey söyleniyor, yeni bir faciaya kadar herkes susuyor. Son yıllarda bunla-

rı sıkça yaşıyoruz. Ekonomik zorluklar içinde yaşamını sürdürmeye çalışan insanlarımız bu afetlerde canlarını, mallarını kaybediyor. Özellikle, birinci derecede deprem bölgesinde bulunan, bilim insanlarına göre yakın zamanda deprem bekleyen, büyük bir bölümü doğal SİT alanı içinde bulunan tarihi, turistik öneme sahip, ülke ekonomisinin kalbi, İstanbul'un sokaklarında on binlerce bomba dolaşmakta, her köşesinde, patlamaya hazır potansiyel bombalar bulunmaktadır. Kesin olmakla birlikte İstanbul'da 7000'i aşkın gayri sıhhi tesisatın 2000 adetinin ruhsatlı olduğu, 5000 adetinin ruhsatsız olduğu, 527 akaryakıt ve LPG ikmal istasyonunun ise 186'sının ruhsatsız olduğu bilinmektedir. Ayrıca İstanbul'da 200.000'e yakın LPG kullanan araç sokaklarda denetimsiz dolaşmaktadır.

LPG ikmal istasyonlarının denetimi ile ilgili, 12.02.2002 tarihli yönetmeliğe göre (Danıştay 6. Dairesi tarafından yürütmenin durdurulması kararı verildi) 5 Bakanlığa ve Belediyelere yetki verilmiş, bugüne kadar LPG ile ilgili 3 tane uluslararası sözleşme imzalanmış, standart yayınlanmış, 10'a yakın kanun çıkarılmış, 10'a yakın yönetmelik ve tüzük yayınlanmış, tebliğler, karar hükümünde kararname çıkarılmıştır. Tüm bunlara rağmen kentimizde yaşayan insanların can ve mal güvenlikleri tehdit altındadır.

LPG yanıcı, parlayıcı özelliklere sahip olduğundan; taşınması, depolanması, doldurulup boşaltılması, tüm tüketim noktalarında kullanımı sırasında, ilgili güvenlik standartlarına, İmar Planlarına uyulması zorunludur. Ayrıca bu faaliyetleri yürüten personelin eğitimden geçirilip belgelendirilmesi gereklidir.

Yönetmeliklerdeki, standartlardaki, yasalardaki eksikliklere rağmen, hepsi insanların güvenliklerini sağlamayı hedeflemişlerdir. Ancak burada, denetim görevini yerine getirmeyen, ihmal eden, yasal sorumlular ve sektör sorgulanmalı toplumsal denetimin yapılabilmesi yolları aranmalıdır.

Bu basın bildirisinde imzası bulunan Meslek Odaları ve Sivil Toplum Örgütleri olarak bizler denetim görevini yapmayan, ihmal eden ilgili Bakanlıkları ve Belediyeleri doğal ve doğal olmayan afetlerin, faciaların sorumlusu olarak görüyoruz. Bilime, teknolojiye, planlamaya, etik değerlere, demokrasiye sahip çıkan ve bunların uygulanmasının zorunlu ve vazgeçilemez olduğunu savunan biz imzası bulunanlar, kentimizi, insanlarımızın can ve mal güvenliğini korumak için önerdiğimiz düzenlemelerin hemen yapılmasını istiyoruz ve denetim mekanizmaları içinde yer almak istiyoruz.

Önerilerimiz

Denetim ile ilgili yetki karmaşasını önlemek için; yetki ve denetimler tek bir merkezde toplanmalı, etkin, bağımsız, ülke ve toplum yararları doğrultusunda denetim mekanizması oluşturmak için gerekli yasal düzenlemeler hemen yapılmalıdır.

• LPG ikmal istasyonlarının yer seçiminde bilimsel değerlendirmeler yapılmalı, şehircilik ilkelerine uygun planlanmalı, kamu yararı gözetilerek imar planlarına LPG ve Akaryakıt İstasyonları alanı olarak işaretlenmesi sağlanmalıdır.

• LPG ikmal istasyonlarının yer seçimi; ilgili güvenlik standartları oluşturulduktan sonra plan kararına bırakılmalı, imar planlarında LPG ikmal istasyonu olarak işaretli olması halinde faaliyetlerine izin verilmelidir.

• LPG ikmal istasyonları ve akaryakıt istasyonlarının yer seçiminde ulaşım önemli bir faktördür. Bunun için Karayolları Genel Müdürlüğü'nden geçiş yolu izin belgesi alınması zorunlu olmalıdır.

LPG yönetmeliğinin yürürlüğe girmesinden önce açılmış, yönetmelik ve TS 11939 standardına aykırı unsurlar taşıyarak; ruhsatlı yada ruhsatsız faaliyet gösteren LPG istasyonlarından;

• Ruhsatlı olup, yer seçimi, konumu ve faaliyet gösterdikleri alanlarda yakın ilişki içinde buldukları kentsel kullanımlar göz önünde bulundurulduğunda, kamu yararı ve toplum sağlığı açısından sakıncalar doğurabileceği, yönetmelikte tanımlanarak kurulacak "LPG-Akaryakıt İnceleme Komisyonları"na tespit edilen LPG istasyonlarının, buldukları yerlerden taşınmalarının sağlanması bu istasyonların faaliyetlerinin acilen sona erdirilmesi,

• Ruhsatlı olup, yer seçimi açısından kentsel yerleşim alanlarından yeterli uzaklık ve güvenlik ölçütlerini sağladığı kurulacak "LPG-Akaryakıt İnceleme Komisyonları"na tespit edilen LPG istasyonlarının, en kısa sürede yönetmelik standartlarına uyumunun sağlanması, yönetmelikte tanımlı süre kısıtlarının titizlikle uygulanması,

• Ruhsatsız olan LPG istasyonlarının ise; herhangi bir süre verilmeksizin faaliyetlerine acilen son verilip, cezai işlem uygulanması,

• Gerek ruhsatlı gerek ruhsatsız tüm istasyonların mühürleme işleminden sonra faaliyet göstermelerini engelleyecek yasal düzenleme ve denetimlerinin etkin şekilde uygulanması, caydırıcı ağır para ve faaliyetten men cezalarının kullanılması gerekmektedir,

• Tesisin işletme ruhsatı almadan önce de mühendislik standartlarına uygunluğu uzman mühendislerce denetlenmelidir.

• Kaza meydana geldikten sonra alınacak önlemleri içeren acil planların yeterli olmadığı unutulmamalıdır. Bütün firmalar İSEÇ (İşçi Sağlığı, Emniyet ve Çevre) Yönetim Sistemlerini oluşturmalı, risk analizlerini yapmalıdır. Risk analizlerinin sonucunda görülen eksikliklerin iyileştirme planları ile giderilmesi sağlanmalıdır.

• Bu tür firmaların iş emniyeti, sağlığı ve çevre konularında uygun ve emniyetli faaliyetlerde bulunabilmeleri için mutlaka uzman personel istihdam etmeleri

sağlanmalıdır. Zira standartlara uygun, emniyetli işletme şartları ancak bu personelin istihdam edilmesi ile sağlanabilir.

• Tesislerin kontrol ve denetimlerinde mutlaka iş emniyeti ve mühendislik standartları, iyileştirici eylem planı, acil durum planları ve eğitim planları ile bunların gerçekleştirilme seviyeleri sorgulanmalıdır,

• Bölgedeki ilgili kurum ve kuruluşların işbirliğini sağlayacak çözüme planlı ve koordineli yaklaşmak gerektiği ön plan çıkarılmalıdır. Tüm denetim süreçlerinde bağımsız denetim kurumu işlevindeki kuruluşlara yer verilmelidir. TMMOB ve bağlı odaları sahip oldukları bilgi birikimleri ve uzmanlık alanlarında kamu çıkarlarının korunması misyonu ile bu süreçlerde muhakkak yer almalıdırlar,

• Patlayıcı, parlayıcı madde taşıyan tanker sürücülerinin mutlaka eğitilmesi sağlanmalı, eğitim sertifikası bulunmayan sürücülerin rafinerilerden akaryakıt alması engellenmelidir,

• İşletmeler acil durum ekipleri örgütleyerek onların gerekli eğitimleri almalarının sağlamalı, destekleyici birimlerle işbirliği pekiştirilmeli, kuruluşlar arası işbirliğini sağlamalıdırlar. İnsanın, doğanın, ekonominin ve kültür varlıklarımızın korunması bu ekiplerin yeterliliğine bağlıdır.

• Çalışanların haklarının korunması gözetilmeli, çalışma yaşları ve yeterlilikleri en iyi şekilde desteklenmeli, iş kazalarının nedenleri ve sonuçlarının tüm çalışanlara doğru ve açık olarak anlatılıp anlatılmadığına bakılmalıdır.

• LPG ikmal istasyonlarında çalışan insanların taraf-sız denetim kuruluşları tarafından ciddi bir şekilde eğitime tabii tutulmaları sağlanmalıdır,

• LPG ikmal istasyonlarında sorumlu müdürlük görevi üstlenen mühendislerin ilgili meslek odası tarafından eğitilmeleri ve sertifikalandırılmaları sağlanmalı, eğitim sertifikası bulunmayan mühendislerin bu firmalarda çalışması engellenmelidir,

• LPG ikmal istasyonları ve akaryakıt istasyonlarının yerleri belirlenirken, sanayi tesisleri depolama alanları, kimyevi imalathane alanları, parlayıcı, patlayıcı imalat yapan fabrika alanları dikkate alınmalıdır,

• LPG ikmal istasyonları ve akaryakıt istasyonları güvenlik mesafeleri ve sağlık koruma bantları ile kuşatılmalıdır,

• LPG ikmal istasyonları ve akaryakıt istasyon alanları içinde ticarete izin verilmemelidir.

• LPG ikmal istasyonları ve akaryakıt istasyonlarına yönelik imar planlarında değişiklik yapılması engellenmelidir.

• LPG ikmal istasyonlarına ve akaryakıt istasyonlarına dağıtım yapan firmaların denetlenmesi gere-

kir.Ruhsatsız ve TS 11939 standardına uygun güvenlik önlemleri olmayan ve bunları belgelendirmeyen istasyonlara dağıtım yapan firmalar suça ortak olmaktadır. Bu anlamda bu firmaların da sorumlulukları vardır. Ticari etiğe uygun davranmayan bu firmalar her faciadan sonra kamuoyu önünde, eğitimden, standarttan güvelikten söz ediyorlar, aynı zamanda kaçak istasyonlara satış yapmaktadır.

Mevcut tesisler yeniden gözden geçirilmelidir. Kentlerimizin içinde bulunan tüm akaryakıt ve LPG istasyonları için, her kent için ayrı ayrı kurulacak "LPG-akaryakıt İnceleme Komisyonları"na bir envanterinin çıkarılması zorunlu tutulmalıdır. Bu envanter uyarınca ilgili tüm mevzuat hükümlerine uygun olması nedeniyle ruhsat almış olsa dahi, kentteki konumu, çevre ilişkileri uyarınca ilgili tüm mevzuat hükümlerine uygun olması nedeniyle ruhsat almış olsa dahi, kentteki konumu, çevre ilişkileri uyarınca LPG istasyonları için aranan şartları sağlayamayan, konut alanları içinde kalmış gerekli sağlık-güvenlik koruma bandı bulunmayan, üzerinde veya güvenlik şeridi içinde tesise ait servis-bakım-yönetim yapıları dışında yapı ya da işlev barındıran tüm istasyonların, olası tehlikeleri ve telafisi olanaksız sakıncaları göz önünde bulundurularak, her türlü maliyeti karşılanıp faaliyetlerinin durdurulması, uygun bulunacak ve ilgili mevzuat uyarınca sakınca görülmeyen alanlara taşınması sağlanmalıdır.

Hiç şüphesiz böylesi bir işlem, hazine ya da orman arazilerinin veya kent merkezindeki okulların satışı anlamında kamuya para girişi sağlamayacaktır. Ancak "kamu"ya düşen temel görev; gerek doğal miras alanlarının ve gerekse kamuya ait tüm değerlerin tüketilerek yaratıldığı düşünülen (gerçekte yitirilen) bu özel alanların işgalcilerine ödül verircesine satılması yerine, kentlerde kamu yararı ve toplum sağlığı açısından çok önemli sorunları (LPG-akaryakıt istasyonlarının faaliyetlerinin durdurulup, sağlıklılaştırılması gibi) çözmek olmalıdır."

TMMOB Makine Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi

TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi

Tüketiciler Derneği

Cihangir Güzelleştirme Derneği

İstanbul Çevre Konseyi

İnsan Yerleşimleri Derneği

FORMULA-1 HAKKINDA BASIN AÇIKLAMASI

08.09.2003 tarihinde Şubemiz, ilgili bazı meslek odaları ve sivil toplum örgütleri ile birlikte Formula-1 alanına ilişkin basın açıklaması yaptı. Yapılan basın açıklaması aşağıda yer almaktadır.

"Bilindiği üzere 2005 yılında Türkiye'de Formula-1 yarışlarının yapılabilmesi için Ömerli Baraj Havzası içerisinde bir yer seçilmiştir. 10 Eylül'de yapılacak temel at-

ma töreninin hazırlıkları çerçevesinde bu alan üzerinde bir de izinsiz olarak şantiye binası inşa edilmiştir.

Hedeflenen alan ve havza, ekoloji, şehircilik, tarım, yaban hayatı, mevzuat...vb. bakımlarından incelenmiş, kuruluş yerinin ve etkinlik tarzının yönetmeliklere, yasalara, Anayasa'ya ve uluslararası sözleşmelere, dolayısıyla kamu yararına kesinlikle aykırı olduğu saptanmıştır.

Şöyle ki:

- İSKİ İçme Suyu Havzaları Koruma ve Kontrol Yönetmeliği'nin 10(b) maddesine göre bu bölgede turizm alanı kurulamaz,

- Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, bölgenin turizm alanına alınması şartıyla mera vasıflı bu alanın 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 14(c)maddesine göre tahsis amacının değiştirilmesi talebini uygun görmüştür. Ancak bu durum İSKİ İçme Suyu Havzaları Koruma ve Kontrol Yönetmeliği'nin 10(b) maddesi ile çelişmektedir.

- Formula 1 yatırımı 4342 Mera Kanununun 14(c) maddesinde belirtilen kamu yatırımı niteliğini taşımaktadır.

- Çevre ve Orman Bakanlığı kayıtlarında söz konusu yer mera değil 6831 sayılı Orman Kanunu'na tabi vakıf ormanıdır. Bu yönüyle de bu parseller 6831 sayılı Orman Kanunu'na göre değerlendirilmelidir. 1994 yılında hem 2/B şerhi ve hem de "Amme müesseselerine ait ormanlar parçalanarak satışına ve müesseseleri toprağı ile birlikte devir ve temlik edilemez" şerhi konulmuş ve bu durum Valilikçe ilan edilmiştir.

- Formula 1 projesi 3194 sayılı İmar Kanununa da aykırıdır. Alan için İstanbul Ticaret Odası Yönetim Kurulunca 15.08.2003 tarih ve 74191 sayılı yazıyla 1/50 000 ölçekli İstanbul Metropolitan Alan Alt Bölge Nazım İmar Planı değişikliği talep edilmiş, fakat ilgili kurumların tam ve olumlu görüşleri alınmadığından plan değişikliği yapılamamıştır. Dolayısıyla üst ölçekli plan değişikliği olmadan ilgili kurumlarca 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının onaylanması, bir projenin tasdik edilmesi ve ruhsat verilmesi mümkün değildir. O nedenle de alan üzerindeki şantiye binası kaçak yapı kapsamındadır. Bu bina mühürlü olduğu halde yinede kullanılmaktadır.

- Alan 1/25 000 ölçekli Ömerli İçme Suyu Havzası Çevre Düzeni Koruma Planı'na göre orman ve ağaçlandırılacak alan kapsamında kalmaktadır ve parsellerin büyük bir bölümü öncelikli olarak kamulaştırılacak yerlerdendir.

- Ayrıca Formula 1 etkinliğine ilişkin ÇED raporu da bulunmamaktadır.

- Bu yerde 5 km'lik yarış pisti, otopark, garaj, oteller, konaklama evleri, bakım atölyeleri ve yedek parça üniteleri yapılmak üzere başvuru söz konusudur.

Bu yatırımın yanında, golf alanı, 200 yataklı otel ve bir üniversitenin inşa edilmesi düşünülmektedir.

- Ayrıca, tapu kayıtları incelendiğinde, bölgede yoğun ve hızlı bir el değiştirme ve tapuların birkaç elde toplanması olgusu görülmektedir. Bundan da bölge içinde, sonraki dönemlerde benzer projeler gerçekleştirilebilir üzere spekülasyon yatırımlarının yapıldığı anlaşılmaktadır.

- Bilindiği gibi ülkemizde sigara reklam yasağının Formula1 bağlamında serbest bırakılması konusunda 2001 yılında bir teşebbüste bulunulmuştur. Formula yarışlarının sponsorları dev tütün-sigara şirketleridir. Bu şirketlerle sigara reklam yasağının kaldırılması arasında yaşamsal bir bağ vardır. Bu yasağı devam ettiren ülkelerden Avusturya, Kanada ve Belçika'da yarışlar yapılmamaktadır. Söz konusu yasağın kaldırılması konusunda bu ülkeler üzerinde baskı uygulanmaktadır. 2001 yılında yaşanan örnek gibi bundan sonra da ülkemizde sigara reklam yasağını kaldırma teşebbüslerinin gündeme geleceği açıktır.

- Sigara reklam yasağının kalkması durumunda sigara tüketiminin yaklaşık % 50 oranında artacağı ve yılda 2 milyar dolar olan sağlık harcamasına 1 milyar dolar daha ekleneceği tahmin edilmektedir.

- Formula1 etkinliğinin bu alanda ve bu tarzda gerçekleştirilmesi Anayasa'nın 45,56,58,63,169. maddelerine aykırıdır.

- Uluslararası arenada ülkemizin tanıtımında da olumsuz etki yaratacak olan su havzası ve orman alanı içinde kalan bir yer seçimi yerine, uygun başka bir alanın seçilmesinde yarar vardır. Dolayısıyla, hedeflenen alan aslında olası kamu yararını küçülten bir seçim durumundadır.”

Çevre İçin Hekimler Derneği

Çekül

Doğa İle Barış Derneği

Doğal Hayatı Koruma Vakfı

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası

Mimarlar Odası

Orman Mühendisleri Odası

SOS Çevre Kültür İşletme Kooperatifi

Şehir Plancıları Odası

Tarım Orkam Sen İst. Şubesi

TEMA Vakfı

Türk Tabipler Birliği

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Derneği

Ziraat Mühendisleri Odası

İstanbul Şubesi

BÜYÜKKENTLERDE SOKAKLAR, ÇOCUKLAR İÇİN DEĞİL ARAÇLAR İÇİN TASARLANIYOR!...

ŞPO İstanbul Şube II. Başkanı Pınar Özden, Anne ve Bebek dergisinin Eylül 2003/ 9, 33. sayısının 78. sayfasında çocuklar açısından sokakların durumunu değerlendirdi. Değerlendirme metni aşağıda yer almaktadır.

Sizce günümüzde sokaklar çocuklar için uygun oyun alanları mı?

Özellikle büyük kentlerde sokaklar çocuklar için oyun alanı olmak bir yana tehlikelerle dolu. Çünkü metropolde sokaklar daha çok araçlar için tasarlanıyor. Bunun nedeni, kent yaşamında ulaşımın yaşamın büyük bir bölümünü kapsaması. Bir çok insanın günde en az bir saati yolda geçiyor, değil mi? Gerçek buyken, cadde ya da sokakların büyük bir bölümünün bir metropolde olması gereken standartlara uyduğunu söyleyemeyiz. Bir çoğunun genişliği olması gerekenin çok altında. Bazı sokaklarda yan yana iki araba zor geçiyor. Üstelik kaldırımlar da çok dar. Bazen bir kişi zor yürüyor. Böyle bir ortamda çocuk nasıl oynasın? Diğer yandan, küçük kentlerde ya da şehir dışındaki kırsal bölgelerde yine baskı tehlikeler söz konusu olsa da, sokaklar çocuklar için oyun alanı olma özelliğini sürdürüyor diyebiliriz..

Fakat tüm olumsuzluklara rağmen çocukların sokaklarda oynamaktan vazgeçmediğini görüyoruz...

Evet oynuyorlar... Çünkü pek çoğu daha başka bir oyun alanına sahip değiller. Bunun temelinde plansız ve çarpık kentleşme yatıyor. Bir çoğunun oturduğu evin oyun oynamaya uygun bahçesi yok. İstanbul'da kişi başına düşen yeşil alan sadece 1.9 metrekare. Buna mezarlıklar da dahil. Oysa yasalara göre bu en az 10 metrekare olmalı. Ne yazık ki, tüm boş alanların park, oyun bahçesi gibi alanlara değil de yapılaşmaya tahsis edilmesi çocukları oynamaya hiç de uygun olmayan sokaklara mecbur bırakıyor.. Oysa planlı bir gelişme olup çağdaş oyun alanları yaratılmış olsaydı çocuklar buralarda oynayabilirdi...

Çağdaş bir kent planlaması yapılırken sokaklarda çocuklar açısından nelere dikkat edilmeli?

Hepimiz sokaklarda oynayarak büyüdük. Fakat kentleşme süreciyle birlikte, sokaklarımızda da bir değişim yaşandı bu değişim maalesef yerine yeniyi koymadan eskiyi elimizden aldı. Şimdi, ne yeterli parklarımız oyun alanlarımız var, ne de eski sokaklarımız. Tabii bu olmayacağı anlamına gelmiyor. İstenirse ülkemizde sokaklar çocuklar için son derece uygun yaşam alanlarına dönüştürülebilir. Yurt dışında bunun çok güzel örnekleri var. Birçok kentte çocuğun kent kültürüne uyumlu yetişmesini sağlayacak sokak elemanları kullanılıyor. Ayrıca yürüme ve bisiklet yolları, bu yolların kenarına yerleştirilmiş çeşitli oyun elemanları, hayvan figürleri vs. bu-

lunuyor. Tabii, bu konuda özellikle yerel yönetimlere büyük rol düşüyor. Özellikle çocuk parkları donanımları, yaya ve bisiklet yolları gibi konularda yapılacak yatırımlara gereksinim var. Yurt dışında yerel yönetimlerin bu konularda yüklü ödenekler ayırdıklarını söylemeliyim. Örneğin New Jersey’de çocuklara sadece bisiklet ve yaya yolu yapılması için yerel yönetimin ayırdığı ödenek 11,3 milyon dolardır.

İstanbul Şubesi

KATILDIĞIMIZ TOPLANTILAR

24 Eylül 2003 tarihinde İstanbul Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünün daveti üzerine, Şube Başkanımız Ahmet Turgut, Şube II. Başkanımız Pınar Özden, Şube Yönetim Kurulu üyelerimizden Erdem Erbaş, Neslihan Palaoğlu, İlnur Karakaş tanışma toplantısına katılarak birinci sınıfa başlayan öğrencilere meslek hakkında bilgi verdi.

22.08.2003 tarihinde Şube II. Başkanımız Pınar Özden ve Şube Sekreterimiz Ali Rıza Nurhan TRT-2’de “Önce Kalite” programına katılarak kaçak yapılaşma konusunda odamız görüşlerini iletti.

İzmir Şubesi

DOĞAL KAYNAKLARIMIZ KONULU FORUM DÜZENLEDİK

Şubemiz; Eylül ayı etkinlikleri kapsamında, “Doğal Kaynaklarımız ve Yeni Yasal Düzenlemeler” konulu Forumu, 18 Eylül 2003 Perşembe günü, Konak Kültür ve Sanat Merkezi 7. Kat Büyük Salon’da gerçekleştirdi. Yöneticiliğini Şube Başkanımız A.Tuncay Karaçorlu’nun yaptığı Forum’a, Çevre Mühendisleri Odası İzmir Şubesi adına Yönetim Kurulu Başkanı Faruk İşgenç, Orman Mühendisleri Odası İzmir Şubesi adına Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Eraslan, Harita Mühendisleri Odası İzmir Şubesi adına Harita Mühendisi Meral Çetken ve Mimarlar Odası İzmir Şubesi adına Yrd. Doç. Dr. Emel Kayın konuşmacı olarak katıldılar.

Forum; başta meslek alanımızı yakından ilgilendiren; doğal, kültürel, tarihi değerlerimizi ve kamu tarafından yerine getirilen kamu hizmetlerini elden çıkarmaya çalışan son aylardaki düzenlemelere ilişkin; meslek grupları arasında bilgilendirme ve ortak bir görüş oluşturabilmek amacıyla gerçekleştirildi. Üyelerimizden ve çeşitli meslek gruplarından katılımcıların bulunduğu Forum; son aylarda ülkemiz gündeminde yer alan ve konuyla ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınmadan hızlı bir şekilde T.B.M.M.’ye sunulan düzenlemeler hakkında konuşmacıların sunumlarından sonra, katılımcıların da katkıları ile yapılan bir tartışma ile son buldu.

“KENTSEL ÇEVRE VE YEREL DUYARLILIK” SERGİSİ

2-9 Eylül tarihlerinde gerçekleştirilen Karşıyaka Kültür Sanat Festivali’ne; Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemiz “Kentsel Çevre ve Yerel Duyarlılık” konulu bir Sergi ile katıldı. Sergide, evrensel haklarımız, sorumluluklarımız ve görevlerimize yönelik “1992 Strasbourg Avrupa Kentsel Şartının 12. Bölümü” nden yola çıkılarak oluşturulan yazılı ve görsel dokümanlar ile sunum yapıldı.

Sergide, 1992 Strasbourg Avrupa Kentsel Şartının; hemşehri katılımı, kent yönetimi ve kent planlamasını içeren 12. bölümünün, aşağıdaki 7 maddesine de vurgu yapıldı :

1. Yerel siyasal yaşama hemşehri katılımı, temsilcileri serbestçe ve demokratik biçimde seçme hakkıyla korunmalıdır.
2. Yerel siyasal yaşama hemşehri katılımı, temsilcileri serbestçe ve demokratik biçimde seçme hakkıyla korunmalıdır.
3. Beldenin geleceğiyle ilgili bütün büyük projeler konusunda hemşehrilere danışılması gerekmektedir.
4. Kent yönetimi ve planlanması, kentin somut özellikleri konusunda azami bilgilenelemeye dayanmalıdır.
5. Yerel siyasal kararlar, profesyonellerden oluşan ekiplerin yürüttüğü kentsel ve bölgesel planlamaya dayanmalıdır.
6. Karar alma sürecindeki son aşama olan siyasal tercihlerin yaşamsal ve kavranabilir olması gerekmektedir.
7. Yerel yönetimler gençlerin yerel yaşama katılımını sağlamalıdır.

FETHİYE-ÖLÜDENİZ-SAKLIKENT” GEZİSİ

22-23-24 Ağustos 2003 tarihlerinde Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi’nin Ağustos Ayı Etkinlikleri kapsamında “Fethiye-Ölüdeniz-Saklıkent” gezisi gerçekleştirildi.

22 Ağustos Cuma gecesi yola çıkan gezinin ilk günü, Göcek’de yapılan bir sabah kahvaltısı ile başladı. Fethiye’ye ulaşıldığında, ilk etkinlik, tekne ile Kelebekler Vadisi’ne yolculuk oldu. İl gece Fethiye konaklamasından sonra, ikinci günün ilk buluşması Ölüdenizde oldu. Öğleden sonra Saklıkent’in gezilmesiyle tamamlanan gezi, ezgiler eşliğinde yapılan bir yolculuk ile son buldu.

İzmir Şubesi

“TARİHİ KENTLER BİRLİĞİ İZMİR BULUŞMASI”NA KATILDIK

24-28 Eylül 2003 tarihinde gerçekleştirilen “Tarihi Kentler Birliği İzmir Buluşması, 25 Eylül 2003 Perşembe günü, “Metropoliten Planlamada Koruma / Sorunlar – Deneyimler – Çözümler (Büyükşehirlerde Tarihsel ve Doğal Kimliğin Sürdürülmesi) konulu 1. oturumu ile başladı. Oturumun, “Uzmanların Görüşleri, Tartışma, Değerlendirme” bölümü, İzmir Şubemizin de katılımı ile gerçekleştirildi. Şubemiz adına Yönetim Kurulu Başkanımız A.Tuncay Karaçorlu’ nun katıldığı bu bölümde, Prof. Dr. Sezai Göksu, Prof. Dr. Yüksel Dinçer ve Mimarlar Odası İzmir Şubesi adına Yrd. Doç. Dr. Emel Kayın da katılımcı olarak yer aldı. Tarihi Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. Zekai Görgülü’nün yönettiği bölümden sonra, Prof. Dr. Şadan Gökova’lı eşliğinde Kadifekale-Agora Kent Gezisi gerçekleştirildi.

26-27 ve 28 Eylül tarihlerinde gerçekleştirilen oturumlar, forumlar ve Kula, Bozdağ, Gölcük, Birgi, Ödemiş, Tire, Kuşadası yerleşim gezileri ile son buldu

TARİHE SAYGI / YEREL KORUMA ÖDÜLLERİ TÖRENİ YAPILDI

Şartnamesinin oluşumuna İzmir Şubemizin etkin ve düzenli katılım ile yer aldığı, “Tarihe Saygı/Yerel Koruma Ödülleri”; Tarihi Kentler Birliği İzmir Buluşması etkinlikleri kapsamında, 25 Eylül 2003 Perşembe günü, Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer’in de katıldığı Açılış Konuşmalarından sonra verildi.

İ.B.Ş.B. Tarihsel Çevre ve Kültür Varlıkları Müdürlüğü’nün girişimi ile yürütülen ve bilim insanları, İlimizde bulunan Koruma Kurullarının ve ilgili oda temsilcilerinin katılımı ile oluşturulan şartnamesi aşağıdaki alanları kapsamaktadır :

- A. Kentli İzmir Ödülü
- B. Tek Yapı ve Tarihi Doku Ölçeğinde Başarılı Koruma Uygulamaları Ödülleri
  - B.1. Basit Onarım Ödülleri
  - B.2. Esaslı Onarım Ödülleri
  - B.3. Emek ve Beceri Ödülü
- C. Tarihsel Çevre ve Kültür Varlıklarını Koruma Dalında Katkı Ödülü

FOÇA’DA PARSEL ÖLÇEĞİNDEKİ KARARA AÇILAN DAVA

Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemiz, 3 Eylül 2003 tarihinde, Kültür ve Turizm Bakanlığı’na aşağıda açıklanan nedenlerle ve parsellerdeki taşınmaz kültür varlıklarının ve lahitlerin ve en önemlisi lahitlerin altındaki kazılmamış olan Phokaia antik kentinin en eski yerleşiminin bir bölümünün yok edilmesini durdurabilmek amacı ile, Oda Yönetim Kurulunun kararı doğrultusunda, İzmir II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu’nun 28.05.2003 gün ve 11646 sayılı 1. derece arkeolojik sit alanındaki, parsel ölçeğindeki kararının iptali için dava açtı.

İzmir II No.lu Koruma Kurulu, 28.5.2003 gün ve 11646 sayılı kararıyla Phokaia Antik Kenti 1. Derece Arkeolojik Sit Alanında kalan Foça İlçesi, Atatürk Mahallesi 1201 ada ve 3 parseli 1. Derece Arkeolojik Sit Alanından 3.Derece Arkeolojik Sit Alanına düşürmüş ve söz konusu parselde yapılanmaya izin vermiştir. Koruma Kurulunun bu kararı, aşağıdaki nedenlerle iptalini ve yürütülmesinin durdurulmasını gerektiren koşulları taşımaktadır :

Doğal, kentsel ve arkeolojik sit kararları ile varolan özelliğini günümüze kadar sürdürebilme olanağı bulan tarihi Foça ilçemiz, kentsel rantlar uğruna yok olan ya da büyük oranda tahrip edilen sayısız kıyı yerleşimlerimizden bu özellikleri ile ayrılarak önem kazanmaktadır. Koruma kararlarının farklı türlerde ve yaygın olarak tüm yerleşim alanı sınırları içerisinde var olması ve bu kararların sürekliliğinin korunmasının yarattığı olanaklar, ülkemizde koruma kararları ile korunabilir ve yaşanabilir bir yerleşimi örneklemiştir.

Bu nedenle Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemiz ve diğer meslek odalarımız, Koruma Kurullarının zor koşullar içerisinde almış olduğu, Evrensel Koruma Değerlerine, Koruma Yasamıza ve yönetmeliklerine uygun kararların hep yanında olmuştur. Bu kararların sürekliliğinin sağlanması, korunması ve aykırı uygulamalara izin verilmemesi için, Koruma Kurullarımızın yanında yer almış, kamusal görev ve sorumluluklarının gereği olarak etkin girişimlerde bulunmuştur.

Ancak son aylarda Foça İlçesi’nde, hükümetin doğal ve kültürel değerlerimize yönelik girişimleri ile cesaret bulan yerel rant çevrelerinin koruma kararlarına yönelik girişimleri ve kampanyaları artmış ve bu kampanyaların etkisi ile yaratılan baskı ortamlarında koruma yasamıza aykırı karar ve uygulamalar görülmeye başlanmıştır.

Bu kampanyaların etkisi ile alındığını düşündüğümüz yukarıda sözü geçen kararın düzeltilmesine yönelik odamızın bu girişiminin, bundan sonraki süreçlerde Foça’nın doğal ve kültürel varlığına yönelik haksız ve yanlış girişimlerin önlenmesi anlamında da önemli bir

etkisi olacaktır. Bu girişimimiz ile sağlanacak etki ve yaratacağı kazanımlar, evrensel ve ulusal sorumluluğumuzun ve görevimizin ülkemiz ve bölgemiz boyutunda somut bir örneği olacaktır.

İlgili alanda yapılan kazılarda, Antik Phokaia Kenti'nin ilk yerleşiminin varolduğu anlaşılmaktadır. Sözü geçen parselde yapılacak inşaat kazalarıyla yalnız lahitler değil aynı zamanda lahitlerin altındaki Phokaia'nın ilk yerleşiminin bir bölümü de yok olacaktır.

Bu alan ile ilgili süreçlere bakıldığında; söz konusu karar alınırken, İzmir I No.lu Koruma Kurulunun söz konusu parselde, kazıların yenilenmesine ilişkin almış olduğu üç ayrı kararı göz ardı edilmiş, bu kararlar yokmuşçasına parsel sahibinin lehine yapılanma kararları alınmış; birçok bilimsel kazı raporu ve Koruma Kurulunun raportörlerinin raporları yok sayılmış ve Kültür Bakanlığı'nın 22.10.2002 gün ve 25/3 sayılı müfettiş raporu da hiçe sayılmıştır.

Bu süreçlerden anlaşıldığı gibi yapılanmaya dayanak olacak bilimsel nitelikte bir rapor bulunmamaktadır.

Bu karar ile, inşaat kararı verilen parselin 45 metre güneyindeki 1577 ada, 4 parselde yoğun olarak ele geçen 5000 yıllık kentin kalıntıları yok sayılmış ve bu kalıntıların dava konusu olan lahitlerin çıktığı 1201 ada, 3 parselde doğru yöneldiği görmezden gelinmiştir. Yapılanmanın verildiği dava konusu parselde çok sayıda vatandaşın parsel sahibinin lahitleri toprakla örtterek gizlediği ihbarlarını da dikkate alınmamış, yaklaşık 10 adet lahdin ele geçtiği parselin sit derecesini düşürülerek lahitlerin üzerine inşaat kararı alınmış, hukuka ve ülkemizin imza koymuş olduğu çok sayıdaki uluslararası sözleşmelere aykırı eylemde bulunulmuştur.

İzmir Şubesi

BASIN AÇIKLAMALARI

Gümrük Alanında Oluşturulmak İstenen Alışveriş Merkezinin Kıyı Yasası'na Aykırılığına İlişkin Olarak Odamız tarafından yapılan basın açıklaması aşağıdadır:

Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemizin 11.09.2003 tarihinde yaptığı "Bir Kent Suçu, Yasalara Rağmen Nasıl Yok Sayılabilir? Gümrük Alanında Yapılması Gereken; Toplum Yararına, Planlama İlkelerine ve Yasalara Aykırı Durumları Yok Saymak Değil, Gümrük Alanının Toplum Yararına, Planlama İlkelerine ve Kıyı Yasamıza Uygun Bir Kullanımla Yasallığını Sağlamak." başlıklı basın açıklamasının metni aşağıda verilmektedir :

Kültür Merkezi olarak hedeflenen İzmir'in kentsel ve mimari simgelerinden gümrük binası ile ilgili Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca onanan İmar Planı Değişik-

liği, planlama ilkelerine, kamu ve toplum yararına, Kıyı Yasasına ve uygulama yönetmeliğine aykırılıklar taşımaktadır.

İlgili alan, kamuya ait bir alan olup bu özelliği ile kamu yararına ve toplum yararına işlevlerle ve ilgili Kıyı Yasası'nın 5., 6. ve 7. maddeleri çerçevesinde plana konu olabilecek bir alandır. Ancak ilgili plan değişikliği Kıyı Yasası'nın 5., 6. ve 7..Maddelerine aykırı plan kararlarını içermekte, bu maddelerde belirtilen kullanım koşullarını taşımamaktadır.

Böylesi kamusal bir alana, kentin her bölgesinde olabilecek bir ticari alan kullanımı ile yanlış bir işlev yükleyerek, bölgenin ve alanın kıyı özelliklerine, kamusal içerik ve önceliklerine aykırı bir kullanım yaratıp, kamu yararını ortadan kaldırmıştır.

Bu plan değişikliği ile, alanda yoğun bir ticari yapılaşma öngörülmekte, bu yönüyle hem kıyı yasamıza ve ilgili yönetmeliklerine, hem de kentimizde kamuya ait alanların bu kadar az olduğu ve kamusal kullanımların bu kadar çok ihtiyaç duyulduğu koşullarda, alanın hem yasalara hem de planlama ilkelerine aykırı olarak kullanılması nedenleri ile ilgili plan değişikliğinin iptal edilmesine ilişkin taleplerimiz; Meslek Odamızın toplumsal, kamusal, bilimsel ve hukuksal sorumlulukları ve görevi gereğidir.

Bu nedenlerle, ilgili alana ilişkin plan değişikliği Kıyı Yasasına aykırıdır ve bu nedenle Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca yapılan onama işlemi yasal değildir ve konusu suç oluşturan bir eylem niteliğindedir.

İlgili plan değişikliğinin bugüne kadar dönem bakanları ve bürokratlarınca onanmamasının nedeni Kıyı Yasasına aykırılığının bu açık koşullardır.

Kentlinin eşit ve serbest olarak yararlanması ve kamu yararının gözetilmesi, Kıyı Yasamızın ilgili maddelerine uygunluğuna açıkça aykırı olan bu durumun somut örneği; bugün yasalara aykırı biçimde, planlama süreçlerinin tamamlanmadığı ve buna bağlı olarak oluşturulması zorunlu olan projelerin oluşturulmadığı ve onaylanmadığı koşullarda, inşaatına başlanan, sürdürülen ve ruhsatsız olmasına rağmen kullanıma açılmak istenen, kıyı özelliklerine ve kamusal kullanıma ve Kıyı Yasasına aykırı, alışveriş ağırlıklı bu kullanımın yarattığı açık durumdur.

İ.B.Ş.B. Meclisinin Basmane Meydanındaki Bir Alanda Aldığı Karara İlişkin Olarak Odamız tarafından yapılan basın açıklaması aşağıdadır:

Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemizin 08.10.2003 tarihinde, İ.B.Ş.B. Meclisinin Basmane Meydanındaki bir alanda aldığı karara ilişkin olarak yaptığı "Bu karar 1986 yılından bu yana alınan, yanlış ve haksız planlama kararları ile oluşan bir uygulamanın, bir başka biçimde yeniden onaylanmasıdır." başlıklı basın açıklamasının metni aşağıda verilmektedir :

Söz konusu alanın, kentimizin tüm sosyal kesimleri tarafından bir açık ve yeşil alan olarak kullanılan ve kentimizin tek ve en önemli rekreasyon merkezi olan Kültürpark'ın yanında bulunması nedeni ile Kültürpark'ın bu özellikleri ile uyumlu bir alan kullanım özelliğine sahip olması gerekmektedir. Oysa bu alan yoğunluklu ve ticaret merkezi işlevli özelliği ile Kültürpark'ın işlevini ve özelliğini bozacak ve gelecekte olumsuz etkileyebilecek özellikler taşımaktadır. Oysa bu alan Kültürpark'ı tamamlayıcı bir alan olarak düşünülmelidir.

Kentimizde ve özellikle bu bölgesinde açık yeşil alanlara ve sosyal amaçlı diğer kullanım alanlarına gereksinim bu kadar fazla iken, böylesi maçlarla kullanılabilen ve özelliği "kamusal mülkiyete sahip olan" bir alan olması dolayısıyla bu alanın kullanımına ilişkin kararlarda planlama ilkeleri ve toplum yararı göz önünde tutulmalıdır.

Bu alandaki yeni bir yoğun yapılaşma, alanın merkez olma ve sorunlar taşıma özelliğinden dolayı; ulaşım ilişkili trafik yoğunlaşması, otopark ihtiyacının artması, toplu ulaşımın olanaklarını aksatması, gürültü ve gaz yoğunluğunun artması sorunlarını taşıyarak kent merkezinin trafik sorununu ve kentin bütün ulaşımını etkilemektedir. Bu nedenle böylesi bir alanda verilecek olan bir kullanım kararı, bu tehlikeleri de içermemelidir.

Tüm bu nedenlerle bu alanda yapılmak istenen İş Merkezi, Ticaret Merkezi içeriği ağırlıklı çok katlı yüksek yapının planlama ilkelerine ve toplum yararına aykırılığı çok açıktır.

Bu nedenle, bu alanın kentin tüm kesimleri tarafından park ve rekreasyon alanı olarak kullanılmakta olan Kültürpark ile uyumlu, onu bütünleyen içerikte bir alan olmalıdır. Oluşacak olan bu alan, kente hiçbir trafik yükü getirmeyen, ulaşım kararlarını etkilemeyen, açık alan ihtiyacını karşılayan, altyapı yükü getirmeyen bir kamusal alan kullanımı olarak kentimize kazandırılmalıdır.

Kamuya ait bir alanda geçmiş dönemde oluşturulan yanlış ve haksız bir imar hakkı, yine planlama ilkelerine ve toplum yararına uygun düzeltilebilme olanağı varken yeniden aynı kararın verilmesi, yanlış ve haksız bir uygulamanın devamıdır. Bu alan Kültürpark ile bütünleşen bir kamusal alan olarak yeniden düzenlenmelidir.

Kamu Kaynağının Yanlış ve Haksız Kullanımına İlişkin Olarak Odamız tarafından yapılan basın açıklaması aşağıdadır:

Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemizin 16.10.2003 tarihinde yaptığı "hükümetin, İzmir'i ve İzmirilileri gözden çıkararak, sırf yerel seçimlerde, rant çevrelerinin de desteğini alabilmek için, bu çevrelerin uygulamalarına bakanları aracılığı ile verdiği hukuk ve toplum dışı onayların ve kaynak aktarımlarının en açık örneği, gümrük alışveriş merkezidir." başlıklı basın açıklamasının metni aşağıda verilmektedir :

Bu alışveriş merkezinin, İzmir'de, yeniden hukuk dışı, yanlış ve haksız rantiyeci döneme geçilebilmesi için, hukuk dışı açılmak istendiğini bilmelerine rağmen, bu hukuk dışı ve toplum yararına aykırı, onay işbirliğinin ve haksız kaynak aktarımını yapmaktadırlar.

Tabanlarının istememesine rağmen seçtikleri, kent suçu sabıkalı adayları bu yaklaşımlarının bir başka açık örneğidir.

Bu suçun bir çok bedeli olacaktır. **Bu uygulama ile birden yandan İzmir'i ve İzmirilileri kentsel felaketlere taşıyacak olan, çarpık ve yanlış uygulamaların dayatmalarının arka arkaya gelmesinin yolunu açacaktır. Diğer yandan da bu uygulamanın bedeli aktarılan 64.6 trilyon liralık kaynak ile yapılamayan sosyal halk tesisleri olacaktır.**

Oysa haksızca aktarılan bu kaynak ile;

Evka 4 büyüklüğünde 5000 kişilik 43 yerleşimin tüm altyapısı,

Ya da,

200 m2 büyüklüğünde 646 sağlık ocağı,

Ya da,

21 derslikli 4000 m2 büyüklüğünde 46 ilköğretim okulu,

Ya da,

5000 m2 büyüklüğünde 650 mahalle parkı,

Gerçekleştirilebilir.

Tarihi gümrük binasının, kıyı yasasına uygun bir kültür alanı olarak kentin ve kentlinin tüm kesimlerinin hizmetine sunulması için yıllar öncesinde verilen kararlara rağmen kentlinin çok sınırlı bir kesiminin kullanabileceği, her yerde yapılması olanaklı hukuk dışı bir alışveriş merkezine dönüştürülmek istenmesi, kenti ve kentlinin çıkarlarını yok saymaktır.

 İzmir Şubesi

İZMİR NAZIM PLANI ÇALIŞMALARI HAKKINDA BİLGİLENME TOPLANTISI

03.10.2003 Cuma günü, Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemizin talebiyle, "İzmir Metropolitan Alanı Büyükşehir Bütünü Nazım Planı" Toplantısı, Şubemiz Yönetim Kurulu üyeleri ve İzmir Büyükşehir Belediyesi Planlama Müdürlüğü Nazım Plan Birimi uzmanları ile gerçekleştirildi. Toplantıda Yönetim Kurulumuza başta 1950'li yıllardan günümüze kadarki süreçte yapılan planlama çalışmaları, aşamaları ve sürecin sonuçlarını içeren uygulamalar hakkında bilgi verildi. Daha sonra, son yıllarda yapılan "İzmir Met-

ropoliten Alanı Büyükşehir Bütünü Nazım Planı” çalışmalarının aşamaları ile ilgili bilgilendirmelerde bulunuldu; son dönem planlama çalışmalarındaki sorunlar ve oluşturulan Nazım İmar Planının eksiklikleri, yapılacak çalışmalar ve yapılması gerekenler konularında değerlendirmeler yapıldı.

Toplantıda; bilgi toplama ve işleme çalışmalarının tamamlandığı, çalışmaların kararlar oluşturma aşamasına geldiği belirtildi. Son dönemde gündeme gelen “İzmir Metropolitan Alanı Büyükşehir Bütünü Nazım Planı”nın hukuksal durumuna ilişkin bilgilerin de alındığı toplantı; şubemiz yönetim kurulunun, bilgi toplama çalışmalarının son durumu ve bundan sonraki Nazım Plan Kararlarının oluşturulması aşamalarında, tüm katılım süreçlerinin sağlanması konusundaki önerileri ile son buldu.

Toplantıda elde edilen bilgilerin, Olağan Danışma Kurulu’ muzda üyelerimizle paylaşılacağı da belirtildi.

Genel Merkez

ODAMIZDA KAYITLARINDAKİ ADRESİ İŞLEMİYEN ÜYELERİMİZ

Sicil No	Adı Soyadı	Üniversite	Dipl. Tar.	Sicil No	Adı Soyadı	Üniversite	Dipl. Tar.
19	DOĞAN ÖZÜT	ODTÜ	1968	287	FATMA SAADET YILDIRIM	ODTÜ	1979
36	ÜLKÜ KALKAVAN	ODTÜ		295	ERSİN HACIOĞLU	ODTÜ	1979
40	OSMAN GENER ARMANGİL	ODTÜ	1966	296	LALE TAYLA	ODTÜ	1979
44	T. HALUK ANIL	ODTÜ	1969	298	GÜRALP SERHAT	ODTÜ	1979
61	VİLDAN ATAÜZ	ODTÜ	1969	301	NECDET ÇAĞLIN	ODTÜ	1979
93	SEZAL SAKTANBER	ODTÜ	1973	303	FATİH KARAKAYA	ODTÜ	1979
121	ALİ BÜYÜKÇAPAR	ODTÜ	1974	307	SERMET METE GÜLAY	ODTÜ	1979
131	YAŞAR ARİF GÜNER	ODTÜ	1974	313	SEHER GÜRSÖZ	ODTÜ	1979
133	RIZA ÇELİKEL	ODTÜ	1972	325	FATMA İTİR ÖRCÜN	ODTÜ	1979
134	SİNAN UÇAL	ODTÜ	1972	329	AYŞE HÜLYA ERGUN	ODTÜ	1979
135	HALİL ERKAN AVŞAR	ODTÜ	1970	331	CEVAT AYHAN OZAN	ODTÜ	1979
136	YUSUF ÖZKARAKOÇ	İTÜ	1965	337	SEVİNÇ ÇEKİÇ	ODTÜ	1979
137	F. ENİS BASIM	ODTÜ	1974	338	EMİNE CAN KAFDAĞLI	ODTÜ	1979
139	HASAN TARGAN ÖZGÜR	ODTÜ	1975	342	FÜSUN YILDIZTEKİN	ODTÜ	1979
141	METE GÜRER	ODTÜ	1974	345	ZEYNEP MÜJDE ERTEN	ODTÜ	1979
162	İSMAİL HAKKI OĞUZ	ODTÜ	1976	347	PINAR MÜEZZİNOĞLU	ODTÜ	1979
168	SERTAÇ ORALALP	ODTÜ	1976	348	KEMAL KÜRŞAT KAZANASMAZ	ODTÜ	1979
169	VAHAN ARA TANAK	ODTÜ	1976	351	SEMAHAT ŞAHİN	ODTÜ	1979
173	GÜL EZEN	ODTÜ	1969	358	ERHAN BENLİ	ODTÜ	1980
176	AYŞE NURAN AYNAGÖZ	ODTÜ	1974	359	AYDAN ŞENOĞLU	ODTÜ	1979
180	MUSTAFA MECDİ KÜLAHÇI	ODTÜ	1976	360	ALİ NEJAT ÇETİNCAN	ODTÜ	1979
181	SUZAN ŞENCAN	ODTÜ	1976	385	HAKAN MANZAKOĞLU	ODTÜ	1980
192	ATİYE GENCER	ODTÜ	1972	387	LÜTFİ LEVENT SİBER	ODTÜ	1980
193	ERHAN GENCER	ODTÜ	1972	394	ALİ ZAMBAKOĞLU	ODTÜ	1978
201	OĞUZ ALTINBAŞ	ODTÜ	1976	397	YILDIRIM TÜRKER	ODTÜ	1980
207	SAADET TOMAK	ODTÜ	1976	399	SEDAT SİRRI AKLAN	ODTÜ	1979
212	ÖZNUR FINN	ODTÜ	1971	400	MUSTAFA NECİP KUMBARACIBAŞI	İTÜ	
214	AYFER MELEK ÖZKAN	ODTÜ	1976	406	MÜNEVVER KENTEL	ODTÜ	1980
215	AHMET ZAFER BİNGÖL	ODTÜ	1976	410	HÜSEYİN ERTUĞ	ODTÜ	1981
221	RANA ARMAĞAN	ODTÜ	1976	411	SEMRA ELLİALTIOĞLU	ODTÜ	1981
223	ENGİN SUNGUR	ODTÜ	1976	413	MEHMET İSMAİL GÜNÜR	İDMMA	1976
229	SEMRA AKÇIĞ	ODTÜ	1978	414	NEJDET DURGUN	İTÜ	1979
230	HALİT GUNEŞ AKÇIĞ	ODTÜ	1978	416	N. HİTAY BAŞYILDIZ	ODTÜ	1980
234	NAZİME GÜL GÜLERYÜZ	ODTÜ	1978	419	MURAT AKSOY	ODTÜ	1981
235	MEHMET CELAL SELMAN	ODTÜ	1978	420	ETEM HAKAN DURAN	ODTÜ	1981

236	MEHMET NİYAZI ATAKAN	ODTÜ	1978	422	MÜNİR SERTAŞ	ODTÜ	1981
237	EROL NADİ ÖZKAN	ODTÜ	1978	426	AYTEN ÖZER	ODTÜ	1981
244	MEHMET RAUF AYKUT	ODTÜ	1978	428	M. FAİK GÜRSU	EGE GÜZ.SAN.	1979
249	R. MELİH SEVGÖR	ODTÜ	1978	433	ZEYNEP GÜMRÜK	ODTÜ	1981
250	AYŞE SEVGÖR	ODTÜ	1978	455	FETHİYE TÜKEN	ODTÜ	1982
255	FATMA NİL OKMAN	ODTÜ	1978	456	YEŞİM BAŞEĞMEZ	ODTÜ	1982
257	ZİYA ATABEK	ODTÜ	1978	463	GÜNEŞ ERGİN	ODTÜ	1982
264	AYŞE APAK	ODTÜ	1972	465	AHMET SEMİH KAYA	İDMMA	1982
272	UĞUR OKMAN	ODTÜ	1978	468	DENİZ AYDEMİR	ODTÜ	1982
273	DENİZ ARTAMLI	ODTÜ	1979	470	ENGİN FAHRİ İŞİN	ODTÜ	1982
274	NİLGÜN YÜCEL	ODTÜ	1979	472	AYNUR AZGUR	ODTÜ	1982
276	ABDÜLKADİR ERGİNEL	ODTÜ	1979	474	AYŞE GÜL DEMİRER	ODTÜ	1983
281	MEHMET TURGUT KARAGÖZ	ODTÜ	1979	475	AYŞE SALTAN	ODTÜ	1983
283	SERHAT TİĞREL	ODTÜ	1979	500	MUSTAFA AYDOĞDU	ODTÜ	1983
504	DİLEK ÜREM	ODTÜ	1983	959	SEBAHAT KURTÖZ	İTÜ	1988
535	ŞEYDA TÜRKMEMETOĞULARI	ODTÜ	1984	962	ÖZLEM AYHAN	İTÜ	1988
540	FÜSÜN YAYLALI	DEÜ	1983	997	YEŞİM FERİDUN	ODTÜ	1988
542	GÖNÜL BİRKAN	İDMMA	1980	999	ZÜLFÜ ATMAÇ	DEÜ	1988
551	MEHMET UĞUR ÇAVAŞ	ODTÜ	1981	1002	BÜLENT ÇUBUKÇU	MSÜ	1988
552	SEVDA ÇAVAŞ	ODTÜ	1981	1006	GÖNÜL KARA	ODTÜ	1987
574	İBRAHİM ATILLA TIRYAKI	İTÜ	1984	1015	İSMAİL BİRATEŞ	YÜ	1990
579	CEVHER TÜRKÖZER	MSÜ	1986	1016	PERVİN BEKTAŞ	GAZİ	1989
580	ELİF KOPARAL	DEÜ	1983	1024	BELGİN GÖK	DEÜ	1990
585	AYŞEGÜL SAĞLIK	ODTÜ	1984	1027	ERDAL GÜL	ODTÜ	1989
609	AYSEL AKTAN	YÜ	1986	1045	AYSEL DOĞAN	ODTÜ	1989
610	YILDIZ ASRAV	DEÜ	1986	1046	ONUR KURT	ODTÜ	1990
614	AYŞEGÜL TANSAL	DEÜ	1986	1048	ZÜHAL YALKIN	DEÜ	1990
617	HÜSEYİN KARAGÖZ	ODTÜ	1985	1066	İLKNUR ÖZBAŞARAN	İTÜ	1990
628	MEHMET ORHAN ENGİN	YÜ	1986	1082	ŞÖHRET KUMCU	ODTÜ	1990
631	NİLGÜN CANATAR	DEÜ	1986	1084	ŞAHİN AYDEMİR	DEÜ	1990
647	AYŞE TULİN GÖKÇE	DEÜ	1987	1095	HALE ERTORUN	GAZİ	1989
650	AHMET LEBRİZ KÖPRÜLÜ	İTÜ	1987	1098	NESLİHAN ÖZPOLAT	YÜ	1990
653	MUZAFFER ÜNSAL	İTÜ	1987	1117	PINAR ÇUBUKÇU	MSÜ	1990
656	FATMA BELGİN SUNER	ODTÜ	1984	1128	AYŞEGÜL KURT	YÜ	1990
694	ADNAN ORUÇ	MSÜ	1987	1131	ÇİĞDEM BULUT	YÜ	1990
698	A.SİBEL BAYDAR	Yurtdışı	1973	1148	ZEYNEP ÇELİKEL	YÜ	1991
733	BALİ HOLAT	İTÜ	1988	1153	ABDÜLKADİR YÜKSEL	GAZİ	1990
737	YELDA ALPASLAN	MSÜ	1987	1177	AYŞENUR BATUK	ODTÜ	1990
782	ELA TOKER	MSÜ	1988	1195	GÜLAFERİT ÜNSAL	ODTÜ	1991
793	AYŞE BANU TÜZER	İTÜ	1988	1221	ÖZLEM ÖZCAN	DEÜ	1991
794	ÖZHAN ERTEKİN	İTÜ	1988	1222	MURAT BÜLENT ÖZTÜRK	DEÜ	1991
801	RÜVEYDE YAREN	YÜ	1988	1237	ALEV KESKİN	DEÜ	1992
804	DERYA SAĞLAM	İTÜ	1988	1244	OYA GÜRSOY	MSÜ	1988
806	NURİKSA LUIZ YEŞİLDEPE	İTÜ	1988	1252	AYLİN SAKIZLI	YÜ	1991
808	NİHAL SELÇUK	İTÜ	1988	1264	SERPİL EVREN	YÜ	1991
814	ONUR ALP KARANFİLCİ	GAZİ	1989	1282	YEŞİM ÇELİK	YÜ	1991

815	VEHBİ SENİHİ KİTAPÇI	ODTÜ	1989	1283	NURAY CEBECİ	MSÜ	1990
821	NERMİN KÜÇÜKOĞLU	İTÜ		1294	RÜYA GÜNEŞ ORAY	YÜ	1990
826	TACETTİN BEYATLI	MSÜ	1988	1327	ASUDE DENİZER	DEÜ	1988
828	BÜLENT GÖL	İTÜ	1988	1329	AYŞE GÜLÜMDEN KONAKLI	İTÜ	1991
838	ASLI HEPER	İTÜ	1988	1330	GÜLİN KÖSE	İTÜ	1991
845	EMEL ESKİTÜRK	YTÜ	1988	1337	ŞEBNEM KÜÇÜK	İTÜ	1990
851	İSMAİL DENİZCİ	YTÜ	1989	1338	ARZU SEYHAN	ODTÜ	1990
857	HÜSEYİN KÜRŞAT DOĞRU	ODTÜ	1989	1349	HAVVA TAD	GAZİ	1992
864	SABAHAAT OĞUZ	İTÜ	1989	1360	ARSLAN ÖZÇAKIR	YÜ	1990
866	TÜLAY ERTÜRK	İTÜ	1989	1366	GÜLAY SAĞDIÇ	YTÜ	1992
891	AHU AKSÜT	ODTÜ	1985	1373	DERYA ÜREN	YTÜ	1992
894	MURAT TEZCAN	ODTÜ	1989	1375	TÜLAY AYGÜN		
907	GÜRCAN BATMAZ	DEÜ	1988	1382	A.NİLAY EVCİL	İTÜ	1992
912	MEHMET KENAN İŞKOL	İTÜ	1989	1384	MELİH BİRLİK	MSÜ	1992
914	YEŞİM ÖZDİL	MSÜ	1989	1393	MURAT ERTON	MSÜ	1992
915	CELALETTİN ALKAN	GAZİ	1989	1401	SEVİM EİBECH	GAZİ	1991
922	HİKMET ARSLAN	DEÜ	1988	1406	ÖZLEM AYDAN ÖNCEL	ODTÜ	1992
935	YONCA KAYGISIZ	ODTÜ	1989	1412	VOLKAN AYHAN	ODTÜ	1992
941	SEVDA BÖLÜK	MSÜ	1989	1426	İŞİN UĞUR	ODTÜ	1991
943	ŞEVKİ LEVENT ÇOPLU	ODTÜ	1987	1434	DİLEK DALGIÇ	ODTÜ	1991
1448	MURAT TAYFUR BİLGİN	ODTÜ	1993	1835	MERT AYDEMİR	YTÜ	1995
1476	DİLEK ÖZTULU	DEÜ	1991	1851	MÜGE ÖRNEK	MSÜ	1995
1484	ADİL HAKAN MADENCİ	YTÜ	1992	1868	ÖZLEM ÖZAKTAN	DEÜ	1994
1486	GONCA ARZU GÜRBÜZ	DEÜ	1993	1880	METİN BİRGÜL	DEÜ	1993
1493	NUR AYYILDIZ	DEÜ	1992	1886	LAÇİN BÜKÜŞOĞLU	İTÜ	
1494	ALİ RIZA SİĞİRTMAÇ	GAZİ	1993	1930	GÖKÇE DEMİRCİ	YTÜ	1996
1505	CAN ALİ AKKUŞ	YÜ	1992	1961	EDİBE NİHAL ÖZGÜN	DEÜ	1994
1508	SÜLEYMAN SİRRI GÜVENKAYA	İTÜ	1989	1977	AHMET SELİM KARAKÖSE	ODTÜ	1996
1511	AYKUT TAVUS	İTÜ	1992	2022	SERKAN BAHRİ BOZKURT	MSÜ	1996
1524	NURSEN YILMAZ	YÜ	1992	2023	SERAP GÜNİNDİ	MSÜ	1996
1554	FÜSUN YILMAZ	YÜ	1990	2053	NURAY SOYDEMİR	DEÜ	1996
1558	ZELİHA ÖZCAN	MSÜ	1993	2060	CEMİL KUZUKIRAN	GAZİ	1995
1559	MEHMET ALİ HIRTIÇ	İTÜ	1991	2072	ŞEHRİBAN DOĞANYILMAZ	İTÜ	1993
1561	ARZU ATEŞ	İTÜ	1993	2103	KORAY ENGIN	İTÜ	1994
1566	BİRGÜL KIRAN	İTÜ	1993	2115	MUHARREM ŞEN	YTÜ	1996
1569	FERDA KANIÇOK	İTÜ	1992	2133	YASİN BÖRÜKHAN	İTÜ	1995
1571	GÜNAY PARLAK	MSÜ	1993	2136	ÖZGÜN CANAN	ODTÜ	1997
1594	PERVİN BETÜL ZENGİN	İTÜ	1992	2190	ALPER ÇEKİÇ	İTÜ	1997
1596	ŞEHRİBAN DEMİRBAŞ	YTÜ	1994	2254	IRMAK BETÜL ÇAKIR	İTÜ	1997
1629	FAZİLET BODUROĞLU	DEÜ	1993	2279	AYŞE DENİZ TEMİZ	ODTÜ	1998
1640	MUKADDER BAĞÇALI	MSÜ	1992	2300	ÖZGE İSKENDER	MSÜ	1992
1653	NURCAN YILMAZ	GAZİ	1993	2312	HANİFE YAVAŞ	YTÜ	1997
1667	EBRU GÜMÜŞ	ODTÜ	1994	2369	BAŞAK DEMİREŞ	İTÜ	1997
1691	BUKET ÖZKAN	ODTÜ	1993	2377	ADEM ERDAL	YTÜ	1998
1693	GÜRKAN ÖZGÜR	ODTÜ	1994	2400	YETER AKENİŞ	GAZİ	1995

1695	NESLİHAN YILDIRIM	ODTÜ	1994	2409	GÜLŞEN PELİN ÖCAL	İTÜ	1999
1710	SİBEL ÖZTÜRK	YTÜ	1993	2420	ÜMİT KILINÇ	MSÜ	1999
1721	İBRAHİM DEMİREL	GAZİ	1994	2435	YALÇIN ÖZDAN	DEÜ	1997
1734	NURAN KILIÇ-ÖZMEN	GAZİ	1994	2436	SEVİNÇ FIRAT	DEÜ	1997
1736	NEJLA DEMİREL	GAZİ	1995	2455	BAŞAK YILMAZ	YTÜ	1998
1739	HALUK YÜCEL	İTÜ	1993	2600	MEHMET UMUT ÇELİKEL	ODTÜ	1996
1757	EBRU ÖZEL	MSÜ	1995	2627	METHİYE GÜL ÇÖTELİ	GAZİ	2001
1814	GÜNER ALTINKÖPRÜ	İTÜ	1992	2676	H.BERK ÇELİKOĞLU	İTÜ	2000
1824	CEMAL FİDAN	İTÜ	1995	2724	ÖZDEN SARIKAYA	GAZİ	1999
1826	NAZMIYE BALTA	İTÜ	1995				

Ankara Şubesi

DUVARLARI KALDIRIN, TERCİHİNİ ANKARALI YAPSIN !

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNE ÇAĞRIMIZDIR:

"DUVARLARI KALDIRIN, TERCİHİNİ ANKARALI YAPSIN!"

25 Ekim 2003 Cumartesi günü Kızılay'da Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin bir anket/referandum yaparak, Kızılay'daki düzenlemeleri oya sunacağı basından öğrenilmiştir.

Bu anketin/referandumun yasal açıdan dayanağı olup olmadığı, Ankaralıların gerçek tercihini yansıtmayacağı ve meşruluğu tartışma konusudur.

Referandum adı altında yapılacak ankettten "evet" çıkması yapılan uygulamanın doğruluğunu göstermeyeceği gibi, "hayır" çıkması da belediye yönetimini demokrat kılmayacaktır.

Yerel demokrasinin ve karar alma süreçlerinin hiçbir ilkesi ile uyuşmayan bu uygulama yerine Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne şunu öneriyoruz:

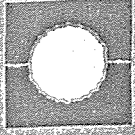
BİLİME ve TEKNİĞE AYKIRI OLAN BİR UYGULAMA HAKKINDA REFERANDUM YAPILAMAZ.

"GERÇEK REFERANDUM, ANCAK, BARIYERLERİ KALDIRARAK, IŞIKLI GEÇİTLERİ YERLEŞTİREREK TERCİHİN ANKARALIYA BIRAKILMASIYLA ORTAYA ÇIKACAKTIR."

"DUVARLARI KALDIRIN, TERCİHİNİ ANKARALI YAPSIN!"

YÜRÜTME KOMİTESİ: TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi

KATILIMCI KURULUŞLAR: Altı Nokta Körler Derneği, Ankara Fotoğraf Sanatçıları Derneği, Ant Çarşısı Yönetimi, Büyük Çarşı Yönetimi, Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Merkezi, Çağdaş Hukukçular Derneği Ankara Şubesi, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Ankara Şubesi, Engürü Çarşısı Yönetimi, Esat Semt Dernekleri Platformu, Esatlılar Güzelleştirme Derneği, GAMA-GÜRİŞ Çarşısı Yönetimi, Hacı Bektaş Derneği, Halkevleri, İnsan Hakları Derneği Ankara Şubesi, Kadın Dayanışma Vakfı, Kavaklıdere Dayanışma ve Güzelleştirme Derneği, KESK Ankara Şubeleri, Mülkiyeliler Birliği, ODTÜ Mezunları Derneği, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Ankara Şubeleri, TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu Adına; Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi, Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu, Yüksel Kuyumcular Çarşısı Yönetimi, Zafer Çarşısı Yönetimi, Zafir İşmerkezi Yönetimi, Zihinsel Özürlüler Federasyonu

8 KASIM DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ 27. KOLOKYUMU

Şehircilikte Reform

6-7-8 Kasım 2003 Mersin

MERSİN ÜNİVERSİTESİ - İSTEMİHAN TALAY TOPLANTI SALONU - YENİŞEHİR KAMPÜSÜ

OTURUMLAR

- ŞEHİRCİLİKTE REFORM: Kuramsal Açılımlar
- ŞEHİRCİLİKTE REFORM: Yasal ve Kurumsal Arayışlar
- ŞEHİRCİLİKTE REFORM: Kentsel Dönüşüm Yaklaşımları
- ŞEHİRCİLİKTE REFORM: Uygulamalar Işığında Planlama Tartışmaları
- ŞEHİRCİLİKTE REFORM: Güncel Temalar

TMMOB
ŞEHİR PLANCILARI
ODASI

MERSİN
ÜNİVERSİTESİ

İletişim: TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Merkezi - Hatay Sokak 24/17 Kocatepe / ANKARA
Tel: (312) 417 87 70 Fax: (312) 417 90 55 E-Posta: spo@spo.org.tr Web Adresi: www.spo.org.tr

8 KASIM DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ 28. KOLOKYUMU
6-8 KASIM 2002, ANKARA

Yoksulluk, Kent Yoksulluğu ve Planlama

TMMOB
ŞEHİR PLANLILARI ODASI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
ŞEHİR VE BÖLGE PLANLAMA BÖLÜMÜ

TMMOB Şehir Plancıları Odası
Aylık Haber Bülteni

Şehir Plancıları Odası Adına Sahibi ve
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Ümit Nevzat Uğurel
Hatay Sokak No: 24/17
Kocatepe / Ankara
Tel: 0 312 417 87 70
Faks: 0 312 417 90 55
e-posta: spo@spo.org.tr

Yayın Sekreteri - Nevzat Can
Yazı Kurulu

Nevzat Can (GM)
Osman Balaban (GM)
Aynur Çakır (GM)
Erhan Demirdizen (GM)
Gülten Kubin (Ankara Şb.)
Başak Erbil (Ankara Şb.)
Eser Atak (Ankara Şb.)
Demet Erdem (İstanbul Sb.)
Pınar Özden (İstanbul Sb.)
Pervin Şenol (İzmir Sb.)
Pelın Güven (İzmir Sb.)

Bülten üyelere ve oda birimlerine ücretsiz gönderilir. Ayda bir yayımlanır.
Baskıya Hazırlık: Güliz Korkmaz Baskı: Matsa Basımevi